

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی

نسخه مداد است

شوه نامه فعالیت‌های
اداره کل قرآن، عترت و نماز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملاک کلیه فعالیتها و برنامه‌ها کتاب نسیم هدایت می‌باشد.

نام کتاب: شیوه نامه فعالیت‌های اداره کل امور، قرآن، نماز و عترت
تهیه کننده: اداره کل قرآن، نماز و عترت
سال ۱۳۹۰

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : ۲۴۱۶۶۹
تاریخ : ۹۰/۱۰/۲۸
نوع : ----

(اسراء / ۱۰۵)

«بایستی ارزشگاه و باطنی نزل و ما را سلاک الالبشر او تدبیرا»

«و آن (قرآن) را رابده حق نازل کردیم و به حق هم نازل شد و تو را بجز بشارت دهنده و بیم رسان نفرستادیم.»

با طلوع خورشید تابناک انقلاب اسلامی، آیات روحبخش قرآن کریم، در میهن اسلامی طنین افکند جلوه های دینی همچون نمازهای جماعت و جمعه برپا شد و دوستی اهل بیت (ع) و سیره عملی پیامبر اکرم (ص) و فرهنگ قرآن، نماز و عترت در عمق وجود نوجوانان و جوانان مستحکم گردید و از آنجا که سعادت دنیا و آخرت فرد و جامعه از یادگیری شیوه صحیح زندگی از دوران کودکی در سایه دو عنصر ارزشمند قرآن و عترت آغاز می گردد و این امر مهم، بعد از خانواده به نهاد مقدس آموزش و پرورش واگذار شده است این نهاد مأموریت دارد زمینه دستیابی دانش آموزان و فرهنگیان را به مراتبی از حیات طیبه در ابعاد فردی، اجتماعی و جهانی به صورت نظام مند و عادلانه در ساختاری کار آمد و اثر بخش فراهم آورد.

تحول در امور تربیتی ضرورت اجتناب ناپذیری است که در سالهای اخیر مورد تاکید مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و دلسوزان عرصه آموزش و پرورش بوده است زیرا آموزش و پرورش به عنوان اساسی ترین نهاد تربیتی کشور، پایه گذار شخصیت دینی، علمی و فرهنگی نسل آینده است. تحقق این هدف نیازمند ترسیم نقشه راهی است که در آن مسیر، منابع، امکانات و الزامات کار به صورت شفاف و دقیق مشخص شده باشد.

در سند چشم انداز ۱۴۰۴ «مدرسه» جلوه ای از مراتب حیات طیبه، کانون عرضه ی خدمات و فرصت های تعلیم و تربیت، تجلی بخش فرهنگ غنی اسلامی انقلابی در روابط و مناسبات با خالق، جهان، خود و دیگران به ویژه تکلیف گرایی، مسئولیت پذیری، کرامت نفس و امانتداری است که دارای تعامل اثربخش با مساجد و دیگر نهادهای مذهبی و برخوردار از ارتباط مستمر و موثر با عالمان دینی

بِسْمِ اللَّهِ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره :
تاریخ :
پوست :

می باشد که محصول آن تربیت یافتگانی است که دین اسلام را حق و به عنوان نظام معیار می شناسند و آگاهانه و آزادانه و شجاعانه برای تکوین و تعالی اخلاقی خود و دستیابی به حیات طیبه و استقرار حکومت عدل جهانی مهدوی از آن تبعیت می نمایند و به رعایت احکام و مناسک دین و موازین اخلاقی مقید هستند.

هرچند در سالهای گذشته تلاش های ارزشمندی برای بهبود و اصلاح نظام پرورشی کشور به عمل آمده است که نتایج مثبتی بر جای گذاشته است. امروز خداوند سیحان را شاکریم که معاونت پرورشی با پشتیبانی یکپارچه ی تمام بخش های آموزش و پرورش مصمم است تغییراتی در برنامه ها و فعالیت های مربوط به قرآن ، نماز و عترت ایجاد نماید. آنچه پیش رو دارید برنامه های پیش بینی شده و اجرایی برای مدت سه سال است که امید می رود با عنایات خاص امام عصر (عج) در راه تحقق منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و برای تعالی و رشد ملت بزرگ ایران گام های بلندی برداشته شود . والاعلم بالصواب.

حمیدرضا حاجی بابایی

فهرست

مقدمه..... ۹

بخش اول: شیوه نامه قرآن و معارف اسلامی

مدارس قرآن.....	۱۵
طرح نور (طرح نهضت ملی حفظ قرآن کریم).....	۲۷
جلسات تفسیر قرآن فرهنگیان.....	۳۷
مسابقات قرآن و نهج البلاغه دانش آموزان.....	۳۹
فرم‌ها و ضوابط داوری مسابقات قرآن و نهج البلاغه دانش آموزان	۴۷
مسابقات کشوری قرآن فرهنگیان	۶۳
کرسی‌های تلاوت و محافل انس با قرآن کریم.....	۶۷
دوره‌های تلاوت و ختم قرآن کریم.....	۶۹
اجرای مراسم آغازین (قرآن صبحگاهی).....	۷۱
گروه‌های همسرانی نغمات ناب قرآنی.....	۷۳

بخش دوم شیوه نامه ستاد اقامه نماز

مقدمه.....	۷۷
مبانی اسلامی.....	۷۸

۷۹	مبانی قانونی.....
۸۰	مصوبه هیئت وزیران.....
۸۳	اهداف، تشکیلات و وظایف.....
۸۵	اقدامات چهارگانه.....
۹۲	برنامه‌های ملی اقامه نماز.....
۱۰۱	رهنمود مسابقات اقامه نماز.....
۱۰۵	مسابقات اذان.....
۱۰۹	جداول امتیازات، رتبه‌بندی و معرفی نفرات برتر مسابقه اذان.....
۱۱۹	مسابقات احکام.....
۱۲۳	جداول امتیازات، رتبه‌بندی و معرفی نفرات برتر مسابقه احکام.....
۱۳۱	مسابقات انشای نماز.....
۱۳۵	جداول امتیازات، رتبه‌بندی و معرفی نفرات برتر مسابقه انشای نماز.....
۱۳۹	مسابقات فرهنگی - هنری دانش‌آموزی با محوریت نماز.....
۱۴۰	فرم‌های ارزیابی عملکرد فعالیت‌های ستاد اقامه نماز.....

بخش سوم: شیوه نامه عترت

۱۴۵	مقدمه.....
۱۴۷	آئین نامه شورای سیاست‌گذاری و برنامه ریزی مناسبت‌های ولایی.....
۱۵۳	طرح‌ها و برنامه‌های مناسبت‌های ولایی.....
۱۵۳	ماه مبارک رمضان.....
۱۵۴	دهه کرامت.....
۱۵۵	دهه بصیرت و ولایت.....
۱۵۶	طرح زلال سرخ عاشورا.....
۱۵۹	طرح عطر انتظار.....
۱۶۳	شیوه‌نامه اجرایی کلاس‌های آموزش و مسابقات مداحی.....
۱۶۷	رهنمود برگزاری مسابقه صحیفه سجاده.....
۱۶۹	فرم‌های ارزیابی عملکرد فعالیت‌های قرآن و عترت (ع).....

مقدمه

امروز فرصتی تاریخی و استثنایی است برای اینکه قرآن در هدایت فکر و عمل انسان ها قدرت و چیرگی خود را نشان دهد.

"مقام معظم رهبری"

حمد خداوند منان را که معماری حیات انسان را به بدایت خود ابداع نموده و به دست خود، انسان را خلق نموده است و هدایت انسان و رسیدن به سعادت دنیا و آخرت را در حیات طیبیه انسانی در پناه قرآن کریم قرار داده و پیامبر مکرم اسلام (ص) و ائمه ی معصومین علیهم السلام را به عنوان الگوهای عملی معرفی نمود.

از آنجا که قرآن مجید مبنای قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی بوده و برپایی آن در جامعه غایت این نظام می باشد، لازم است که جایگاه رفیع و مهیم قرآن در ترسیم ساختار مهندسی و مدیریت فرهنگی کشور ملحوظ شود و در اجرا نیز صورت عینی یابد.

دست یابی به حیات طیبیه که در آیه ی شریفه ی : "من عمل صالحاً من ذکر او انثی و هو مومن فلنحییته حیه طیبه و لنجزینهم اجرهم باحسن ماکانوا یعملون" (سوره ی مبارکه نحل / ۹۷) بیان گردیده و نیز آیه شریفه ۴۱ سوره مبارکه حج که می فرماید: الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلاه به عنوان اهداف کلان تلقی و ذیل آن بر اساس سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی، سند تحول بنیادین وزارت آموزش و پرورش، منشور توسعه فعالیت های قرآنی کشور و پیامهای مقام معظم رهبری به اجلاس های سراسری اقامه نماز دستیابی به نظام معیار اسلامی، مبتنی بر فرهنگ اسلامی و تمدن

ایرانی و قوام بخش آن‌ها و زمینه ساز جامعه جهانی عدل مهدوی، نمازگزار و برخوردار از توانمندی‌های قرآنی ممتاز در تراز جمهوری اسلامی ایران، زمینه ساز برای شکوفائی فطرت و استعدادها و شکل‌گیری هویت یکپارچه اسلامی، قرآنی - ایرانی جوانان و دانش‌آموزان، کارآمد، اثر بخش، یادگیرنده، عدالت محور و مشارکت جو، آراسته به فضائل اخلاق اسلامی، عامل به عمل صالح، تعالی جو و تحول آفرین، انقلابی، آینده نگر، عاقل، متعهد، امین، بصیر و حق شناس دیده شده است.

و اما رسیدن به حیات طیبه در ابعاد فردی و اجتماعی و حکومتی آن و دست یابی به اهداف ذکر شده نیازمند سامان دادن امور در همه ابعاد است و ارتقای مطلوب سامانه‌های فردی، اجتماعی و حکومتی میسر نیست مگر به توسعه فرهنگ قرآن، معارف اسلامی و اقامه نماز در این سامانه‌ها.

با بهره‌گیری از رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، خط مشی ریاست محترم جمهوری و سیاست‌های وزیر محترم و قرآنی آموزش و پرورش سیاست‌ها و راهبردها و اهداف کلان اداره کل امور قرآن، نماز و عترت تعیین گردید و در راستای مأموریت‌های اساسی خویش و به موازات اهداف بلند مدت خود در جهت نهادینه ساختن فرهنگ تابناک اسلامی در جامعه و اشاعه و ترویج ارزشهای متعالی دینی و مذهبی به منظور تعمیق، توسعه و گسترش فعالیت‌های قرآن، نماز و عترت برنامه‌ها و طرح‌های گوناگون تهیه و جهت اجرا ارائه گردیده است.

سیاست‌ها و راهبردها

- تعلیم و تربیت قرآنی، اسلامی
- دستیابی به تربیت دانش‌آموزان در تراز جمهوری اسلامی
- تلاش برای تحقق منویات و مطالبات مقام معظم رهبری
- ارائه شیوه‌های جذاب، متنوع و مناسب در گسترش فرهنگ قرآن، نماز و عترت (ع)
- توسعه، تقویت، گسترش و تعمیق فعالیت‌های قرآن، نماز و عترت (ع)
- تقویت فضائل اخلاقی و ایمان، روحیه‌ی ایثار و امید به آینده
- ارتقاء سطح آموزش عمومی قرآن کریم
- توسعه فرهنگ اقامه نماز در کشور
- توسعه‌ی کمی و کیفی برنامه‌های اداره کل قرآن، نماز و عترت

- اعتلا، عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی بر پایه قرآن و مکتب اهل بیت (ع)

اهداف

- ۱ - تلاش برای انس بیشتر با قرآن کریم و اقامه نماز در میان عموم دانش‌آموزان و فرهنگیان فرهیخته
- ۲ - تقویت بنیه اعتقادی و رفتاری دانش‌آموزان و غنی سازی اوقات فراغت آنان با استفاده از آموزه‌های دین مبین اسلام
- ۳ - جذب حداکثری کارکنان و همکاران و مشارکت آنان در توسعه و تعمیق قرآن و مفاهیم غنی آن، جهت کاربردی نمودن آن در زندگی و تبیین آن برای دانش‌آموزان
- ۴ - شناسایی نخبگان و فعالین در عرصه فعالیت‌های تربیت دینی و ایجاد بستر رشد آنان
- ۵ - ایجاد بستر مناسب برای گسترش و ترویج فرهنگ قرآنی بمنظور دست یابی به تربیت قرآنی
- ۶ - بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود دینی در کشور
- ۷ - استفاده از روش‌های نوین و هوشمند در راستای گسترش آموزش‌های قرآن، نماز و عترت
- ۸ - تربیت نیروی انسانی توانمند
- در راستای راهبردها - سیاست‌ها و اهداف ذکر شده این اداره کل اقدام به تهیه و ارائه ۹ برنامه در حوزه قرآن و ۸ برنامه در حوزه اقامه نماز و ۷ برنامه در حوزه عترت نموده است که حاصل آن در پیش رو می‌آید.
- امید است با دقت نظر و توجه کافی به مفاد شیوه نامه‌های مربوطه در راستای تحقق سیاست‌ها و اهداف پیش بینی شده موفق باشید.

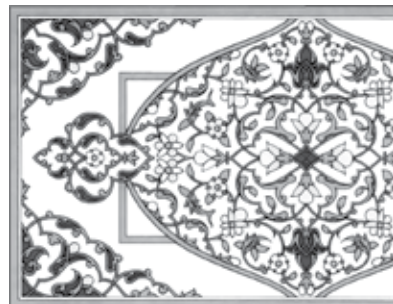
اداره کل امور قرآن، نماز و عترت

شوه نامہ فعالیت های قرآن و معارف اسلامی

بخش اول

مقدمه

مدارس قرآن
طرح نور (طرح نهضت ملی حفظ قرآن کریم)
جلسات تفسیر قرآن فرهنگیان
مسابقات قرآن و نهج البلاغه دانش آموزان
مسابقات قرآن فرهنگیان
کرسی های تلاوت و محافل انس با قرآن کریم
دوره های تلاوت و ختم قرآن کریم
اجرای مراسم آغازین (قرآن صبحگاهی)
گروه های همسرانی نغمات ناب قرآنی

مدارس قرآن

مقدمه

با بهره‌گیری از رهنمودهای مقام معظم رهبری، خط مشی ریاست محترم جمهوری با پشتوانه سند چشم‌انداز بیست ساله، سند تحول بنیادین وزارت آموزش و پرورش و با توجه به منشور توسعه‌ی فرهنگ قرآن (نخستین سند جامع راهبردی امور قرآن) و با توجه به مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی که مسئولیت آموزش عمومی قرآن را به وزارت آموزش و پرورش واگذار نموده است بمنظور توسعه، گسترش و تعمیق فرهنگ قرآنی در میان دانش‌آموزان سراسر کشور، راه‌اندازی و کیفیت بخشی مدارس قرآن پیش‌بینی گردیده است.

راه‌اندازی، اداره و مدیریت مدارس قرآن از برنامه‌های اساسی و محوری وزیر محترم آموزش و پرورش شمرده می‌گردد و لذا امری فرامعاونتی بوده و کلیه تشکیلات استانی باید در خدمت مدارس قرآن قرار گیرد.

شیوه و نکات اجرایی در مدارس قرآن

- ۱- در هر منطقه/ناحیه/شهرستان از آموزش و پرورش، مدرسی که از امکانات لازم برخوردار و جنبه‌ی مرکزیت دارند، به عنوان مدارس قرآن در نظر گرفته شوند.
- ۲- مجوز راه‌اندازی مدارس قرآن، پس از بازدید و تایید شورای قرآن منطقه/ناحیه/شهرستان از سوی اداره کل آموزش و پرورش استان صادر خواهد شد.
- ۳- مدارس قرآن به عنوان کانون محله می‌توانند از اولیاء دانش‌آموزان، اهالی محل و

- دانش‌آموزان مدارس دیگر جهت آموزش، ثبت نام بعمل آورند.
- ۴ - تشکیل مدرسه قرآن با راه‌اندازی حداقل ۴ کلاس با تعداد دانش‌آموزان ۸۰ نفر (تراکم هر کلاس ۲۰ نفر) در شهر و ۶۰ نفر (تراکم هر کلاس ۱۵ نفر) در روستا می‌باشد.
- ۵ - مدارس تخصصی قرآن به عنوان یکی از مدارس قرآنی در نظر گرفته می‌شود.
- ۶ - یک صفحه از دفاتر اموال به تجهیزات اختصاصی مدارس قرآن در آموزشگاه، اختصاص یابد.
- ۷ - تهیه دفتر حضور و غیاب برای مدارس قرآن و تحویل به آنان از طرف مناطق یا نواحی پیشنهاد می‌گردد.
- ۸ - کلیه اموالی که از بودجه‌ی مربوط به مدرسه قرآن، تهیه می‌گردد فقط در آن مدارس مجاز به استفاده می‌باشد و هرگونه جابجایی اموال و تجهیزات در مدرسه قرآن منوط به هماهنگی و اجازه‌ی معاونت پرورشی و تربیت بدنی منطقه/ ناحیه می‌باشد.
- ۹ - تهیه بانک اطلاعات مدارس قرآن (مدیر - مربی - مدرس - قرآن‌آموز و...) توسط مناطق و ارسال یک نسخه از آن به اداره کل استان جهت دستیابی به آمار کل مناطق ضروری است.
- ۱۰ - راه‌اندازی، انحلال یا جابجایی مدرسه قرآن پس از تصویب در شورای قرآن منطقه و اخذ موافقت کتبی از استان مقدور خواهد بود.

برنامه آموزشی:

- ۱ - مدارس قرآن مجاز به تشکیل کلاسهای آموزشی قرآن کریم بر اساس برنامه آموزش عمومی در سه ترم به شرح ذیل خواهد بود.
- ترم اول از ۱۵ مهر تا ۳۰ دی به مدت ۹ هفته ۱۸ جلسه ۳۶ ساعت (در فاصله زمانی مربوطه تنظیم گردد).
- ترم دوم از ۱۵ بهمن تا ۱۵ اردیبهشت به مدت ۹ هفته ۱۸ جلسه ۳۶ ساعت (در فاصله زمانی مربوطه تنظیم گردد).
- ترم سوم از ۱ تیر تا پایان مرداد به مدت ۱۸ جلسه ۳۶ ساعت (در فاصله زمانی مربوطه تنظیم گردد).
- ۲ - جلسه اول هر ترم، شامل آشنایی با کلیات سطح مورد نظر و جلسه پایانی برای آزمون مدنظر قرار گیرد.
- ۳ - سطوح آموزشی شامل روخوانی (سطح ۱) - روانخوانی (سطح ۲) - تجوید و مفاهیم (سطح ۳) - حفظ به عنوان سطح ویژه می‌باشد.

۴- ثبت نام کنندگان در مدارس قرآن تعیین سطح می‌گردند سپس در کلاس‌های مربوطه شرکت کنند.

۵- کلیه دوره‌های مدارس قرآن، عمومی محسوب شده و علاقمندان برای ادامه و تکمیل دوره‌ها می‌توانند در مدارس تخصصی قرآن از آموزش‌های لازم بهره‌مند گردند.

۶- مدارس قرآن در کنار کلاسهای قرآن می‌توانند، برنامه‌ریزی اجرای چند طرح از میان کتابت قرآن، قصه‌گویی قرآنی، بازیهای قرآنی، نقاشی قرآنی، تئاتر قرآنی، خوشنویسی قرآن، تذهیب قرآن، جشنواره‌های قرآنی، برنامه‌های جذاب ورزشی، اردوهای زیارتی و سیاحتی، سرودهای قرآنی، پخش فیلم قرآنی و... با رویکرد قرآنی را برابر مقررات، انجام دهند.

۷- فعالیت مدرسه قرآن ۱۲ ساعت در هفته می‌باشد و برنامه ریزی برای کلاس‌ها می‌تواند از حداقل ۲ روز پیش بینی گردد.

سازمان اداری و آموزشی مدارس قرآن

- ۱- مدارس قرآن مستقیماً با مسئولیت مدیر مدرسه قرآن اداره می‌شود.
- ۲- مدیر مدرسه قرآن ترجیحاً مدیر همان آموزشگاه یا از میان افراد واجد شرایط و با ابلاغ رئیس اداره انتخاب می‌شود.
- ۳- کلیه عوامل مدرسه قرآن از نیروی رسمی و بازنشسته بکار گرفته خواهند شد.
- ۴- مدرسان از افراد واجد شرایط و از کارکنان رسمی یا بازنشسته‌ی آموزش و پرورش با انتخاب مدیر مدرسه قرآن و تایید شورای قرآن منطقه انتخاب و مشغول بکار خواهند شد.
- ۵- جهت تربیت و استفاده بهینه از نیروهای رسمی، ادارات کل استان‌ها و مناطق می‌بایست نسبت به برگزاری دوره‌های ضمن خدمت اقدام و آموزش‌های لازم را براساس برنامه‌های مصوب به عمل آورند.
- ۶- حتی الامکان مربیان مدارس قرآن دارای گواهی نامه تدریس از مراکز معتبر هم چون آموزش و پرورش - سازمان تبلیغات - وزارت ارشاد - وزارت علوم و... باشند.
- ۷- مربیانی که گواهینامه معتبر قرآنی ندارند لازم است توسط شورای قرآن منطقه سطح بندی گردند، اساتیدی که دارای شهرت و توانایی کافی هستند به تشخیص شورای قرآن از سطح بندی معاف می‌باشند.

شورای قرآن استان

در سطح استان کمیته نظارت بر عملکرد مدارس قرآن؛ با عنوان شورای قرآن با ترکیب

(اعضای شورای قرآن با توجه به اساسنامه مدارس قرآن) با شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود که مسئولیت رسیدگی و نظارت بر عملکرد مدارس قرآن را بر عهده دارد.

- ۱- امام جمعه مرکز استان یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- ۲- استاندار یا نماینده تام‌الاختیار
- ۳- مدیرکل آموزش و پرورش و رئیس آموزش عمومی استان (رئیس شورا)
- ۴- مدیرکل اداره‌ی ارشاد اسلامی استان و یا رئیس مرکز ترویج فعالیت‌های قرآنی
- ۵- مسئول حوزه علمیه استان
- ۶- مسئول سازمان تبلیغات اسلامی استان
- ۷- معاون پرورشی و فرهنگی (دبیر شورا)
- ۸- معاون توسعه منابع و پشتیبانی
- ۹- معاون پژوهش؛ برنامه‌ریزی و نیروی انسانی
- ۱۰- رئیس اداره روابط عمومی
- ۱۱- مدیر ارزیابی عملکرد
- ۱۲- رئیس گروه گسترش قرآن، نماز و عترت
- ۱۳- مدیر مشارکتهای مردمی
- ۱۴- رئیس اداره حراست استان
- ۱۵- مسئول انجمن اولیاء و مربیان
- ۱۶- یک نفر صاحب نظر در امور قرآنی با انتخاب مدیرکل استان
- ۱۷ و ۱۸- دو نفر از رؤسای فعال آموزش و پرورش مناطق استان

شرح وظایف شورای قرآن استان:

- ۱- نظارت کلی بر عملکرد مدارس قرآن مناطق تابعه
- ۲- توزیع سهمیه منطقه‌ای مدارس قرآن استان
- ۳- جذب اعتبارات ابلاغی و تامین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز مدارس قرآن استان
- ۴- ارزیابی عملکرد مدارس قرآن استان و رتبه بندی مناطق برتر
- ۵- جذب مشارکتهای مردمی و تصمیم‌گیری در خصوص نحوه‌ی همکاری هزینه کرد آن
- ۶- تعیین ضوابط بکارگیری و تامین مدرس و نیروهای انسانی مورد نیاز مدارس قرآن استان
- ۷- بررسی گزارشات شورای پشتیبانی و نظارت مناطق و پاسخگویی به مسائل آنان
- ۸- تصمیم‌گیری در مورد ارتباط با سازمانها و نهادها و ارگانهای ذیربط جهت ارتقاء سطح فعالیت‌های کمی و کیفی مدارس قرآن استان

- ۹ - پیش بینی و اجراء دوره‌های آموزشی مصوب برای مدیران و مدرسین مدارس قرآن استان
- ۱۰ - جلسات شورا ماهانه حداقل یک بار و در صورت نیاز بیشتر با تشخیص مدیر کل محترم استان برگزار می‌گردد.

شورای قرآن منطقه

در سطح منطقه، کمیته نظارت بر عملکرد مدارس قرآن با عنوان شورای قرآن با ترکیب (اعضای شورای قرآن با توجه اساسنامه مدارس قرآن) با شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود که مسئولیت رسیدگی و نظارت بر عملکرد مدارس قرآن را عهده دار خواهد بود.

- ۱ - امام جمعه و یا نماینده تام الاختیار ایشان
- ۲ - فرماندار یا نماینده تام الاختیار ایشان
- ۳ - رئیس اداره آموزش و پرورش (رئیس شورا)
- ۴ - رئیس شورای شهر
- ۵ - معاون پرورشی و فرهنگی (دبیر شورا)
- ۶ - معاون اداری و مالی
- ۷ - معاون آموزشی
- ۸ - کارشناس مسئول واحد ارزیابی و عملکرد
- ۹ - مسئول روابط عمومی
- ۱۰ - کارشناس مسئول یا کارشناس قرآن
- ۱۱ - کارشناس مسئول حراست.
- ۱۲ - مسئول انجمن اولیاء و مربیان
- ۱۳ - مسئول مشارکتهای مردمی
- ۱۴ - یک نفر صاحب نظر در امور قرآنی به انتخاب رئیس شورا
- ۱۵ و ۱۶ - دو نفر از مدیران مدارس قرآن (دخترانه و پسرانه)

شرح وظایف شورای قرآن منطقه

- ۱ - انتخاب مدارس قرآن براساس فضای آموزشی، تجهیزات و امکانات
- ۲ - نظارت بر عملکرد مدارس قرآن
- ۳ - جذب اعتبارات ابلاغی و تامین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز مدارس قرآن
- ۴ - ارزشیابی از عملکرد مدارس قرآن منطقه، انتخاب مدارس قرآن برتر و تثبیت و

- جایجایی مدارس با هماهنگی شورا
- ۵- جذب مشارکت‌های مردمی و افراد خیر
- ۶- تامین مدرسين مورد نیاز مدارس قرآن
- ۷- دریافت گزارشهای مربوط به مدارس قرآن و جمع بندی و نتیجه‌گیری و انعکاس آن به شورای قرآن استان
- ۸- اجرای دوره‌های آموزشی مصوب مدیران و مدرسين مدارس قرآن منطقه.
- ۹- جلسات شورا ماهانه حداقل یک بار و در صورت نیاز بیشتر تشکیل جلسه با تشخیص مدیر محترم منطقه می‌باشد.

شورای قرآن مدرسه

هر مدرسه قرآن به منظور ارتقای کیفی فعالیت‌ها هماهنگی امور و نظارت بر فعالیت‌های مربوطه، شورایی با عنوان شورای قرآن مدرسه با (ترکیب مندرج در اساسنامه مدارس قرآن) تشکیل می‌شود.

- ۱- مدیر مدرسه قرآن (رئیس شورا)
- ۲- معاون یا مربی پرورشی مدرسه (دبیر شورا)
- ۳- یک نفر از مدرسين مدرسه قرآن
- ۴ و ۵- دو نفر از اولیاء دانش‌آموزان (۱- مسئول انجمن اولیاء مدرسه ۲- معاون ایشان)
- ۶- یک نفر از معتمدین و افراد خیر محل به تشخیص مدیر مدرسه قرآن
- ۷- روحانی مسجد محله یا معتمد محله یا از اولیای دانش‌آموزان که روحانی باشد.
- ۸- مربی تربیت بدنی
- ۹- مشاور تربیتی

شرح وظایف شورای قرآن مدرسه

- ۱- بررسی و تایید برنامه های پیشنهادی سالانه‌ی مدرسه قرآن از طرف مدیر در چارچوب ضوابط ابلاغی
- ۲- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهاى ارائه شده ازسوی مدرسين، دانش‌آموزان، اولیاء آنان، عموم مردم
- ۳- اتخاذ تصمیم در مورد برگزاری فعالیتهای فوق برنامه و میزان دریافت وجوه مورد نیاز از قبیل (بازدید، اردو و...) با رعایت شیوه نامه‌های ابلاغی
- ۴- جلب همکاری اولیاء دانش‌آموزان و افراد خیر جهت مشارکت و کمک به ارتقاء

کیفی فعالیتهای مدرسه قرآن

- ۵- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی برگزاری آزمونها با رعایت مقررات مربوط
- ۶- ارائه گزارش و تعامل سازنده با شورای قرآن منطقه جهت بهبود وضعیت مدرسه قرآن.
- ۷- جلسات شورا ماهانه حداقل یک بار و در صورت نیاز بیشتر برای تشکیل جلسه با تشخیص مدیر مدرسه قرآن برگزار می گردد.

نظارت و ارزشیابی

- ۱- مسئولیت حسن اجرا و نظارت بر فعالیتهای مدارس قرآن به عهده مدیرکل محترم استان و مدیر منطقه خواهد بود. ازاین رو تشکیل شورای قرآن استان، منطقه، مدرسه (براساس اساسنامه مدارس قرآن) تاکید می گردد.
 - ۲- با توجه به اهمیت موضوع نظارت و ارزشیابی، به کارگیری ناظر و ارزیاب جهت بازدید از روند امور اجرایی مدارس قرآن ضروری می باشد.
 - ۳- تشویق عوامل بکار گرفته شده در مدرسه قرآن، پس از ارزیابی عملکرد و بازدید تیمهای اعزامی و جمع بندی گزارشات توسط منطقه، استان با نظر شورای قرآن انجام خواهد شد.
- مهم: مدارس قرآن یکی از فعالیتهای محوری وزارت متبوع می باشد و توجه ویژه به امور آن و برنامه ریزی برای برگزاری دوره های آموزش و کیفیت بخشی آن مورد تاکید جدی است.
- امید است استفاده از تجربیات گذشته، طرح تحول آفرین مدارس قرآن این بزرگترین رویداد قرآنی کشور با همت والای همکاران گرانقدر آموزش و پرورش شاهد گسترش و کیفیت بهینه آن مهم باشیم.

نمونه گواهینامه مدارس قرآن

بسم الله الرحمن الرحيم

ان هذا القرآن يهدي للتي هي اقوم (اسرا/۹)

گواهینامه مدرسه ی قرآن
اداره کل آموزش و پرورش استان
نام مدرسه ی قرآن
تاریخ :
شماره :
منطقه
کد مدرسه قرآن

بدینوسیله گواهی می شود برادر/ خواهرفرزند.....متولد.....کدملی
صادر از.....در دوره مقدماتی / عمومی /آموزشی قرآن کریم سطح احراز نموده است .

دوره رشته	سطح	مواد آموزشی	نمره کلاسی		نمره پایان ترم		معدل نهایی دوره	رتبه
			نظری	عملی	کتبی	شفاهی		

مدیر آموزش و پرورش منطقه

مدیر مدرسه قرآن

دستورالعمل مالی مدارس قرآن

الف) تعاریف:

مدارس قرآنی: به مدارسی اطلاق می گردد که برای توسعه و تعمیق و آموزش قرآن در بین دانش آموزان سراسر کشور در ساعت غیر موظف مدارس به فعالیت مشغول باشند.
دستورالعمل مالی مدارس قرآنی: محتوایی لازم الاجرا که تمام درخواست ها و انتظارات امور مالی را برای همه فعالیت ها، همه بخش ها و عوامل اجرایی در برگزاری این گونه مدارس ملحوظ و باید مطابق چارچوب این شیوه نامه همه پرداخت مالی مدیریت و انجام شود.

ب) مخاطبان دستورالعمل

بند ۱: نیروی انسانی

مدیر: از بین کارکنان رسمی و پیمانی شاغل در آموزش و پرورش برابر ضوابط ابلاغی اداره کل قرآن و نماز وزارت آموزش و پرورش تعیین می گردد.
مربی قرآن: از بین کارکنان رسمی و پیمانی شاغل در آموزش و پرورش برابر ضوابط ابلاغی اداره کل قرآن و نماز وزارت آموزش و پرورش تعیین می گردد.
تذکر: استفاده از بازنشستگان آموزش و پرورش با رعایت ماده ۹۵ قانون مدیریت

خدمات کشوری امکان پذیر می باشد.

ناظر فنی و ارزیاب: ازبین کارکنان رسمی و پیمانی شاغل در آموزش و پرورش برابر ضوابط ابلاغی اداره کل قرآن، نماز و عترت وزارت آموزش و پرورش تعیین می گردد. سرایدار - خدمتگذار: رسمی، پیمانی و قراردادی (شاغل) تذکر: استفاده از نیروی آزاد به هر شکل و برای هر نوع خدمت ممنوع است.

بند ۲: ساختار مدرسه قرآن

حداقل کلاسهای مدارس قرآن ۴ کلاس بوده و تعداد دانش آموزان (در مناطق روستایی حداقل ۱۵ نفر و مناطق شهری حداقل ۲۰ نفر) می باشد. هر مدرسه قرآن می تواند از دانش آموزان علاقه مند دوره های مختلف تحصیلی، عموم مردم، اولیاء دانش آموزان و سایر علاقه مندان ثبت نام نماید اما رعایت تناسب سنی در توزیع قرآن آموزان بین کلاس ها الزامی است. تذکر ۱: به منظور جلب حداکثری، ثبت نام غیر از دانش آموزان مدرسه مربوطه مورد تأکید است.

تذکر ۲: مدارس قرآنی زیر حد نصاب (شهری و روستایی) به صورت مجتمع قرآنی تا حداقل حد نصاب مذکور اداره می شوند. تذکر ۳: در مدارس قرآنی زیر نظر مجتمع های قرآنی، یکی از مربیان به عنوان معاون - مربی انتخاب می شود.

بند ۳: نحوه ی تخصیص نیرو

برای هر مدرسه یا مجتمع قرآنی با حداقل ۴ کلاس یک نفر مدیر تخصیص می یابد. تخصیص معاون - مربی قرآنی بر اساس درجه بندی مدارس مقطع راهنمایی و مطابق جدول زیر صورت می پذیرد.

ترتیب	تعداد دانش آموز	توزیع نیرو	ملاحظات
۱	۶۱ تا ۱۲۰	مدیر / سرایدار ، خدمتگذار	
۲	۱۲۱ تا ۲۰۰	مدیر / معاون / سرایدار و خدمتگذار	
۳	۲۰۱ تا ۳۵۰	مدیر / ۲ معاون / ۲ نفر سرایدار و خدمتگذار	

به ازای هر مدرسه ی قرآنی با هر تعداد کلاس در ساعات فعالیت یک نیروی خدمتگذار تخصیص می یابد.

تخصیص ناظر و ارزیاب (متخصص در امور قرآنی) در هر شهرستان / ناحیه / منطقه یک نفر امکان پذیر می باشد.
در هر استان مسئولیت اجرایی مدارس قرآنی به عهده ی گروه گسترش قرآن و نماز می باشد.

بند ۴: هزینه های مدارس قرآن

ماده ۱: حق الزحمه مربیان

برابر ساعت فعالیت مربیان با تأیید کارشناسی قرآن و نماز شهرستان / ناحیه / منطقه، حق الزحمه به ازای هر ساعت، معادل یک ساعت حق التدریس، محاسبه و پرداخت می شود. (سقف هر ترم برای هر کلاس ۳۶ ساعت می باشد).
تبصره: به معاون - مربی علاوه بر حق الزحمه ی آموزشی، به ازای هر کلاس ۵ ساعت در هر ترم معادل اضافه کار اداری قابل پرداخت است.

ماده ۲: حق الزحمه یا اضافه کار سایر عوامل

برابر گزارش و تأیید کارشناسی قرآن و نماز شهرستان / ناحیه / منطقه، به ازای هر ساعت معادل یک ساعت اضافه کار اداری برابر ضوابط مربوطه به شرح زیر پرداخت می شود:
الف) با ۴ کلاس و رعایت سقف تا ۴۰ ساعت مازاد بر آن به ازای هر کلاس ۱۰ ساعت محاسبه می گردد.

ب) در صورت رضایت معاونت پرورشی و تربیت بدنی شهرستان / ناحیه / منطقه، سقف اضافه کار مدیر و سایر عوامل تا ۱۰ ساعت قابل افزایش است.

ج) حق الزحمه ی خدمتگزاران مدارس قرآنی کمتر از ۴ کلاس به ازای هر کلاس تا ۱۰ ساعت قابل پرداخت است. مشمولان این بند با رعایت بند «ب» از مزایای مربوطه برخوردار می گردند.

د) حق الزحمه ی ناظر فنی و ارزیاب به صورت اضافه کار اداری و تا سقف ۴۰ ساعت برای هر ترم با نظر معاونت پرورشی و تربیت بدنی شهرستان / ناحیه / منطقه تعیین می گردد.
تبصره: حق الزحمه های مشمول این ماده صرفاً به افرادی که به صورت مستقیم و خارج از فعالیت موظف تلاش می نمایند قابل پرداخت است.

ماده ۳: سایر هزینه ها

به ازای هر دانش آموز قرآنی مبلغ پنجاه هزار ریال برای هر ترم جهت هزینه های جاری از قبیل قبوض، تجهیزات، تبلیغات، منابع آموزشی، پذیرایی، اردو و... تعیین می گردد.

بند ۵: محل تأمین اعتبار

هزینه‌های مربوط به مواد ۲ و ۱ این دستورالعمل از محل فصل یک پس از تصویب شورای توسعه مدیریت و هزینه‌های مربوط به ماده ۳ از محل فصل ۵ کمک‌های بلاعوض از طریق وزارت آموزش و پرورش تأمین می‌گردد.

پیوست:

ماده ۹۵ قانون مدیریت خدمات کشوری:

به کارگیری بازنشستگان متخصص (با مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر) در موارد خاص به عنوان اعضای کمیته‌ها، کمیسیون‌ها شوراها، مجامع و خدمات مشاوره‌ای غیر مستمر، تدریس و مشاوره‌های حقوقی مشروط بر این که مجموع ساعت اشغال آن‌ها در دستگاه‌های اجرایی از یک سو ساعت اداری کارمندان موظف تجاوز نکند بلامانع می‌باشد.

طرح نور

(طرح نهضت ملی حفظ قرآن کریم)

« انا نحن نزلنا الذكر و انا له لحافظون »

مقدمه:

حفظ قرآن کریم، موهبتی است الهی که انسان را تا حد هم نشینی با فرشتگان بالا می برد و لذا وسیله‌ی مناسبی است برای انس دائمی با قرآن و آیات نورانی کلام خدای رحمان. خصوصاً اگر این امر در دوران خردسالی و نوجوانی انجام پذیرد قرآن با پوست و خون حافظ قرآن عجین خواهد شد.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) می فرمایند:

« حفظ قرآن که شروع شده است و گسترش پیدا کرده است باید عمومیت پیدا کند.

راهش همین است که بچه‌ها در دوران کودکی قرآن را حفظ کنند.»

ایشان همچنین در نخستین روز ماه مبارک رمضان سال جاری در جمع اساتید،

حافظان، قاریان و فعالان جامعه‌ی قرآنی کشور نیز فرمودند:

« یکی از چیزهایی که می تواند تدبیر در قرآن را به ما ارزانی بدارد، حفظ قرآن است.

ما حافظ قرآن کم داریم..... الحمدلله یک مقدماتی فراهم کرده اند، کارهایی را مشغول

شده اند و دارند برنامه‌هایی را فراهم می کنند برای اینکه انشاءاله حفظ راه بیفتد. ما هم

امیدمان بیشتر شده و به جای یک میلیون می‌گوئیم انشاءاله ما باید ده میلیون نفر حافظ

داشته باشیم. »

اینک در راستای تحقق منویات مقام معظم رهبری و تأکیدات ریاست محترم جمهوری

در این امر ارزشمند الهی و با عنایت به ضرورت موضوع، شیوه نامه ویژه « طرح ملی

نهضت حفظ قرآن کریم (نور) « به شرح زیر اعلام می‌گردد:

اهداف طرح

- ایجاد شرایط مناسب برای تبلیغ و ترویج حفظ قرآن کریم.
- تلاش جهت فرهنگ سازی مناسب در امر حفظ قرآن.
- ایجاد رغبت و رقابت سالم و سازنده جهت تحقق اهداف پیش بینی شده.
- توانایی تدبیر در آیات شریفه
- حفظ آیات و سوره‌های قرآن کریم
- توانایی بهره‌گیری از قرآن کریم

اهداف رفتاری

- انتظار می‌رود، دانش‌آموزان و فرهنگیان داوطلب حفظ آیات کریمه:
- به نتایج و امتیازات و پیامدهای درخشان حاصل از حفظ آیات الهی، آشنایی داشته و آگاهی یابند.
- شیوه و توان ارزیابی از علاقه، استعداد و توانایی خویش را برای حفظ آیات کریمه، داشته باشند.
- رغبت و میل به حفظ و فهم مفاهیم، معانی و اهداف تربیت قرآن کریم پیدا کنند.
- تمایل روز افزون و مداوم نسبت به استمرار و حفظ قرآن کریم داشته باشند.
- احساس شأنیت و هویت اجتماعی مترتب بر حفظ قرآن را اهتمام نمایند.
- از آموزه‌های قرآنی برای ترویج معارف قرآن کریم و جامعه بهره گیرند.

اهداف کمی

- حفظ حداقل نیم جزء (حزب ۱۱۹-۱۲۰) تا حفظ کل قرآن
- استعدادیابی، شناسایی و سازماندهی حداقل ۱۶٪ از دانش‌آموزان و ۴٪ از فرهنگیان، معادل دو میلیون

نمون برگ اهداف کمی، پیش بینی، تأمین و تخصیص اعتبارات اجرای مرحله ی نخست طرح

ردیف	مقطع	جامعه ی هدف و تعداد	هدایا	مبلغ کل
۱	نیم جزء (حزب ۱۲۰ - ۱۱۹)	۱.۰۰۰.۰۰۰ نفر	۲۵۰.۰۰۰ ریال	۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۲	جزء ۳۰ (یک جزء)	۲.۰۰۰.۰۰۰ نفر	۵۰۰.۰۰۰ ریال	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۳	جزء ۳	۱۰۰.۰۰۰ نفر	۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۴	جزء ۶	۵۰.۰۰۰ نفر	۲۰۰۰.۰۰۰ ریال	۱۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۵	جزء ۱۰	۴۰.۰۰۰ نفر	۵۰۰۰.۰۰۰ ریال	۲۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۶	جزء ۲۰	۲۰.۰۰۰ نفر	۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال	۲۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۷	کل قرآن	۱.۰۰۰ نفر	۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال به اضافه سهمیه حج عمره	۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
جمع کل		۳.۲۱۱.۰۰۰ نفر	۴۸.۷۵۰.۰۰۰ ریال	۱.۸۸۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

نکات:

- ۱ - کسانی که از زمان ثبت نام تا پایان اردیبهشت ماه در هریک از ردیف های مربوطه موفق شوند هدیه مربوط به مقطع خود را دریافت می نمایند.
- ۲ - به قرآن آموزان براساس امتیاز کسب شده در آزمون هدیه تعلق می گیرد. برای مثال: به قرآن آموزی که در مقطع ۱۰ جزء امتیاز ۷۰ کسب کرده است ۷۰ درصد هدیه مرتبط (۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال) یعنی (۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال) دریافت می نماید.
- ۳ - به مجموع قرآن آموزانی که ۷۰ درصد امتیاز را کسب کنند علاوه بر هدیه نقدی با امضای وزیر آموزش و پرورش لوح تقدیر اعطاء می شود.

سطوح و محتوا

ردیف	سطح	محتوا	مرحله	زمان
۱	چهار	نیم جزء - جزء ۱ - جزء ۳۰	مدرسه	دهه ی سوم فروردین
۲	سه	اجزاء ۳ تا ۱۰	شهرستان / منطقه	دهه ی اول اردیبهشت
۳	دو	اجزاء ۱۰ تا ۲۰	استان	دهه ی دوم اردیبهشت
۴	یک	کل قرآن	کشوری	دهه ی آخر خرداد

نظارت، ارزیابی و ارزشیابی

برای حصول اطمینان از تحقق اهداف کمی و رفتاری پیش بینی شده در طرح ملی حفظ قرآن کریم، برابر نمون برگ های معیار، آغاز، حین و بعد از انجام هر مرحله، ارزیابی

از برنامه‌ها و ارزشیابی از عملکرد نیروی انسانی مسئول و سازماندهی شده در اجرای طرح، در سه سطح استان، شهرستان/ منطقه / مدرسه طبق نمون برگ مربوطه ارزیابی به عمل می‌آید.

ساختار

اعضای شورای طرح حفظ ملی قرآن کریم استان:

- ۱ - استاندار یا نماینده تام الاختیار
- ۲ - امام جمعه مرکز استان یا نماینده تام الاختیار ایشان
- ۳ - مدیرکل آموزش و پرورش و رئیس آموزش عمومی استان (رئیس شورا)
- ۴ - مسئول سازمان تبلیغات اسلامی استان
- ۵ - مسئول حوزه علمیه استان
- ۶ - معاون پرورشی و تربیت بدنی (دبیر شورا)
- ۷ - معاون توسعه منابع و پشتیبانی
- ۸ - معاون پژوهش، برنامه ریزی و نیروی انسانی
- ۹ - رئیس گروه گسترش قرآن، نماز و عترت
- ۱۰ - رئیس اداره روابط عمومی
- ۱۱ - مدیر مشارکتهای مردمی
- ۱۲ - مدیریت ارزیابی عملکرد
- ۱۳ - کارشناس مسئول و یا کارشناس قرآن
- ۱۴ - رئیس اداره حراست استان
- ۱۵ - مسئول انجمن اولیاء و مربیان
- ۱۶ - یک نفر صاحب نظر در امور قرآنی با انتخاب مدیرکل استان
- ۱۷ و ۱۸ - دو نفر از رؤسای فعال آموزش و پرورش مناطق استان

وظایف شورای طرح حفظ ملی قرآن کریم استان

- ۱ - تشکیل شورا (با حضور نماینده محترم ولی فقیه و استاندار) و برگزاری منظم و مؤثر جلسات برای تحقق اهداف کمی و کیفی.
- ۲ - راه اندازی و استفاده از سایت مدرسه مجازی قرآن کریم.
- ۳ - شناسایی، سازماندهی و جلب همکاری و مشارکت مؤثر دستگاههای فرهنگی - اجتماعی متناظر

- ۴ - طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی - توجیهی برای تمام اعضای شورا در ادارات شهرستان / مناطق / نواحی
- ۵ - طراحی و اجرای همایش‌های استانی «جریان سازی‌های معنوی فصلی
- ۶ - تنظیم و تصویب تقویم اجرایی برنامه‌های حفظ قرآن کریم
- ۷ - تعیین و توزیع اهداف کمی به هر شهرستان / منطقه برای ترغیب و جذب حداکثر دانش‌آموزان و فرهنگیان
- ۸ - اطلاع رسانی فراگیر و جذاب به مجموع دانش‌آموزان، فرهنگیان و اولیاء دانش‌آموزان
- ۹ - برنامه‌ریزی جهت آزمون و تست دانش‌آموزان و معرفی به مراحل بالاتر.
- ۱۰ - نظارت، ارزیابی و ارزشیابی پیوسته از چگونگی تحقق اهداف کمی و کیفی، حسن اجرای تدابیر، برنامه‌ریزی و فعالیت‌های هر شهرستان / منطقه و انعکاس واکنش بهنگام برای تصحیح احتمالی فرآیندهای مدیریت در شهرستان / منطقه
- ۱۱ - مستندسازی، تحلیل و بررسی عملکرد شهرستان / منطقه

اعضای شورای طرح حفظ ملی قرآن کریم منطقه :

- ۱ - فرماندار یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- ۲ - امام جمعه و یا نماینده تام‌الاختیار ایشان
- ۳ - رئیس اداره آموزش و پرورش (رئیس شورا)
- ۴ - معاون پرورشی و فرهنگی (دبیر شورا)
- ۵ - معاون اداری و مالی
- ۶ - معاون آموزشی
- ۷ - مسئول روابط عمومی
- ۸ - مسئول شورای شهر
- ۹ - کارشناس مسئول یا کارشناس قرآن
- ۱۰ - کارشناس مسئول حراست
- ۱۱ - مسئول انجمن اولیاء و مربیان
- ۱۲ - مسئول مشارکتهای مردمی
- ۱۳ - کارشناس مسئول واحد ارزیابی و عملکرد
- ۱۴ - یک نفر صاحب نظر در امور قرآنی به انتخاب رئیس شورا
- ۱۵ و ۱۶ - دو نفر از مدیران مدارس قرآن (دخترانه و پسرانه)

وظایف شورای طرح حفظ ملی قرآن کریم شهرستان / منطقه

- ۱ - تشکیل شورای قرآن کریم (با حضور نماینده‌ی محترم ولی فقیه و فرماندار) شهرستان / منطقه
- ۲ - بهره‌مندی و استفاده از سایت مدرسه مجازی قرآن
- ۳ - اندراج برنامه‌ی حفظ قرآن کریم در دستور شورای آموزش و پرورش برای شناسایی و جلب همکاری تمام ظرفیت شهرستان
- ۴ - تهیه و تنظیم تقویم اجرایی «نقشه‌ی اجرایی»، «نقشه‌ی راه عملیاتی» برای حفظ آیات قرآن کریم
- ۵ - اهتمام به جذب حداکثری دانش‌آموزان و فرهنگیان به برنامه‌ی حفظ
- ۶ - تعیین مسئول مقبول و شکل‌های دانش‌آموزی مؤثر و مسئول در هر یک از مدارس برای تحقق و پیشبرد مأموریت
- ۷ - اطلاع‌رسانی فراگیر به مجموع دانش‌آموزان و اولیای ایشان برای ثبت نام در طرح ملی حفظ قرآن کریم
- ۸ - پیش‌بینی و تأمین منابع با تسهیل در انجام بهنگام تعهدات تعیین شده
- ۹ - طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی - توجیهی برای تمام اعضای همکار فعال و سازمانده‌ی شده در طرح ملی حفظ قرآن کریم
- ۱۰ - طراحی و برگزاری همایش‌های منطقه‌ای «جریان‌سازی‌های معنوی بصورت ماهانه»
- ۱۱ - تجهیز مدارس و پایگاه‌های مروج حفظ قرآن کریم به امکانات مورد نیاز
- ۱۲ - نظارت، ارزیابی و ارزشیابی پیوسته‌ی ماهانه بر کیفیت و حسن اجرای برنامه‌ها
- ۱۳ - برنامه‌ریزی جهت آزمون و تست دانش‌آموزان و معرفی به مراحل بالاتر.
- ۱۴ - گزارش‌گیری، مستندسازی، تحلیل و بررسی عملکرد شهرستان / منطقه برای ارائه به اداره کل

اعضای شورای طرح حفظ ملی قرآن کریم مدرسه :

- ۱ - مدیر مدرسه (رئیس شورا)
- ۲ - معاون یا مربی پرورشی مدرسه (دبیر شورا)
- ۳ - یک نفر از مدرسین مدرسه قرآن
- ۴ و ۵ - دو نفر از اولیاء دانش‌آموزان (۱ - مسئول انجمن اولیاء مدرسه ۲ - معاون ایشان)
- ۶ - یک نفر از معتمدین و افراد خیر محل به تشخیص مدیر مدرسه قرآن
- ۷ - روحانی مسجد محله یا معتمد محله یا از اولیای دانش‌آموزان که روحانی باشد
- ۸ - مربی تربیت بدنی
- ۹ - مشاور تربیتی

وظایف شورای طرح حفظ ملی قرآن کریم مدرسه

- ۱ - تشکیل کارگروه طرح ملی حفظ قرآن کریم، متشکل از نمایندگان معلمان، اولیاء، دانش‌آموزان و با نقش‌آفرینی ویژه‌ی معاون پرورشی و تربیت بدنی، معاون آموزشی، مربی تربیتی مدرسه، معلمان قرآن کریم.
- ۲ - تشکیل جلسات ویژه با مجموع اولیاء، معلمان و کلاس به کلاس دانش‌آموزان مدرسه برای تبیین امتیازات طرح ملی حفظ قرآن کریم
- ۳ - استعدادیابی، ترغیب، جذب حداکتری و سازماندهی داوطلبان برای حضور در طرح ملی حفظ قرآن کریم
- ۴ - اطلاع‌رسانی متفاوت در درون و برون مدرسه برای جذب در طرح
- ۵ - ایده‌پردازی و برنامه‌ریزی با مشارکت گسترده‌ی داوطلبان و مربیان طرح برای اجرای کارآمد و اثربخش.
- ۶ - برنامه‌ریزی جهت آزمون مرحله اول و تست دانش‌آموزان و معرفی به مراحل بالاتر.

موارد تشویق عوامل اجرایی

- به دست اندرکاران ذیل ضمن اهداء جوایز، تقدیرنامه با امضاء وزیر آموزش و پرورش تقدیم می‌گردد.
- ۱ - به مجموعه‌ی همکاران فرهنگی که مسئولیت پشتیبانی و ثمر بخشی حداقل ۵ دانش‌آموز را در حفظ قرآن به عهده بگیرند.
 - ۲ - عوامل دست‌اندرکار تا ۲۰٪ از مجموع مدارس در سطح شهرستان / منطقه / ناحیه با معرفی رئیس منطقه
 - ۳ - عوامل دست‌اندرکار ۲۰٪ از مجموع (شهرستان / منطقه / ناحیه‌ی) از هر استان.
 - ۴ - ۵٪ از عوامل شورای قرآن استان، به تشخیص دبیرخانه حفظ در سطح کشور.

پایگاه‌های اجرای طرح

- مجموع مدارس، آموزشگاه‌ها و مراکز وابسته به آموزش و پرورش
- مدارس قرآن کریم و تخصصی

زمان‌بندی اجرای طرح ملی حفظ قرآن کریم

زمان	اقدام
مهر ۱۳۹۰	طراحی و تدوین طرح ملی حفظ قرآن کریم ارائه طرح حفظ ملی قرآن به کمیسیون آموزش عمومی قرآن ارائه طرح حفظ ملی قرآن به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه طرح حفظ ملی قرآن به معاونین پرورشی استان ها
۱۴ / آبان / ۱۳۹۰	آغاز رسمی، افتتاح شکوهمند و ابلاغ طرح ملی حفظ قرآن کریم توسط ریاست محترم جمهوری جناب آقای دکتر احمدی نژاد
۱ / آذر / ۱۳۹۰	ثبت نام، سازماندهی و جذب حداکثری دانش آموزان و فرهنگیان با جریان سازی‌های معنوی در سطح ملی، استانی، شهرستان/ منطقه و محلی
دی ۱۳۹۰	تشکیل جلسات آموزشی و کنترل محفوظات شرکت کنندگان
بهمن ۱۳۹۰	استفاده از حافظان جهت برنامه های تبلیغی دهه ی مبارکه فجر در آموزشگاه
اسفند ۱۳۹۰	تشکیل جلسات آموزشی و آمادگی نهایی جهت آزمون پایانی
فروردین ۱۳۹۱	اجرای آزمون مرحله ی اول طرح در گستره ی ملی، استانی، شهرستان/ منطقه و محلی و مدارس
دهه ی سوم خرداد ۱۳۹۱	برگزاری مراسم پایانی تجلیل از برگزیدگان طرح ملی حفظ قرآن کریم (کشوری)

سامانه‌ی اطلاعات حافظان

با اجرای مرحله‌ی نخست طرح ملی حفظ قرآن کریم، سامانه‌ی اطلاعات حافظان، از اول آذر هزار و سیصد و نود استقرار و امکان ضبط و شناسایی و ثبت نام فراهم می‌کند. آدرس سایت مدرسه مجازی قرآن کریم و طرح نهضت ملی حفظ قرآن کریم (نور)

www.quran.medu.ir

جهت ارتباط: پست الکترونیکی اداره کل www.serat@medu.ir

نمون برگ ۱	حفظ ملی قرآن کریم
------------	-------------------

دانش آموزان و فرهنگیان

کد ملی :		سال تحصیلی :	
نام و نام خانوادگی		نام پدر	
تاریخ تولد		شماره شناسنامه	
نام مدرسه		نام شهرستان / منطقه	
نام استان		جنسیت	☐ دختر ☐ پسر
دوره ی تحصیلی		پایه ی تحصیلی	
مدرک تحصیلی		رشته تحصیلی	
مقدار محفوظات		سطح	
نشانی کامل منزل :			
کدپستی :	شماره تلفن منزل :	همراه :	
مراحل برگزاری جشنواره مرحله اول (مدرسه)	دانش آموز / فرهنگی گرانقدر فوق به استناد نظر مدیر مدرسه با امتیاز: رتبه : در سطح مدرسه		
	انتخاب و جهت شرکت در مرحله ی دوم معرفی می گردد. نام و نام خانوادگی مربی مدرسه نام و نام خانوادگی مدیر مدرسه امضاء امضاء		
مرحله دوم (منطقه ، شهرستان)	دانش آموز / فرهنگی گرانقدر فوق به استناد نظر مدیر منطقه با امتیاز: رتبه : در سطح منطقه/شهرستان انتخاب و جهت شرکت در مرحله ی سوم معرفی می گردد. نام و نام خانوادگی معاون پرورش منطقه نام و نام خانوادگی مدیر منطقه امضاء امضاء		
مرحله سوم (استان)	دانش آموز / فرهنگی گرانقدر فوق به استناد نظر مدیرکل استان با امتیاز: رتبه : در سطح استان انتخاب و جهت شرکت در مرحله ی کشوری معرفی می گردد. نام و نام خانوادگی معاون پرورشی استان نام و نام خانوادگی مدیر کل امضاء امضاء		

تذکر مهم:

ملاک کلی معرفی حافظان به مراحل بعد اعلام آمادگی داوطلب و سپس آزمون و تکمیل فرم فوق می باشد.

آزمون و گواهی نامه

- در آزمون حفظ، صرفاً حفظ آیات ملاک بوده و موارد فنی از جمله تجوید، صوت و لحن، وقف و ابتداء و... مورد نظر نمی باشد.
- به داوطلبانی که حداقل هفتاد درصد از امتیاز را کسب نمایند گواهی نامه ی سطح مربوطه صادر می شود.
- کلیه داوطلبان می بایستی در سایت ثبت نام نمایند. (توسط داوطلب یا آموزشگاه)

نمون برگ شماره ۲

بسم الله الرحمن الرحيم											
ان هذا القرآن يهدي للتي هي اقوم											
تاریخ:		گواهی نامه حفظ قرآن کریم									
شماره:		اداره کل آموزش و پرورش استان									
		شهرستان / منطقه:									
		کد مدرسه:									
نام مدرسه:											
پدینوسيله گواهی می شود برادر/ خواهر فرزند متولد کد ملی صادره											
از در سطح حفظ قرآن شرکت و موفق به حفظ قرآن کریم شده است .											
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;">رتبه</td> <td style="width: 25%;">جزء</td> <td style="width: 25%;">سطح</td> <td style="width: 25%;"> دوره رشته </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td>حفظ</td> </tr> </table>				رتبه	جزء	سطح	دوره رشته				حفظ
رتبه	جزء	سطح	دوره رشته								
			حفظ								
مدیر آموزش و پرورش منطقه		مدیر مدرسه									

جلسات تفسیر قرآن فرسنگیان

قرآن کریم نقشه و برنامه زندگی سعادتمندانه فرد و جامعه انسانی در دنیا و آخرت است که ازسوی خالق و آفریدگار جهان فراروی بشریت، ترسیم گشته است. با توجه به این موهبت عظیم الهی، اداره کل قرآن، نماز و عترت در راستای مأموریت‌های اساسی خویش و به موازات اهداف بلند مدت خود در جهت نهادینه ساختن فرهنگ تابناک قرآن کریم در جامعه، طرح آموزش تفسیر آیات برگزیده قرآن کریم را جهت اجرا، ارائه می نماید.

تذکرات و شیوه اجرایی

- ۱- این برنامه در سطح ادارات کل و مناطق اجرا می گردد.
- ۲- افراد شرکت کننده در این طرح شامل تمامی کارکنان آموزش و پرورش می باشند.
- ۳- این طرح در شورای قرآن استان و منطقه، سازماندهی، برنامه ریزی و مدیریت گردد.
- ۴- تبلیغات و اطلاع رسانی مناسب و جذاب جهت اعلام زمان و نحوه ی ثبت نام از طرف استان صورت پذیرد.
- ۵- تمهیدات لازم برای انجام ثبت نام متقاضیان به شکل های متنوع اتخاذ گردد.
- ۶- تهیه و تامین امکانات مورد نیاز به تناسب آمار شرکت کنندگان برای اجرای طرح به نحو مطلوب انجام پذیرد.
- ۷- تهیه و تدوین گزارش تفصیلی اجرای طرح در پایان اسفند و شهریور و ارائه به اداره کل قرآن، نماز و عترت جهت انتخاب استان های موفق و کار آمد الزامی است.
- ۸- بر اساس این طرح کلیه کارکنان در قالب جلسات ساماندهی شده و هر کدام از

گروه‌ها در ۱ یا ۲ جلسه در ماه، با عنایت به سرفصل‌های مورد نظر شرکت می‌نمایند.
۹ - تهیه منابع آموزشی و سرفصل‌های جلسات تفسیر بر اساس نیازهای آموزشی مخاطبان بایست نهاد مدرس درس تفسیر ترجیحا از تفاسیر نمونه، تسنیم، المیزان، نور و....، برنامه‌ریزی و اجرا گردد.

۱۰ - نماینده محترم ولی فقیه (امام جمعه) یا یکی از علمای ربانی به عنوان مفسر جلسات تفسیر در نظر گرفته شود.

۱۱ - اعتبارات مربوط به این طرح، شامل برگزاری آزمون داخلی، حق الزحمه عوامل اجرایی، مفسرین و اهدای جوایز از اعتبارات پرورشی براساس تصویب شورای قرآن استان و منطقه تأمین و پرداخت می‌گردد.

۱۲ - فعالیت‌های معنوی و مذهبی به ویژه ایام ماه مبارک رمضان بستر مناسبی برای اجرای این طرح می‌باشد و بهره‌گیری و گسترش جلسات تفسیر در این ایام مورد تأکید می‌باشد.

مسابقات قرآن و نهج البلاغه دانش آموزان

مسابقات قرآن وسیله‌ی تربیتی مناسبی است که برای رشد شخصیت قرآنی و تشویق و جذب دانش‌آموزان به فعالیت‌های تربیتی و انسان‌ساز این کتاب الهی و بهره‌جستن از مواهب ارزنده و معنوی آن در نظر گرفته شده است. با توجه به تجارب گذشته عناوین مسابقات دانش‌آموزی در مراحل مختلف به شرح ذیل اعلام می‌گردد.

۱- رشته قرائت

۲- رشته حفظ

۳- تفسیر (مفاهیم)

۴- نهج البلاغه

تبصره: نفرات اول کشوری - دانش‌آموزانی که در مرحله‌ی کشوری مقام اول کسب نموده باشند در صورت تغییر رشته یا مقطع می‌توانند برای سال آینده نیز شرکت نمایند.

۱- رشته قرائت:

قرآن کلام حق تعالی و نسخه هدایت بشر و شفای دلها و الهام بخش روح و اندیشه است. تعریف: قرائت یعنی خواندن و در اصطلاح، خواندن و تلاوت قرآن کریم با یکی از طرق آن را می‌گویند و نیز علمی است که از اشکال مختلف و متواتر نظم کلام الهی بحث می‌کند. در اینجا تلاوت قرآن با صوت زیبا به شیوه‌ی تحقیق مدنظر می‌باشد.

اهداف:

۱- تقویت و ترویج فرهنگ قرآن از طریق ایجاد رقابت سالم و غنی‌سازی اوقات

فراغت دانش آموزان

۲- شناخت و پرورش دانش آموزان قاری و ارتقاء سطح علمی و عملی آنان

۳- شکوفایی استعداد دانش آموزان و معرفی به مجامع قرآنی کشور

ضوابط عمومی و اختصاصی رشته قرائت:

۱- دانش آموزان شرکت کننده در این رشته حدود ۱۰ دقیقه قبل از شروع زمان برگزاری، آیات مربوط به قرائت خود را به صورت قرعه از مسئول دریافت و مرور می نمایند.

۲- تمامی دانش آموزان شرکت کننده باید در سالن مسابقات حضور داشته باشند و پذیرش دانش آموزان غایب با شرایط خاصی توسط کمیته فنی مسابقات تصمیم گیری خواهد شد.

۳- به تمامی شرکت کنندگان در مسابقات کارنامه داده خواهد شد.
تبصره ۱: برگزاری دوره های آموزشی قبل از مسابقه در مراحل مختلف برای شرکت کنندگان توسط استان ها و مناطق ضروری است.

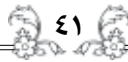
تبصره ۲: آموزشگاه هایی می توانند در مرحله دوم مسابقات (مرحله منطقه ای)، نماینده اعزام کنند که مسابقه قرائت در سطح مدرسه با حضور ۲۰ درصد دانش آموزان آموزشگاه برگزار شده باشد و نماینده های آموزشگاه، منتخبین آن مسابقات باشند (ارسال صورت جلسه و گزارش مصور مسابقات مدرسه، شرط پذیرش نماینده در منطقه می باشد).

تبصره ۳: مناطقی می توانند در مرحله سوم مسابقات (استانی) نماینده اعزام کنند که مسابقه قرائت در سطح منطقه با حضور حداقل ۲۰ درصد مدارس برگزار شده باشد و نماینده های منطقه منتخبین آن مسابقات باشند. (ارسال صورت جلسه و گزارش مصور شرط پذیرش نماینده در استان می باشد).

حدود و محتوا:

۱- دوره ابتدایی رشته قرائت

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاهی)	مرحله دوم (منطقه ای)
پیش دبستانی	سوره مبارکه حمد - سوره مبارکه قریش تا سوره مبارکه ناس	با نظر شورای قرآن منطقه
اول ابتدایی	سوره مبارکه حمد - سوره مبارکه تکوین تا سوره مبارکه ناس	با نظر شورای قرآن منطقه
دوم ابتدایی	سوره مبارکه حمد - سوره مبارکه ضحی تا سوره مبارکه ناس	با نظر شورای قرآن منطقه
سوم ابتدایی	سوره مبارکه حمد - سوره مبارکه بلد تا سوره مبارکه ناس	سوره مبارکه غاشیه تا سوره مبارکه ناس
چهارم ابتدایی	سوره مبارکه حمد - سوره مبارکه انشقاق تا سوره مبارکه ناس	سوره مبارکه مطففین تا سوره مبارکه ناس
پنجم ابتدایی	سوره مبارکه حمد - سوره مبارکه عبس تا سوره مبارکه ناس	کل جزء سی قرآن کریم

۲- دوره راهنمایی رشته قرائت

دوره تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه ای)	مرحله سوم (استانی)	مرحله چهارم (کشوری)
راهنمایی	جزء ۳۰ و ۱ (قرآن کریم)	جزء ۳۰ و ۲ (قرآن کریم)	۵ جزء اول و جزء ۳۰ (قرآن کریم)	۱۰ جزء اول و جزء ۳۰ (قرآن کریم)

۳- دوره متوسطه رشته قرائت

دوره تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه ای)	مرحله سوم (استانی)	مرحله چهارم (کشوری)
متوسطه	۵ جزء اول قرآن کریم	۱۰ جزء اول قرآن کریم	۲۰ جزء اول قرآن کریم	کل قرآن کریم

۲- رشته حفظ

تعریف: حفظ به مفهوم از برکردن آیات کریمه به منظور اکران کلام الهی و در اینجا حفظ آیات مشخص شده برای هر پایه مدنظر می باشد.

اهداف:

- ۱- تشویق و ترغیب دانش آموزان مستعد.
- ۲- زمینه سازی جهت تسریع در یادگیری مفاهیم قرآنی و بهره گیری از مفاهیم بلند آن.
- ۳- ضرورت بیان آیات الهی به صورت کاربردی در محاورات روزانه

ضوابط عمومی و اختصاصی رشته حفظ:

- ۱- در هر مرحله از مسابقه سوره های مرحله قبل اضافه می شود.
- ۲- از شرکت کنندگان دو سوال حفظ پرسیده می شود که لازم است در هر سوال حداقل ۵ سطر از قرآن کریم را به صورت ترتیل و شمرده و واضح تلاوت نمایند.

حدود و محتوا:

۱- دوره ابتدایی رشته حفظ

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاهی)	مرحله دوم (منطقه ای)
پیش دبستانی	سوره مبارکه قریش تا سوره مبارکه ناس	با نظر شورای قرآن منطقه
اول ابتدایی	سوره مبارکه تکوین تا سوره مبارکه ناس	با نظر شورای قرآن منطقه
دوم ابتدایی	سوره مبارکه ضحی تا سوره مبارکه ناس	با نظر شورای قرآن منطقه
سوم ابتدایی	سوره مبارکه بلد تا سوره مبارکه ناس	سوره مبارکه غاشیه تا سوره مبارکه ناس
چهارم ابتدایی	سوره مبارکه انشقاق تا سوره مبارکه ناس	سوره مبارکه مطففین تا سوره مبارکه ناس
پنجم ابتدایی	سوره مبارکه عبس تا سوره مبارکه ناس	جزء سی قرآن کریم

۲- دوره راهنمایی رشته حفظ

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه ای)	مرحله سوم (استانی)	مرحله چهارم (کشوری)
اول راهنمایی	آیات ۱ تا ۳۷ سوره مبارکه بقره	آیات ۱ تا ۶۹ سوره مبارکه بقره	آیات ۱ تا ۱۰۱ سوره مبارکه بقره	آیات ۱ تا ۱۲۶ سوره مبارکه بقره
دوم راهنمایی	آیات ۳۸ تا ۶۹ سوره مبارکه بقره	آیات ۳۸ تا ۱۰۱ سوره مبارکه بقره	آیات ۳۸ تا ۱۲۶ سوره مبارکه بقره	آیات ۳۸ تا ۱۴۱ سوره مبارکه بقره
سوم راهنمایی	آیات ۷۰ تا ۱۰۱ سوره مبارکه بقره	آیات ۷۰ تا ۱۲۶ سوره مبارکه بقره	آیات ۷۰ تا ۱۴۱ سوره مبارکه بقره	آیات ۷۰ تا ۱۶۹ سوره مبارکه بقره

۳- دوره متوسطه رشته حفظ

دوره تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه ای)	مرحله سوم (استانی)	مرحله چهارم (کشوری)
اول متوسطه	آیات ۱۷۰ تا ۱۹۶ سوره مبارکه بقره	آیات ۱۷۰ تا ۲۱۹ سوره مبارکه بقره	آیات ۱۷۰ تا ۲۴۸ سوره مبارکه بقره	آیات ۱۷۰ تا ۲۶۴ سوره مبارکه بقره
دوم متوسطه	آیات ۲۱۹ تا ۲۴۸ سوره مبارکه بقره	آیات ۲۱۹ تا ۲۶۴ سوره مبارکه بقره	آیات ۲۱۹ تا ۲۸۶ سوره مبارکه بقره	آیات ۲۱۹ سوره مبارکه بقره تا ۲۹ سوره مبارکه آل عمران
سوم متوسطه	آیات ۲۶۴ تا ۲۸۶ سوره مبارکه بقره	آیات ۲۶۴ سوره مبارکه بقره تا ۲۹ سوره مبارکه آل عمران	آیات ۲۶۴ سوره مبارکه بقره تا ۷۷ سوره مبارکه آل عمران	آیات ۲۶۴ سوره مبارکه بقره تا ۱۰۸ سوره مبارکه آل عمران
چهارم متوسطه	آیات ۲۹ تا ۷۷ سوره مبارکه آل عمران	آیات ۲۹ تا ۱۰۸ سوره مبارکه آل عمران	آیات ۲۹ تا ۱۴۰ سوره مبارکه آل عمران	آیات ۲۹ تا ۱۶۵ سوره مبارکه آل عمران

۳- رشته مفاهیم (تفسیر)

تعریف: تفسیر در لغت به معنای کشف و اظهار و پرده برداری از معنای کلام آمده است، تعاریف متعددی از آن ارائه گردیده است که از جمله می توان گفت، تفسیر راه عملی است که از احوال قرآن متناسب با درک و فهم بشر بحث می کند.

اهداف:

- ۱- تدبر در قرآن و ترویج فرهنگ عمیق نگری در آیات الهی.
- ۲- آشنایی با کتب تفسیر و نحوه‌ی مراجعه دانش‌آموزان به آن.
- ۳- به کار بردن دستورات غنی قرآن کریم در زندگی روزمره.

ضوابط عمومی و اختصاصی

- ۱- در مرحله اول و دوم، ترجمه تحت اللفظی و درک مفهوم آیات مشخص شده مدنظر می‌باشد و مسابقه به صورت کتبی برگزار می‌گردد.
 - ۲- در مرحله سوم و چهارم آزمون کتبی شامل سوالاتی از درک موضوعات و ترجمه آیات بوده و ادبیات عرب و صرف و نحو مد نظر نمی‌باشد.
 - ۳- در رشته مفاهیم دوره راهنمایی مانند دوره متوسطه در مرحله سوم و چهارم، از آیات تعیین شده به صورت کنفرانس و آزمون کتبی از تفسیر نمونه می‌باشد.
- حدود و محتوا:**

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه ای)	مرحله سوم (استانی)	مرحله چهارم (کشوری)	امتیاز
اول راهنمایی	ترجمه و مفاهیم نصف کتاب قرآن درسی	ترجمه و مفاهیم کل کتاب قرآن درسی	کنفرانس از سوره بقره آیه ۱۸ تا ۲۶	کنفرانس از سوره بقره آیه ۱۱۷ تا ۱۲۵ به اضافه مواد مرحله سوم	۸۰
	صحت قرائت جزء ۱ و ۲	صحت قرائت جزء ۴ تا ۴	آزمون کتبی	آزمون کتبی	۲۰
دوم راهنمایی	ترجمه و مفاهیم نصف کتاب قرآن درسی	ترجمه و مفاهیم کل کتاب قرآن درسی	کنفرانس از سوره یونس آیه ۱ تا ۱۴	کنفرانس از سوره یونس آیه ۱۵ تا ۳۰ به اضافه مواد مرحله سوم	۸۰
	صحت قرائت جزء ۱۱ و ۱۲	صحت قرائت جزء ۱۱ تا ۱۴	آزمون کتبی	آزمون کتبی	۲۰
سوم راهنمایی	ترجمه و مفاهیم نصف کتاب قرآن درسی	ترجمه و مفاهیم کل کتاب قرآن درسی	کنفرانس از سوره حجرات آیه ۱ تا ۱۰	کنفرانس از سوره حجرات آیه ۱۰ تا ۱۸ به اضافه مواد مرحله سوم	۸۰
	صحت قرائت جزء ۲۱ و ۲۲	صحت قرائت جزء ۲۱ تا ۲۴	آزمون کتبی	آزمون کتبی	۲۰

تذکر :

- ۱- در آزمون مرحله کشوری محتوای آزمون مرحله استانی نیز اضافه می‌گردد.
- ۲- ملاک در ارزیابی پایان استانی و کشوری برای دانش‌آموزان فقط مطالعه به روش کتابخوانی می‌باشد بنابراین موضوعات همچون ظرافت های خاص ادبی و ادبیات عرب ملاک نظر نمی‌باشد.

۲- دوره متوسطه رشته تفسیر

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه ای)	مرحله سوم (استانی)	مرحله چهارم (کشوری)	امتیاز
اول متوسطه	ترجمه سوره انسان	ترجمه سوره انسان و حجرات	کنفرانس تفسیر سوره انسان	کنفرانس تفسیر سوره انسان و حجرات	۸۰
	صحت قرائت ۵ جزء اول قرآن	صحت قرائت ۱۰ جزء اول قرآن	آزمون کتبی	آزمون کتبی سوره انسان و حجرات	۲۰
دوم متوسطه	ترجمه سوره ملک	ترجمه سوره ملک و لقمان	کنفرانس تفسیر سوره ملک	کنفرانس تفسیر سوره ملک و لقمان	۸۰
	صحت قرائت ۱۰ جزء اول قرآن	صحت قرائت ۱۵ جزء اول قرآن	آزمون کتبی سوره ملک	آزمون کتبی سوره ملک و لقمان	۲۰
سوم متوسطه	ترجمه سوره واقعه	ترجمه سوره واقعه و معارج	کنفرانس تفسیر سوره واقعه	کنفرانس تفسیر سوره واقعه و معارج	۸۰
	صحت قرائت ۱۵ جزء اول قرآن	صحت قرائت ۲۰ جزء اول قرآن	آزمون کتبی سوره واقعه	آزمون کتبی سوره واقعه و معارج	۲۰
چهارم متوسطه	ترجمه سوره حشر	ترجمه سوره حشر و مدثر	کنفرانس تفسیر سوره حشر	کنفرانس تفسیر سوره حشر و مدثر	۸۰
	صحت قرائت ۲۰ جزء اول قرآن	صحت قرائت کل قرآن	آزمون کتبی سوره حشر	آزمون کتبی سوره حشر و مدثر	۲۰

تذکر: دوره‌ی ابتدایی رشته مفاهیم ندارد.

۴- رشته نهج البلاغه

نهج البلاغه بعد از قرآن، ارزشمندترین کتاب برای آشنایی بشر با آرمان‌ها و کمالات انسانی است. ضرورت مطالعه و آشنایی با مفاهیم نهج البلاغه و انس با سخنان و کلام مولای متقیان حضرت علی (ع) می‌تواند مسیر تعالی جوانان و نوجوانان را تسهیل نماید.

تعریف:

نهج البلاغه به مفهوم راه روشن بلاغت می‌باشد و نام کتاب ارزشمندی است که کلام امام علی (ع) در سه بخش خطبه‌ها، نامه‌ها و کلمات قصار توسط سیدرضی گردآوری شده است.

اهداف:

- ۱- آشنایی با سیره امام علی (ع).
- ۲- زمینه سازی جهت کاربرد مفاهیم بلند نهج البلاغه در زندگی نوجوانان و جوانان.
- ۳- تکاپو در کلام حضرت علی (ع) و استفاده از روشهای تربیتی آن در زندگی.

ضوابط عمومی و اختصاصی:

- ۱- در دوره متوسطه و راهنمایی مسابقه نهج البلاغه در مرحله اول و دوم به صورت آزمون کتبی و در مرحله سوم و چهارم به صورت کنفرانس برگزار می‌شود.
- ۲- مدت زمان ارائه کنفرانس حداکثر به مدت ۱۰ دقیقه می‌باشد.
- ۳- شرکت کنندگان در مرحله سوم و چهارم باید عنوان موضوع منتخب خود را از یکی از خطبه های اعلام شده برگزیده و شرح و توضیح نمایند.
- تبصره ۱: آموزشگاه‌هایی می‌توانند در مرحله دوم مسابقات (مرحله منطقه‌ای)، نماینده اعزام کنند که مسابقه نهج البلاغه در سطح مدرسه با حضور ۲۰ درصد دانش‌آموزان آموزشگاه برگزار شده باشد و نماینده‌های آموزشگاه منتخبین آن مسابقات باشند (ارسال صورتجلسه و گزارش مصور مسابقات مدرسه، شرط پذیرش نماینده در منطقه می‌باشد).

حدود و محتوا

۱- دوره راهنمایی رشته نهج البلاغه

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه)	مرحله سوم (استان)	مرحله چهارم (کشوری)
اول راهنمایی	۴۰ کلمات قصار به صورت آزمون کتبی	۸۰ کلمات قصار به صورت آزمون کتبی	کنفرانس از خطبه ۵۵-۶۳-۷۷-۲۳۱	
دوم راهنمایی	۴۰ کلمات قصار به صورت آزمون کتبی	۸۰ کلمات قصار به صورت آزمون کتبی	کنفرانس از خطبه ۹۶-۲۳۳-۲۱۱-۲۲۴	
سوم راهنمایی	۴۰ کلمات قصار به صورت آزمون کتبی	۸۰ کلمات قصار به صورت آزمون کتبی	کنفرانس از خطبه ۱۰۵-۱۰۶-۱۴۱-۲۱۶	

۲- دوره متوسطه رشته نهج البلاغه

پایه تحصیلی	مرحله اول (آموزشگاه)	مرحله دوم (منطقه)	مرحله سوم (استان)	مرحله چهارم (کشوری)
اول متوسطه	انتخاب محتوا با نظر استان	انتخاب محتوا با نظر استان	خطبه های ۲۰-۲۱-۲۲-۲۷-۲۸-۲۷-۴۱-۵۰-۲۳۹-۱۵۷	
دوم متوسطه	انتخاب محتوا با نظر استان	انتخاب محتوا با نظر استان	خطبه های ۸۸-۹۱-۱۰۷-۶۴-۱۳۰-۱۳-۱۲۶-۱۴۹-۱۳۸-۲۲۳	
سوم متوسطه	انتخاب محتوا با نظر استان	انتخاب محتوا با نظر استان	خطبه های ۵۵-۶۳-۲۳۱-۲۳۷-۱۷۴-۲۰۶-۱۶۷-۱۴۷-۲۲۱-۹۹	
چهارم متوسطه	انتخاب محتوا با نظر استان	انتخاب محتوا با نظر استان	خطبه های ۱۱۸-۱۳۱-۴-۱۹۷-۱۹۳-۱۵۶-۱۴۲-۱۴۴-۱۴۰-۱۵۰	

جدول آمار دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مسابقات قرآن و نهج البلاغه مرحله آموزشگاه استان

رشته		دوره ابتدایی		دوره راهنمایی		دوره متوسطه		جمع کل		تعداد کل دانش‌آموزان استان	
	خواهران	برادران	خواهران	برادران	خواهران	برادران	خواهران	برادران	خواهران	برادران	خواهران
قرائت											
حفظ											
تفسیر (مفاهیم)	-	-									
نهج البلاغه	-	-									
جمع											

تذکرات:

- ۱- تکمیل و ارسال جدول فوق تا پایان بهمن ماه به اداره کل قرآن، نماز و عترت (ع) مورد تاکید است.
- ۲- هفته قرآن (هفته آخر آذرماه)، شروع مسابقات قرآن و نهج البلاغه در مرحله اول (آموزشگاه) می‌باشد.
- ۳- استفاده از متون و منابع منتخب استانها پس از تأیید اداره کل امور قرآن، نماز و عترت در مراحل اول و دوم مفاهیم و نهج البلاغه بلامانع می‌باشد.

فرم ها و ضوابط داوری مسابقات قرآن و نهج البلاغه دانش آموزان

رشته قرائت

- ۱- امتیازات رشته قرائت ۱۰۰ امتیاز می باشد که شامل: تجوید ۴۰ امتیاز - وقف و ابتدا ۲۰ امتیاز - صوت ۱۵ امتیاز - لحن ۲۵ امتیاز

ضوابط داوری تجوید

- ۱- آنچه در این مرحله از یک قاری انتظار می رود رعایت کامل مخارج حروف، صفات و احکام حروف می باشد.
۲- تلاوت باید با لحن فصیح عربی باشد.

موارد کسر امتیاز

الف:

- ۱- عدم رعایت مخارج و صفات حروف به ازای هر مورد (۱ امتیاز) در صورت اصلاح یا تکرار (۵/۰ امتیاز) کسر می گردد. مرتبه ی سوم و چهارم (۲۵/۰ امتیاز) کسر می شود.
۲- عدم رعایت کامل احکام نون ساکنه، تنوین، تفخیم، ترقیق، احکام راء، لام جلاله، تغلیظ، به ازای هر مورد (۱ امتیاز) و عدم رعایت صفات قلقله، تفشی، بحه، تکریر و... (۵/۰ امتیاز) کسر می شود.

۳- خلل ازدیاد یا نقصان در صفات و احکام (۵/۰ امتیاز)

۴- ازدیاد یا نقصان مقدار مدها و عدم توازن آنها (۲۵/۰ امتیاز)

- ۵ - ازدیاد و نقصان کشش غنه و عدم توازن آن (۰/۲۵ امتیاز)
- ۶ - افراط در تداخل دو حرف مجاور هم، مانند عین ساکنه در « میم » در کلمه «یعلمون» یا عین ساکنه در نون در کلمه «اعناب» و امثال آنها بنا به تشخیص داور به ازای هر مورد (۰/۵ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۷ - در صورت عدم تلفظ صحیح حرکات به نحوی که مغایر لحن فصیح عربی باشد و نیز کشش حرکات کوتاه به ازای هر مورد به طور جداگانه (۰/۲۵ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۸ - نقص و زیادت در تفخیم و یا ترقیق الف‌های مدی بنا به تشخیص داور از (۰/۲۵ تا ۰/۵ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۹ - عدم رعایت هریک از موارد بندهای ۱ تا ۸ که به صورت مکرر در تلاوت قاری رخ دهد به ازای هر مورد به طور جداگانه حداکثر تا ۴ مورد امتیاز کسر می‌شود.

ب:

- ۱ - برای اغلاط اعرابی (۳ امتیاز) و در صورت اصلاح پس از قطع نفس (۲ امتیاز) و در صورت اصلاح سریع بدون قطع نفس (۱ امتیاز) و تکرار همان اشتباه (۱/۵ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۲ - برای اغلاط اعرابی بیش از یک حرکت در یک کلمه ۴ امتیاز و در صورت اصلاح پس از قطع نفس (۲ امتیاز) و در صورت اصلاح سریع، بدون قطع نفس (۱ امتیاز) کسر می‌شود.
- ۳ - کم یا زیاد نمودن و یا جابجایی حروف، مانند تبدیل (وما) به (فما) و... همانند بند یک عمل خواهد شد. (۱-۲-۳)
- ۴ - کم یا زیاد نمودن کلمه مانند بند ۲ عمل خواهد شد. (۱-۲-۴)
- ۵ - جا افتادن سطر یا قسمتی از یک سطر یا یک آیه مانند بند ۲ عمل خواهد شد. (۱-۲-۴)
- ۶ - اشتباه در اشباع و یا عدم اشباع «ها» ضمیر و سایر کلمات قرآن مانند بند ۱ عمل خواهد شد (۱-۲-۳)
- ۷ - تداخل قرائات مختلف در یکدیگر مانند اماله کبری، ادغام کبیر، نقل و حذف و سکت و.. مانند بند ۱ عمل خواهد شد (۱-۲-۳)
- ۸ - برای وقف به حرکت (۱ امتیاز) کسر و چنانچه وقف مزبور موجب فساد در معنی شود، بطور جداگانه از سوی داوران وقف و ابتدا محاسبه خواهد شد.
- ۹ - به ازای هر تپق (۱ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۱۰ - چنانچه قاری به کمتر از میزان مقرر، تلاوت نماید به ازای هر سطری که تلاوت نشده (۳ امتیاز) کسر می‌شود.

فرم داوری رشته قرائت (تجوید) حداکثر ۴۰ امتیاز

نام و نام خانوادگی : استان :
منطقه / شهرستان : پایه تحصیلی :

امتیاز کل	موارد دیگر	صفات فرعی	صفات اصلی احکام	مخارج حروف	غلط کلمه ای	غلط حرفی	غلط اعرابی
	۰/۲۵	۰/۵-۰/۲۵	۱-۰/۵-۰/۲۵	۱-۰/۵-۰/۲۵	۴-۲-۱	۳	۱-۲-۳

نام و نام خانوادگی داور : امتیاز کسب شده :

تاریخ : امضاء :

ضوابط وقف و ابتدا

- ۱- قاری باید به انتخاب بهترین وقف‌ها در خلال تلاوت توجه داشته و اولویت در وقف‌های اتم و تام اکفی و کافی، احسن و حسن را مدنظر داشته باشد. و از وقف اقبیح جدا خودداری نموده و از وقف قبیح اجتناب کند (مگر وقف قبیح اضطراری باشد).
- ۲- در ابتداء نیز به اتم و تام، اکفی و کافی بودن موارد، اولویت دهد (حسن ابتداء)

موارد کسر امتیاز

- ۱- وقف یا ابتدای قبیح (۲ امتیاز)
- ۲- وقف قبیح بنا بر تشخیص داور (۱ امتیاز)
- ۳- اگر وقف قبیح اضطراری بیش از حد معمول و غیر متعارف باشد، دیگر اضطراری محسوب نشده و باید مانند بند ۲ عمل شود. (۱ امتیاز)
- ۴- ابتدای قبیح بنا بر تشخیص داور (۱ امتیاز)
- ۵- چنانچه قاری به کلمات قبل از محل وقف برگشته و شروع به تلاوت نماید (استیناف) و ابتدای آن نیز نامناسب باشد. با توجه به اهمیت عدم تناسب محل شروع (۰/۵ تا ۱ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۶ - عدول از وقف یا ابتدای تام یا کافی به وقف یا ابتدای ضعیف‌تر (ترک اولی). (۱ امتیاز)

- ۷- نفس کشیدن در خلال تلاوت (۱ امتیاز)
- ۸- تکرار بی مورد آیه یا قسمتی از آیه (۱ امتیاز) مگر برای صحت قرائت یا اجتناب از ابتدای قبیح باشد.
- ۹- مکث از ۱۲ تا ۱۵ ثانیه در محل های وقف (۲۵/۰ امتیاز) و در دو حالت اوج با تشخیص داور تا ۱۵ ثانیه مجاز می باشد.
- ۱۰- مکث از ۱۶ تا ۱۸ ثانیه در محل های وقف (۵/۰ امتیاز)
- ۱۱- مکث بیش از ۱۸ ثانیه در محل های وقف (۱ امتیاز) که در هر مورد مکث کسر امتیاز بطور مستقل اعمال خواهد شد.

فرم داوری قرائت (ویژه وقف و ابتدا) حداکثر ۲۰ امتیاز

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

ردیف	شماره آیه	قبیح		اقبح		ابتدای استینافی		عدول ضعیف		نفس مخفی	تکرار بی مورد آیه	مکث بیش از حد به ثانیه		
		وقف	ابتدا	وقف	ابتدا	وقف	ابتدا	وقف	ابتدا			۱۲	۱۵	۱۸
		-۱		-۲		-۰/۵ تا -۱		-۱		-۱	-۱	-۰/۲۵	-۰/۵	-۱

امتیاز کسب شده :

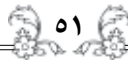
نام و نام خانوادگی داور :

امضاء :

تاریخ :

ضوابط داوری صوت:

- ارتفاع صوت (فاصله ی زیرو بم صوت (۵ امتیاز)، (بم - ۱ امتیاز)، (توسط ۱/۵ امتیاز)، (اوج ۲/۵ امتیاز).
- شدت و قوت صوت و استمرار آن تا پایان تلاوت (۳ امتیاز)
- شفافیت صوت (عدم اضطراب، لرزش، خش، شهیق و زفیر، خیشومی، گرفتگی) و تصنعی نبودن صدا (۲ امتیاز)
- طنین صوت، ملاحظت و گیرایی آن (۲ امتیاز)
- نرمی و انعطاف صوت (توانایی و سرعت انتقال صوت از پرده ای به پرده

دیگر (۲ امتیاز)

۶ - کیفیت تحریرها (صحت و سلاست تحریرها) و کمیت تحریرها (سرعت و تعداد تحریرها) در واحد زمان (۱ امتیاز)

فرم داوری قرائت (ویژه صوت)

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

ردیف	ملاک های داوری	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	ملاحظات
۱	ارتفاع	۱		بم صدا
		۱/۵		توسط صدا
		۲/۵		زیر صدا و اوج
۲	شدت (زیبایی و قوت)	۳		
۳	طنین (زیبایی و جذابیت صدا)	۲		
۴	شفافیت (وضوح یا صافی)	۲		
۵	نرمی و انعطاف صدا (قدرت تحریر)	۲		
۶	کیفیت تحریر و مهارت در تغییر پرده های صوتی	۱		

امتیاز کسب شده :

نام و نام خانوادگی داور :

امضاء :

تاریخ :

ضوابط لحن:

- ۱- هر قاری باید در مدت تلاوت ۳ مقام از مقامات مشهور را تلاوت نماید که هر مقام دارای (۴ امتیاز) می باشد. جمعاً (۱۲ امتیاز)
- ۲- نغمات قاری باید ارتباط با معانی و مفاهیم آیات مربوط داشته باشد در عین حال لطمه ای به مخارج و صفات احکام وارد نشود.
- ۳- قرار هر مقام حداکثر (۱ امتیاز) جواب هر مقام حداکثر (۱ امتیاز) خواهد شد.
- ۴- تطبیق شروع با فرود از لحاظ پرده صوتی (۵/۰ امتیاز)
- ۵- تطبیق قرائت با مفاهیم (۲ امتیاز)
- ۶- تطبیق نغمه با الفاظ (۳ امتیاز)
- ۷- رعایت روانی و سلاست در اجرای مقامات (۱ امتیاز)

- ۸- ارایه ترکیب‌های بدیع و همگون (۱ امتیاز)
 - ۹- تناسب تحریرها (۱ امتیاز)
 - ۱۰- تحزین در قرائت (۲ امتیاز)
 - ۱۱- تاثیرگذاری و جذابیت و نوآوری در ترکیب مقامات (۲ امتیاز)
- تذکر: مهمترین مورد در لحن تناسب و توازن تلاوت می‌باشد و از پرداختن به اسامی الحان برای دانش‌آموزان پرهیز گردد.

موارد کسر امتیاز:

- ۱- آغاز تلاوت با پرده‌ی غیر متعارف و غیر بم (۱ تا ۲ امتیاز)
- ۲- تکرار نامتناسب ردیف (هر صوت ۱/۵ تا ۱ امتیاز)
- ۳- ناهمگونی در ردیف‌ها (هر مورد ۰/۲۵ تا ۱ امتیاز)
- ۴- خروج از مقام و ردیف (هر مورد ۰/۵ تا ۲ امتیاز)
- ۵- عدم توازن یا تناسب در سرعت قرائت (۰/۲۵ تا ۱ امتیاز)

فرم داوری قرائت (ویژه لحن) حداکثر ۲۵ امتیاز

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

فرم لحن	ردیف	موارد	نام مقام	امتیاز	نام مقام	امتیاز	نام مقام	امتیاز
مقامات ۱۲ امتیاز	۱	قرار حداکثر ۱ امتیاز						
		جواب حداکثر ۱ امتیاز						
		جواب جواب حداکثر ۲ امتیاز						
		امتیاز						
ضوابط ۱۳ امتیاز	۲	تطبیق شروع با فرود از لحاظ پرده ی صوتی	۰/۵		توضیحات			
	۳	تطبیق شروع با فرود از لحاظ نغمه و مقام	۰/۵					
	۴	تطبیق قرائت با مفاهیم	۲					
	۵	تطبیق نغمه با الفاظ	۳					
	۶	رعایت روانی وسلاست در اجرای مقامات	۱					
	۷	ارایه ترکیب های بدیع و همگون	۱					
	۸	تناسب تحریرها	۱					
	۹	تحزین در قرائت	۲					
	۱۰	تأثیر گذاری و جذابیت تلاوت	۲		جمع امتیازات مثبت			
					توضیحات			
موارد منفی	۱	آغاز تلاوت با پرده ی غیرمتعارف و غیر بم	۱ تا ۲					
	۲	تکرار نامتناسب ردیف (هر مورد)	۰/۵ تا ۱					
	۳	ناهمگونی در ردیف ها	۰/۲۵ تا ۳					
	۴	خروج از مقام و ردیف (هر مورد)	۰/۵ تا ۲					
	۵	عدم توان با تناسب در سرعت قرائت	۰/۲۵ تا ۱		جمع نمرات منفی			

امتیاز کسب شده :

نام و نام خانوادگی داور :

امضاء :

تاریخ :

ضوابط داوری حسن حفظ

۱- اغلاط اعرابی: چنانچه حافظ فوراً اشتباه خود را تصحیح کند (۰/۲۵ امتیاز) و در غیر اینصورت (۰/۵ امتیاز) کسر خواهد گردید و پس از وقف داور مورد اشتباه را تصحیح می کند.

۲- وقف به حرکت یا وصل به سکون در حکم اشتباه اعرابی تلقی شده و بازاء هر مورد (۰/۵ امتیاز) کسر خواهد شد.

۳- کم یا زیاد نمودن و یا جابجایی حرف عیناً مانند بند ۱ عمل خواهد شد، مشروط به آنکه حرف ریشه حفظ گردد، در غیر اینصورت مشمول بند ۳ یعنی اشتباه در کلمه می شود.

۴- اشتباه در اشباع و یا عدم اشباع «هاء» ضمیر و کلمات قرانی مطابق بند ۱ عمل خواهد شد.

۵ - اشتباه در کلمه شامل: حذف کلمه، اضافه نمودن یا جابجایی کلمه می شود اگر حافظ فوراً تصحیح (۰/۵ امتیاز) و اگر با تذکر داور تصحیح کند (۱ امتیاز) و اگر نتواند تصحیح کند (۱/۵ امتیاز) از او کسر می گردد. (تذکر داور پس از وقف انجام می شود).

۶ - اشتباه در کلمات مانند: حذف یا اضافه نمودن و یا جابجایی جمله های با قسمتی از آن جمله در خلال آیات، چنانچه حافظ متوجه شود و تصحیح نماید (۱ امتیاز) و اگر با تذکر داور تصحیح کند (۱/۵ امتیاز) و اگر نتواند تصحیح کند (۲ امتیاز) از او کسر می گردد.

۷ - عدم رعایت ترتیب آیات و جابجایی آن، چنانچه آیه ای که تلاوت می شود و با آخرین آیه ای که صحیح تلاوت شده یک آیه فاصله داشته باشد و حافظ فوراً متوجه اشتباه خود شود و آنرا تصحیح نماید (۱/۵ امتیاز) و اگر با تذکر داور تصحیح کند (۲ امتیاز) و اگر نتواند تصحیح نماید (۳ امتیاز) از او کسر می گردد اگر جابجایی مذکور در حد فاصل چند آیه باشد و نیز اگر به اشتباه از آیات سوره های دیگر تلاوت کند اگر فوراً تصحیح نماید (۲ امتیاز) و چنانچه با تذکر داور تصحیح نماید (۲/۵ امتیاز) و اگر نتواند تصحیح نماید (۳/۵ امتیاز) از او کسر می گردد.

۸ - انتقال در متن آیات (وسط آیه) به تناسب مشمول بند ۴ خواهد شد.

۹- مکث بیش از حد متعارف موجب کسر (۰/۲۵ امتیاز) می شود.

۱۰- کمک بعد از مکث چنانچه در ابتدای آیه صورت پذیرد برای یک آیه کوتاهی یا یک سطر از یک آیه، (۳ امتیاز) کسر می گردد و اگر آیه از آیات بلند باشد بازای هر سطر (۲ امتیاز) کسر می گردد.

- ۱۱- کمک داور بعد از مکث چنانچه در وسط آیه باشد موجب کسر (۱) تا ۲ امتیاز براساس نظر داور) می شود.
- ۱۲- تکرار آیه و آیات و یا بخشی از آیه به منظور یادآوری و تداعی آیه ی بعدی و در آیه های نسبتاً طولانی به منظور یاد آوری قسمت های دیگر آن آیه برای هر بار (۲۵/۰ امتیاز) تا ۳ بار و بعد از آن داور با تلاوت کلمه یا کلمات آیه به حافظ کمک می نماید که کسر امتیاز برابر بندهای ۷ یا ۸ خواهد بود.
- ۱۳- در صورتی که حافظ به هریک از سوالات مطرح شده نتواند پاسخ دهد تمام امتیازات مربوط به آن سوال از او کسر خواهد شد.
- ۱۴- در مواردی که حافظ (به جز غلط اعرابی) اشتباه تلاوت کند، داور بیش از یک بار تذکر نخواهد داد لذا حافظ اگر با یک بار اعاده نتواند بخش مورد نظر را تصحیح کند، داور مطابق بندهای گذشته امتیاز کسر خواهد نمود.
- ۱۵- در مواردی که داور تشخیص دهد حافظ بیش از حد در ارائه محفوظات خود اشکال دارد، تلاوت را قطع و پایان آن سوال اعلام خواهد شد و امتیاز به آن تعلق نمی گیرد.

فرم داوری حفظ (حسن حفظ) حداکثر ۷۰ امتیاز

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

سوال اول (۳۵ امتیاز)		سوال دوم (۳۵ امتیاز)		حداکثر امتیاز	ملاک های داوری	
سوره :	صفحه :	سوره :	صفحه :			
				۰/۲۵	مکث بیش از حد متعارف	
				۰/۲۵	تکرار تا سه بار به ازای هر بار	
				۱	کمک بعد از مکث	
				۰/۲۵	تصحیح فوری	اشتباه در حرکت یا حرف
				۰/۵	تصحیح بعد از وقف	
				۰/۵	تصحیح فوری	اشتباه در کلمه
				۱	تصحیح با تذکر	
				۱/۵	تصحیح توسط داور	
				۱	تصحیح فوری	اشتباه در قسمتی از آیه
				۱/۵	تصحیح با تذکر	
				۲	تصحیح توسط داور	
				۱/۵	تصحیح فوری	اشتباه در انتقال یک آیه
				۳	تصحیح با تذکر	
				۳	تصحیح توسط داور	
				۲	تصحیح فوری	اشتباه در انتقال بیش از یک آیه
				۲/۵	تصحیح با تذکر	
				۴	تصحیح توسط داور	
	جمع:		جمع:			
جمع کل						

امتیاز کسب شده :

نام و نام خانوادگی داور :

امضاء :

تاریخ :

ضوابط داوری تجوید ویژه رشته حفظ

- ۱ - به ازای هر غلط تجویدی درجه‌ی یک (مانند عدم رعایت مخارج حروف یا صفات و احکام و...) (۵/۰ امتیاز) کسر می‌گردد.
- ۲ - به ازای هر غلط تجویدی درجه‌ی دو (مانند نقصان در صفات و احکام و...) (۲۵/۰ امتیاز) کسر می‌شود.

فرم داوری رشته‌ی حفظ ویژه تجوید (۱۵ امتیاز)

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

توضیحات :	سوال اول : ۷/۵ امتیاز صفحه سوره / آیات
امتیاز کسب شده :	
توضیحات :	سوال دوم : ۷/۵ امتیاز صفحه سوره / آیات
امتیاز کسب شده :	

امتیاز کسب شده :

نام و نام خانوادگی داور :

امضاء :

تاریخ :

ضوابط داوری وقف و ابتدا ویژه رشته حفظ

- ۱ - به ازای هر وقف و یا ابتدای نامناسب، توسط داوران مربوطه حداکثر تا (۵/۰) امتیاز) کسر خواهد شد.
- ۲ - به ازای هر بار نفس مخفی حداکثر تا (۵/۰ امتیاز) کسر خواهد شد.

فرم داوری رشته حفظ ویژه وقف و ابتدا (۵ امتیاز)

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

توضیحات :	سوال اول : ۲/۵ امتیاز صفحه سوره / آیات
امتیاز کسب شده :	
توضیحات :	سوال دوم : ۲/۵ امتیاز صفحه سوره / آیات
امتیاز کسب شده :	

امتیاز کسب شده :

نام و نام خانوادگی داور :

امضاء :

تاریخ :

ضوابط داوری صوت در رشته حفظ

این بخش توسط داوران مربوطه با توجه به موارد ذکر شده در بخش صوت رشته قرائت یعنی با توجه به (قوت و رسایی، وضوح و صافی، طنین و ملاحظت، نرمی و انعطاف صدا) به صورت کلی محاسبه خواهد شد.

فرم داوری رشته حفظ ویژه صوت (۵ امتیاز)

نام و نام خانوادگی :

استان :

منطقه / شهرستان :

پایه تحصیلی :

سوال اول :	توضیحات :
۲/۵ امتیاز	
صفحه	
سوره / آیات	امتیاز کسب شده :
سوال دوم :	توضیحات :
۲/۵ امتیاز	
صفحه	
سوره / آیات	امتیاز کسب شده :

نام و نام خانوادگی داور :

امتیاز کسب شده :

تاریخ :

امضاء :

ضوابط داوری لحن در رشته حفظ

۱ - در این بخش داوران مربوطه با توجه به تحزین در تلاوت و فصاحت در لحن عربی و موارد دیگری که در بخش لحن رشته‌ی قرائت مطرح شده امتیاز هر سوال را محاسبه و به صورت کلی امتیاز می دهند.

فرم داوری رشته حفظ ویژه لحن (۵ امتیاز)

نام و نام خانوادگی :		استان :
منطقه / شهرستان :		پایه تحصیلی :
سوال اول :	توضیحات :	
۲/۵ امتیاز		
صفحه		
سوره / آیات		امتیاز کسب شده :
سوال دوم :	توضیحات :	
۲/۵ امتیاز		
صفحه		
سوره / آیات		امتیاز کسب شده :
نام و نام خانوادگی داور :		امتیاز کسب شده :
تاریخ :		امضاء :

ضوابط داوری رشته نهج البلاغه:

- ۱ - نحوه‌ی شروع سخن با نام و یاد خداوند و نام و یاد ائمه معصومین (ع) جهت ایجاد آرامش لازم و مطلع مناسب بوده و نیازی به خواندن متون عربی و یا ادعیه نیست و در چند کلمه کفایت می نماید.
- ۲ - منظور از نظم و گفتار چگونگی آغاز در مطلع سخن می باشد که بیانگر تسلط فرد بر موضوع و عدم اضطراب وی می باشد.
- ۳ - شیوایی و جذابیت بیان، همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیر آشنا می باشد.
- ۴ - در ارائه پیشنهاد های عملی، حداکثر ۲ پیشنهاد مطرح است که با توجه به محتوا، سادگی و تازگی آن حداکثر (۸ امتیاز) تعلق می گیرد.
- ۵ - نتیجه گیری باید بر مبنای موارد مطروحه بوده و موافق اصول بیان و استدلال های منطقی باشد.

فرم داوری رشته نهج البلاغه مرحله حضوری (۱۰۰ امتیاز)			
نام و نام خانوادگی :		استان :	
منطقه / شهرستان :		پایه تحصیلی :	
موضوع تحقیق		ردیف	
ملاک های ارزشیابی		۱	
نام و یاد خداوند		رعایت نظم و کیفیت	
آراستگی ظاهر			
نظم در گفتار		۲	
مقدمه و تشریح موضوع			
بیان کلیات (مقدمه)			
اهداف و انگیزه ها			
پیشینه تحقیق و بیان محدودیت ها			
روشن و واضح بودن ارائه مطالب			
شیوایی و جذابیت بیان مطالب			
تناسب مطالب و موضوع			
حفظ ترتیب منطقی موضوع			
نتایج حاصله از تحقیق			
استفاده از آیات و روایات و احادیث مرتبط (حداقل ۴ مورد)		حضور در صحنه و کیفیت بیان مطالب	
ارایه پیشنهادهای کاربردی و عملی			
نتیجه گیری			
جمع کل			
نام و نام خانوادگی داور :		امتیاز کسب شده :	
تاریخ :		امضاء :	

ضوابط داوری رشته تفسیر

- ۱- کیفیت حضور در صحنه و حسن آغاز سخن جهت ایجاد آرامش لازم مطلع مناسبی برای شروع می باشد و نیازی به خواندن متون عربی و ادعیه نیست و نام و یاد خداوند متعال و استعانت از پیامبر(ص) و یا ائمه معصومین (ع) در چند کلمه کفایت می کند.
- ۲- تسلط بر جایگاه موضوع به منزله تسلط فرد در بحث تفسیر و عدم اضطراب می باشد.
- ۳- ترجمه روان و صحیح و تحت اللفظی بدون تکلف که منجر به درک مفهوم گردد کافی است و دارای (۵ امتیاز) می باشد.
- ۴- در صورتی که آیات دارای شأن نزول باشند حداکثر امتیاز و در صورتی که شأن نزول نداشته باشند علم بر این موضوع نیز خود دارای امتیاز کامل می باشد.
- ۵- شیوایی بیان منظور همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیر آشنا می باشد و رسا بودن یعنی مطالب دارای وضوح بوده و در خور فهم مخاطب باشد.
- ۶- استناد به آیات و احادیث که در تفسیر مرجع ذکر گردیده باشد و استناد به تفاسیر دیگر دارای امتیاز تشویقی می باشد (حداکثر ۲ امتیاز)

- ۷ - نتیجه گیری و یا برداشت کلی از مفهوم آیه، با توجه به مستندات تفسیر مرجع (نمونه) و برگرفته از سطح فهم و اندیشه دانش آموز مدنظر می باشد.
- ۸ - موارد تشویق شامل خواندن و حفظ آیه ی مورد سوال است در صورتی که فقط ساده خوانده شود (۱ امتیاز) و در صورتی که با قرائت ترتیل تلاوت گردد (۲ امتیاز) خواهد داشت.
- ۹ - در صورتی که بیان نادرست صورت گیرد و فوراً تصحیح گردد (۵/۰ امتیاز) کسر و در صورتی که از تفاسیر مشابه مفهوم و به موضوع اصلی اشاره نگردد (۱ امتیاز) کسر می گردد.
- ۱۰ - مکث بیش از حد معمول و غیر ضروری نیز (۱ امتیاز) کسر می گردد.

فرم داوری رشته تفسیر مرحله حضوری (۱۰۰ امتیاز)

استان :
پایه تحصیلی :

نام و نام خانوادگی :
منطقه / شهرستان :

ردیف	ملاک های ارزشیابی		حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	کیفیت حضور در صحنه	آراستگی و ظاهر مطلوب	۱	
		آرامش و پلمانیته	۱	
		نام و یاد خداوند متعال	۱	
۲	حسن آغاز سخن	نام و یاد پیامبر (ص) و یا ائمه معصومین (ع)	۱	
		تسلط بر جایگاه و موضوع	۲	
		ترجمه	۶	
۳	کیفیت بیان مطالب	بیان شان نزول (در صورت داشتن)	۶	
		بیان مفردات (واژه های کلیدی)	۱۰	
		بیان مفاهیم اصلی و مطالب مرتبط	۲۰	
		شیوایی بیان و رسابودن مطالب	۱۰	
		استناد به آیات و احادیث مطرح در تفسیر مرجع	۱۰	
		برداشت کلی از مفهوم آیه (نتیجه گیری)	۱۲	
		۸۰		
جمع امتیاز شفاهی				
جمع امتیاز کتبی				
جمع کل (کتبی و شفاهی)				
			۱۰۰	

امتیاز کسب شده :
امضاء :

نام و نام خانوادگی داور :
تاریخ :

۴	موارد تشویق و کسر امتیاز	خواندن و حفظ آیه ی مورد سوال	۲+
		استناد به تفاسیر دیگر غیر از مرجع	۲+
		بیان نادرست و تصحیح فوری	-۱
		مکث بیش از حد معمول و غیر ضروری	-۱

ضوابط داوری صحت قرائت

- ۱- منظور از صحت قرائت، تلاوت صحیح و فصیح می باشد .
- ۲- هریک از اغلاط اعرابی (۱ امتیاز) و پس از اصلاح (۵/۰ امتیاز) و اگر اصلاح فوراً و در جا انجام گیرد (۲۵/۰ امتیاز) کسر خواهد شد.
- ۳- در صورت عدم رعایت مخارج، صفات و احکام حروف برای هر مورد (۵/۰ امتیاز) کسر می گردد.

فرم داوری تفسیر صحت قرائت

نام و نام خانوادگی: استان: منطقه/شهرستان/ناحیه:
پایه تحصیلی: سوره و آیات تلاوت شده:

ردیف	موارد نقص			موارد نقص			جمع امتیاز
۱	غلطهای اعرابی (۱)	اصلاح پس از نفس (۵/۰)	اصلاح درجا (۲۵/۰)	مخارج حروف (۵/۰)	صفات حروف (۵/۰)	احکام حروف (۵/۰)	جمع امتیاز: (۲۵/۰+)
۲							
۳							
۴							
۵							
۶							
	جمع						

حد اکثر امتیاز: ۲۰
حداکثر امتیاز اکتسابی:

نام و نام خانوادگی داور
تاریخ و امضاء

مسابقات کشوری قرآن فرنگیان

با توجه به منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و نظر به بستر سازی مناسب جهت انس با قرآن برای همکاران عزیز و گرانقدر در زمینه قرآن، اداره کل قرآن، نماز و عترت وزارت آموزش و پرورش در نظر دارد دوره‌های مسابقات سراسری قرآن ویژه فرهنگیان گرانقدر را به شرح ذیل برگزار نماید.

عناوین مسابقات:

- ۱ - تفسیر قرآن کریم
- ۲ - قرائت قرآن به شیوه تحقیق
- ۳ - حفظ قرآن

الف: تفسیر جزء اول و دوم قرآن کریم

- ۱ - منبع مسابقه از کتاب ارزشمند تفسیر نمونه تالیف حضرت آیت الله مکارم شیرازی می‌باشد.
- ۲ - نواحی/مناطق می‌توانند جهت تهیه منبع به صورت جزوه یا اصل کتاب به طور هماهنگ اقدام نمایند.
- ۳ - حتی الامکان پیشنهاد می‌گردد سؤالات به صورت یکسان و چهار گزینه‌ای ویژه منطقه و استان طرح و به طور همزمان آزمون برگزار گردد.
- ۴ - به کلیه کسانی که در سطح مناطق و شهرستان‌ها شرکت و هشتاد درصد و بیشتر از امتیازات مربوطه را کسب نموده باشند تقدیرنامه از سوی، مدیرکل استان صادر

خواهدشد و شرکت کنندگانی که شصت تا هشتاد درصد امتیاز را، کسب کرده باشند از سوی مدیر منطقه/ شهرستان تقدیرنامه دریافت خواهند نمود. تعیین تعداد نفرات برگزیده و اهداء هدایا به برگزیدگان با نظر شورای قرآن استان یا منطقه می باشد.

ب - قرائت قرآن کریم

۱ - مواد مسابقه از کل قرآن کریم و به روش تحقیق می باشد.

ج - حفظ قرآن کریم

۱ - حفظ جزء یک و دو

۲ - ۵ جزء پیوسته

جدول زمان و مواد مسابقات قرآن فرهنگیان

رشته	مرحله اول و دوم	مرحله سوم و چهارم (استان و کشوری)	منبع	زمان
قرائت	کل قرآن کریم	کل قرآن کریم	قرآن کریم	روش اول : هماهنگ با برگزاری مسابقات دانش آموزی
تفسیر	جزء اول	جزء اول و دوم قرآن	تفسیر نمونه	
حفظ	۵ جزء پیوسته	۵ جزء پیوسته	قرآن کریم	روش دوم : طرح و تصویب در شورای قرآن
	جزء اول	جزء اول و دوم قرآن	قرآن کریم	

تشکیل کمیته اجرایی در استان و منطقه

الف - وظایف کمیته اجرایی استان

- ۱- برنامه ریزی برای اجرای بهینه مسابقات
- ۲ - ارسال دستورالعمل اجرایی به مناطق و تعیین زمان نهایی ارسال اسامی نفرات برگزیده مناطق
- ۳ - برگزاری جلسات توجیهی برای کارشناسان قرآن مناطق/ شهرستان
- ۴- ارسال به موقع تراکت و پوستره های تبلیغاتی به مناطق/ شهرستان
- ۵ - تشکیل گروه داوران جهت داوری مسابقات بر طبق ملاکهای تعیین شده
- ۶ - اتخاذ و پیگیری تدابیر لازم برای تامین هزینه های مالی جهت اجرای مسابقات در سطح استان
- ۷ - انتخاب نفرات برتر و معرفی آنها به استان مجری مسابقات (به همراه ارسال رونوشت به اداره کل قرآن، نماز و عترت)

- ۸- تقدیر و تشکر از نفرات برتر استانی
- ۹- فراهم نمودن امکانات لازم جهت حضور فعال معرفی شدگان در مرحله کشوری
- ۱۰- تهیه و توزیع فرمهای نظرسنجی و احصاء نظرات شرکت کنندگان در مسابقات
- ۱۱- ثبت اطلاعات و مشخصات فردی کامل کلیه شرکت کنندگان و ارسال آن به استان مجری مسابقات کشوری
- ۱۲- تهیه گزارش انجام فعالیتها و ارسال به اداره کل قرآن، نماز و عترت

ب - وظایف کمیته اجرایی منطقه

- ۱- برنامه ریزی برای اجرای بهینه مسابقات
- ۲- ارسال دستورالعمل اجرایی به مدارس و تعیین زمان نهایی برگزاری مسابقات
- ۳- برگزاری جلسات توجیهی برای مدیران آموزشگاه
- ۴- ارسال به موقع تراکت و پوسترهای تبلیغاتی به مدارس
- ۵- تشکیل گروه داوران جهت داوری مسابقات
- ۶- اتخاذ و پیگیری تدابیر لازم جهت تامین هزینههای مالی اجرای مسابقات در سطح منطقه
- ۷- ارزیابی روشهای ارائه شده و انتخاب نفرات برتر
- ۸- تقدیر و تشکر از نفرات برتر منطقه‌ای
- ۹- معرفی افراد برگزیده منطقه به اداره کل آموزش و پرورش استان متبوع
- ۱۰- فراهم نمودن امکانات لازم جهت حضور فعال افراد برگزیده در مرحله استانی
- ۱۱- تهیه و توزیع فرمهای نظرسنجی و احصاء نظرات شرکت کنندگان در مسابقات
- ۱۲- ثبت اطلاعات و مشخصات فردی، کلیه شرکت کنندگان و ارسال آن به استان مربوطه
- ۱۳- تهیه گزارش انجام فعالیتها و ارسال به اداره کل استان

جدول تعداد شرکت کنندگان در مسابقه فرهنگیان کل استان

رشته	تعداد شرکت کنندگان			تعداد فرهنگیان استان		
	خواهران	برادران	جمع کل	خواهران	برادران	جمع کل
قرائت						
حفظ						
تفسیر						
جمع						

جدول اسامی برگزیدگان مسابقات فرهنگیان استان

رشته	تلفن همراه و ضروری	محل خدمت	سمت	مدرك و رشته تحصیلی	نام پدر	نام و نام خانوادگی	ردیف
قرائت برادران							
حفظ جزء یک و دو							
حفظ ۵ جزء پیوسته							
تفسیر جزء یک و دو							
قرائت خواهران							
حفظ جزء یک و دو							
حفظ ۵ جزء پیوسته							
تفسیر جزء یک و دو							

تذکرات اجرایی:

- ۱- در هر استان، موضوع در شورای قرآن طرح و تمهیدات لازم جهت تبلیغات و اطلاع رسانی و ثبت نام از علاقمندان صورت پذیرد.
- ۲- زمان برگزاری مسابقات فرهنگیان همزمان با مسابقات دانش آموزی و یا براساس مصوبه شورای قرآن استان پیشنهاد می گردد.
- ۳- در هر مرحله از مسابقه و در هریک از رشته ها یک خواهر و یک برادر می تواند به مرحله بعد راه یابد.
- ۴- میزان و مواد مسابقات از مرحله اول تا سوم با تصویب در شورای قرآن استان قابل تغییر می باشد.
- ۵- استانهایی که در سالهای گذشته در برگزاری مسابقات فرهنگیان اهتمام داشته اند می توانند به شیوه خود ادامه دهند اما حضور فرهنگیان در مسابقات کشوری منوط به آمادگی در مواد و میزان تعیین شده از طرف اداره کل قرآن، نماز و عترت می باشد.
- ۶- نیروهای مجاز به شرکت در مسابقات می باشند که جزء پرسنل آموزش و پرورش باشند و نیروهای آزاد نمی توانند در مسابقات شرکت نمایند.
- ۷- تهیه بانک اطلاعاتی و تکمیل نمون برگ اسامی ارسالی و تعداد شرکت کنندگان و منتخبین در کلیه رشته ها (قرائت، حفظ و تفسیر) و ارسال تا ۱۵ اردیبهشت به اداره کل قرآن، نماز و عترت تاکید می گردد.
- ۸- ضوابط و داوری فرم های مربوط به آن در کلیه رشته ها همانند ضوابط داوری و فرم های مربوط به مسابقات دانش آموزان می باشد.

کرسی های تلاوت و محافل انس با قرآن

در راستای برنامه‌ی تعمیق، توسعه و گسترش فعالیت‌های قرآنی، طرح کرسی‌های تلاوت و محافل انس با قرآن کریم جهت اجرا ارائه می‌گردد.

تذکرات و شیوه اجرای:

- ۱- این طرح ویژه دانش‌آموزان دوره راهنمایی و متوسطه می‌باشد.
- ۲- هر مدرسه می‌تواند حداقل سه محفل انس با قرآن ترجیحاً در هفته گرامی داشت قرآن - دهه مبارک فجر - هفته گرامی داشت مقام معلم برگزار نماید.
- ۳- کرسی‌های تلاوت به صورت ماهیانه در هر مدرسه، منطقه، استان با حضور دانش‌آموزان و فرهنگیان در نمازخانه یا سالن جلسات مدارس برگزار گردد.
- ۴- پیشنهاد می‌گردد در محافل انس، از قاریان و حافظان مشهور و بین‌المللی و در کرسی‌های تلاوت از قاریان و حافظان دانش‌آموز کشوری و استانی استفاده گردد.
- ۵- تجهیزات و امکانات مورد نیاز مانند نور و صوت مناسب، تهویه، معطر بودن فضا و... در حد مطلوب پیش‌بینی گردد.
- ۶- پیشنهاد می‌گردد از برگزاری محافل و کرسی‌های تلاوت در مدارس یا مناطق به صورت همزمان خودداری گردد تا شاهد حضور تعداد بیشتری از مسئولین و دانش‌آموزان باشیم.
- ۷- گزارش برگزاری مراسم‌هایی از تجمیع استان به اداره کل قرآن، نماز و عترت ارسال گردد.

۸ - اعتبار برگزاری مراسم از سرفصل بودجه‌های سرانه پرورشی و سرانه‌های مربوطه تأمین می‌گردد.

دوره‌های تلاوت و ختم قرآن کریم

انس با قرآن، منشأ تغییر و تحول آفاقی و انفسی است و لذا تاکید قرآن بر تلاوت قرآن در هر حال و هر زمان می‌باشد. بدین ترتیب اداره کل قرآن، نماز و عترت(ع) وزارت آموزش و پرورش طرح دوره‌های تلاوت ختم قرآن کریم را جهت اجرا در آموزشگاه‌ها ارائه می‌نماید. بنیاد تسلط بر روان خوانی قرآن کریم تلاوت روزانه‌ی آیات الهی است که از مهمترین اهداف این طرح باشد.

تذکرات و شیوه اجرا:

- این طرح شامل دانش‌آموزان دوره راهنمایی، متوسطه و فرهنگیان می‌باشد.
- ۱- کل قرآن براساس ۱۲۰ حزب در میان ۲۴۰ نفر برای تلاوت و ختم تقسیم می‌گردد. (هر فرد یک نیم حزب)
 - ۲- شرکت منظم هر فرد در خواندن نیم حزب موجب ختم روزانه کل قرآن می‌شود و عدم تلاوت یک فرد در یک روز، ختم قرآن را ناقص می‌گرداند.
 - ۳- اگر فردی نتوانست، قسمتی از آیه یا سوره را تلاوت نماید حتما از افراد دیگری درخواست نماید که قرائت را انجام دهد تا ختم قرآن ناقص نماند.
 - ۴- لازم است تبلیغات و اطلاع‌رسانی مناسب و جذاب، اعلام زمان ثبت‌نام و دعوت از شرکت‌کنندگان و... جهت اجرای بهینه طرح به نحو مطلوب صورت گیرد.
 - ۵- نظارت بر حسن اجرای طرح توسط استان، منطقه و آموزشگاه انجام می‌پذیرد.
 - ۶- هماهنگی با اداره کل استان جهت تقدیر از شرکت‌کنندگان در دوره، توسط منطقه

/شهرستان صورت می‌گیرد.

- ۷- در هر مدرسه برای هر کدام از گروههای ۲۴۰ نفری «ختم قرآن» یک نفر به عنوان مسئول گروه مشخص شده و به اداره آموزش و پرورش ناحیه/منطقه معرفی می‌شود.
- ۸- مسئول گروه می‌بایستی مشخصات گروه خود را، در لیستی درج نماید. و در صورتی که اعضای گروه از ۲۴۰ نفر بیشتر شود، مسئول گروه می‌تواند بعضی از حزب‌ها را مشترک اعلام نماید. (مثلاً یک حزب را به ۴ نفر اختصاص دهد).
- ۹- در پایان هر فصل مراسم جشن قرآن جهت تجلیل از تلاوت کنندگان توصیه می‌گردد.

۱۰- به منظور ایجاد تنوع و بهره‌گیری از تجارب استانها و مناطق، همکاران می‌توانند طرح ختم قرآن را به شیوه‌ها و روش‌های خلاقانه و ابتکاری دیگری نیز برگزار کنند.

جدول ختم قرآن به عنوان نمونه جزء اول قرآن

سوره	تاریخ	کد	سوره	تاریخ	کد
آیه			آیه		
از آیه ۷۵ سوره بقره		۵	از سوره ی حمد		۱
تا آیه ۹۱ سوره بقره			تا آیه ۲۵ سوره بقره		
از آیه ۹۲ سوره بقره		۶	از آیه ۲۶ سوره بقره		۲
تا آیه ۱۰۵ سوره بقره			تا آیه ۴۳ سوره بقره		
از آیه ۱۰۶ سوره بقره		۷	از آیه ۴۴ سوره بقره		۳
تا آیه ۱۲۳ سوره بقره			تا آیه ۵۹ سوره بقره		
از آیه ۱۲۴ سوره بقره		۸	از آیه ۶۰ سوره بقره		۴
تا آیه ۱۴۱ سوره بقره			تا آیه ۷۴ سوره بقره		

قرآن صبحگاهی

فعالیت مشترک آموزش و پرورش و رادیو قرآن

اگر بخواهیم یک ملت شصت میلیونی با قرآن به معنای واقعی کلمه آشنا بشوند، مقدماتش همین هاست. اول باید قرآن را بشناسد. اول باید بتواند لای قرآن را باز کند. بتواند کلمات قرآن را با گوش خود مأنوس کند. اصلاً بهتر این است که همه‌ی مردم انس شان با قرآن به گونه‌ای باشد که آیات قرآن با گوششان آشنا باشد.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

اداره کل قرآن، نماز و عترت با همکاری رادیو قرآن اقدام به برگزاری فعالیت مشترک جهت برگزاری قرآن صبحگاهی نموده است مقتضی است دستور فرمایید تا در کلیه آموزشگاه‌ها با برنامه ریزی دقیق این مراسم به صورت هماهنگ پخش گردد. تا با اجرای بهینه‌ی این مهم در دست‌یابی به اهداف مورد نظر، گام مؤثری در پیشبرد فرهنگ قرآن کریم و انس با قرآن برداشته شود.

۱- این مراسم از هفته اول مهر ساعت ۷/۳۰ از رادیو قرآن آغاز و تا ۱۵ اردیبهشت ماه ادامه دارد.

۲- قرآن صبحگاهی به صورت تحقیق آموزشی از جزءسی قرآن کریم با تلاوت دانش‌آموزان برتر مسابقات قرآن اجرامی گردد.

۳- در پایان هر هفته دانش‌آموزان آموزشگاه‌ها قادر خواهند بود که آیات تلاوت شده را با لحنی زیبا و از حفظ به صورت جمع با سبک‌های مختلف قرائت نمایند.

۴- آموزشگاه‌هایی که در پخش این مراسم از رادیو قرآن با مشکل روبرو هستند،

می‌توانند برنامه را ضبط و سپس برای پخش آن در مراسم صبحگاه اقدام نمایند.
 ۵ - آموزشگاه‌ها می‌توانند، از آیات قرآن صبحگاهی در برنامه جمع خوانی و نعمات
 ناب قرآنی دانش‌آموزان استفاده نمایند.

گروه همسرایی نغمات ناب قرآنی

شیوه نامه برگزاری مسابقات گروه همسرایی نغمات ناب قرآنی (تلاوت همگانی) برای مدارس دوره ابتدایی، راهنمایی و متوسطه تهیه و تنظیم گردیده و امید است با برنامه ریزی دقیق و تلاش برای اجرای بهینه ی آن با دستیابی به اهداف مورد نظر، گام مؤثری در پیشبرد گسترش فرهنگ قرآن کریم و انس با قرآن برداشته شود.

تذکرات و شیوه اجرایی:

- ۱- اجرای هم خوانی قرآن کریم، ویژه دختران و پسران دوره ابتدایی، راهنمایی و متوسطه می باشد.
- ۲- تعداد افراد شرکت کننده در هر گروه از ۵۰ تا ۱۰۰۰ نفر می باشد.
- ۳- هر گروه چند آیه از سوره های گوناگون به سبک تحقیق با لحن یکی از قراء مانند عبدالباسط، منشاوی، مصطفی اسماعیل و طبلای و.... انتخاب و از حفظ تلاوت می نمایند.
- ۴- این برنامه در سطح آموزشگاه و منطقه قابل اجرا می باشد.
- ۵- از هر منطقه شش گروه برتر آموزشگاهی به تفکیک جنسیت (خواهر و برادر) و دوره تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی و متوسطه) یا گروه های منطقه ای به استان جهت دریافت لوح تقدیر از مدیرکل محترم، معرفی می گردند. (افزایش تعداد لوح تقدیر آموزشگاه های برتر منوط به مصوبه شورای قرآن می باشد).
- ۶- از هر استان شش گروه برگزیده و برتر و ۱۸ نفر از دست اندرکاران مدیر

آموزشگاه، معاون پرورشی یا مربی تربیتی و مربی فنی گروه و... جهت دریافت لوح تقدیر به اداره کل قرآن، نماز و عترت معرفی شوند.

۷- پیشنهاد می‌گردد برای تمرین و اجرا، از برنامه صبحگاهی استفاده شود.

۸- استانها می‌توانند به صورت پیشنهادی تلاوت‌های ممتاز تحقیق را به صورت متمرکز در اختیار آموزشگاهها و گروهها قرار دهند.

۹- هزینه برگزاری این برنامه از اعتبارات فرهنگی - پرورشی و از سرانه‌های مربوطه تأمین خواهد شد.

۱۰- مناطق تا پایان اسفند ماه اسامی آموزشگاه‌های شرکت کننده در طرح را جهت بازدید و نظارت به استان اعلام نمایند.

۱۱- لازم است استانها براساس جدول ذیل تعداد آموزشگاهها و دانش‌آموزان شرکت کننده را تا پایان فروردین به اداره کل قرآن، نماز و عترت ارسال نمایند.

جدول تعداد گروههای شرکت کننده در طرح همسرانی نغمات ناب قرآنی

تعداد	ابتدایی		راهنمایی		متوسطه		جمع کل
	دخترانه	پسرانه	دخترانه	پسرانه	دخترانه	پسرانه	
دانش‌آموزان							
آموزشگاه							
جمع							

۱۲- با توجه به اهمیت موضوع و گروهی بودن این فعالیت، اجرا و استفاده از این گروهها در مراسم مختلف از جمله اعیاد پیشنهاد می‌گردد. جشنهای دهه‌ی مبارک فجر مناسب ترین زمان عینیت این فعالیت می‌باشد.

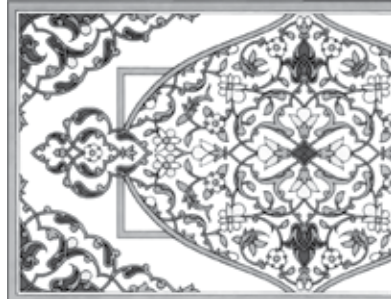
۱۳- گروههای شاخص استانها با حضور حداکثری دانش‌آموزان از امتیازات ویژه کشوری برخوردار خواهند بود.

۱۴- با توجه به اینکه قرآن کریم در هزار و چهار صد و چهل و ششمین سال پیش نازل شده، تشکیل گروه (۱۴۴۶) نفری در هر استان پیشنهاد می‌گردد.

شوه نامه ستاد اقامه نماز

بخش دوم

مقدمه - مبانی
مبانی قانونی
مصوبه هیئت وزیران
اهداف، تشکیلات و وظایف
امام جماعت
آشنایی با برنامه های ملی اقامه نماز
رهنمود مسابقات اقامه نماز
مسابقات اذان
مسابقات احکام
مسابقات انشای نماز
مسابقات فرهنگی - هنری دانش آموزی با محوریت نماز
فرم ارزیابی عملکرد فعالیت های ستاد اقامه نماز

مقدمه - مبانی

مقدمه

از خداوند متعال سپاسگزاریم که توفیق استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را بر اساس آیه مبارکه: «الَّذِينَ إِن مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ». مؤمنین کسانی هستند که هرگاه بر روی زمین جایگاه به دست آورند، نماز را اقامه می دارند (حج/۴۱)

به ملت شریف ایران ارزانی داشت، اقامه نماز از مهمترین شاخصه‌های حکومت متقین و اهل ایمان است. توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز در دستگاه عظیم تعلیم و تربیت کشور با وجود مخاطبان فراوان و متنوع، نیاز به طرح‌ها و برنامه‌های مؤثر و کارآمد دارد و این مهم بایستی در ابعاد گوناگون: تمهید، تبلیغ، تعلیم و تعمیق معارف نماز، انجام پذیرد. با عنایت به مبانی اسلامی و قانونی، برای عملیاتی نمودن توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز، می‌بایست برنامه‌های مشخص و متناسب با ظرفیت‌های موجود اندیشیده شود و سعی شده این مهم از طریق این شیوه نامه عملی شود.

ضرورت نظام مند نمودن فعالیت‌ها به جهت تسهیل در فرایند اجرا و ارزشیابی اجتناب ناپذیر است. زیرا ورود به مسائل اعتقادی که با نگرش‌ها و روحیات درونی انسان‌ها سر و کار دارد، باید مبتنی بر مبانی نظری محکم و ساز و کارهای اجرایی کارآمد استوار گردد تا مجریان برنامه‌ها بتوانند اهداف اصلی و اساسی را محقق نمایند.

خوشبختانه موضوع نماز به قدر کافی در قرآن و فرمایشات ائمه اطهار (ع) روشن و محکم است، لذا ضرورت پرداختن به آن در آموزش و پرورش بدیهی است. هم چنین

تدوین برنامه‌های راهبردی و عملیاتی که مبتنی بر اسناد بالادستی مثل: قانون اساسی، سند چشم انداز، آیین نامه مصوب هیئت وزیران، قانون برنامه پنجم، طرح تحول بنیادین در آموزش و پرورش و نیز سند راهبردی طرح جامع اقامه نماز، لازم و ضروری است. رویکرد اصلی شیوه نامه موجود اعتلای فرهنگ اقامه نماز از طریق تشویق و بسترسازی و پرهیز از رفتارهای سخت گیرانه است.

آنچه مسلم است، حقیقت نماز اخلاص، صداقت و عبودیت در مقابل خالق هستی است، لذا تأکید می‌شود که از هرگونه اقدامی که منجر به رفتارهای ریاکارانه می‌شود جداً خودداری گردد.

می‌بایستی با شناخت علائق فراگیران با روش‌های خوشایند و غیرمستقیم در جریان آموزش و پرورش نسبت به تقویت اقامه نماز عنایت ویژه شود.

مبانی اسلامی

مبانی اعتقادی این شیوه نامه برگرفته از کلام الهی و بیانات رسول مکرم اسلام (ص) می‌باشد.

- نماز نشانه و ثمره حکومت صالحان است. (حج - ۴۱)
- نماز باعث ایجاد اطمینان در قلب می‌گردد. (رعد - ۲۸)
- مؤمنان در شرایط سخت زندگی باید از نماز کمک جویند. (بقره - ۴۵ و ۱۵۳)
- آنان که از یاد خداوند (نماز) اعراض کنند روزگار را به سختی می‌گذرانند. (طه - ۱۲۴)
- مؤمنان باید با اشتیاق و انگیزه به اقامه نماز اقدام کنند. (انفال - ۲)
- نماز اولین واجب دینی در مجموعه فرائض و فراگیرترین آنهاست. (پیامبر اکرم (ص) - من لایحضره الفقیه)
- همه اعمال دینی دیگر به شرط پذیرش نماز پذیرفته می‌شوند. (پیامبر اکرم (ص) - من لایحضره الفقیه)
- نماز باعث تقرب بنده به خداست. (پیامبر اکرم (ص) - من لایحضره الفقیه)
- مؤمنان موظف به ترویج نماز به ویژه در بین بستگان خویشند. (پیامبر اکرم (ص) - من لایحضره الفقیه)
- نماز در هر شرایط و با هر حدی از مقدرات باید مورد توجه قرار گرفته و اقامه گردد. (پیامبر اکرم (ص) - من لایحضره الفقیه)
- استخفاف نماز باعث خروج از کسوت مسلمانی است. (پیامبر اکرم (ص) - من لایحضره الفقیه)

- اقامه نماز به جماعت که خود نوعی تبلیغ این امر خطیر است مرجح است. (پیامبر اکرم(ص) - من لایحضره الفقیه)
- هیچ شرایط ویژه‌ای باعث تعطیلی این فریضه نمی‌شود. (پیامبر اکرم(ص) - من لایحضره الفقیه)
- در همه ادیان الهی نماز مورد توصیه و عمل بوده است. (پیامبر اکرم(ص) - من لایحضره الفقیه)

حضرت امام خمینی(ره):

- در اسلام هیچ فریضه‌ای بالاتر از نماز نیست. نماز پشتوانه ملت است
- قبولی نماز شرط قبولی سایر اعمال است و اگر نماز قبول نشود به اعمال دیگر اصلاً نظر نکنند.

مقام معظم رهبری(حفظه...):

- اهمیت دادن جوان به نماز، دعا، توکل و توجه به خدا آنان را پولادین خواهد کرد
- توجه به نماز، جوانان را در برابر تهاجم فرهنگی بیمه می‌کند.

مبانی قانونی:

- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: ایجاد محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی، براساس ایمان و تقوا و مبارزه با کلیه مظاهر فساد و تباهی و نقش بی بدیل نماز در تحقق این محیط(بند یک از اصل سوم)
- سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران: پرورش انسانهایی فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایتمند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی و قابلیت‌ها و ظرفیت‌های گسترده نماز در پرورش انسان‌هایی با این خصوصیات(بند ۵ از سیاستهای کلی)
- ماده یک اهداف مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی: توسعه و ترویج فرهنگ نماز، پشتیبانی مادی و معنوی از توسعه نماز، ترویج فرهنگ نماز، تمهید شرایط تبلیغ در تعلیم و تربیت، تعمیق معرفت
- بندهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ سیاستهای کلی مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی: اهتمام به اقامه نماز، به عنوان اصلی ترین مؤلفه‌های فرهنگ عمومی، وظیفه ارکان عمومی نظام برای برپایی نماز، نماز به عنوان یکی از مهمترین عوامل و نهادهای انضباط اجتماعی

مصوبه هیأت وزیران:

هیأت محترم وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱ بنا به پیشنهاد شماره ۳۰۲۲ مورخ ۱۳۷۵/۸/۱ ستاد اقامه نماز و با عنایت به توصیه‌های مقام معظم رهبری آیین‌نامه اقامه نماز را به شرح زیر تصویب نموده است.

ماده (۳) با توجه به نظر مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، در کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه و واحدهای تابعه آنها در سراسر کشور به منظور ادای فریضه نماز، حداکثر مدت ۲۰ دقیقه زمان در وقت فضیلت و ترجیحاً بلافاصله پس از اذان در نظر گرفته شود تا امکان شرکت کلیه مدیران و کارکنان دستگاههای مزبور در مراسم نماز جماعت فراهم شود.

تبصره - در صورتی که به تشخیص وزیر و یا بالاترین مقام مسئول دستگاه به لحاظ حساسیت شغلی، شرکت همه کارکنان به صورت یکجا در نماز جماعت میسر نباشد کارکنان با در نظر گرفتن مقتضیات محل کار، نماز خود را اقامه خواهند نمود.

ماده (۴) در کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه برای ایجاد امکان برگزاری نماز در وقت فضیلت آن، اقدامات زیر صورت گیرد:

الف: برنامه کلیه جلسات و اجتماعات و همچنین سایر برنامه‌ها حتی الامکان به گونه‌ای تنظیم شود که با وقت نماز تلاقی نداشته باشد و در هر حال با فرا رسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

ب: محل مناسب و آراسته‌ای که گنجایش آن متناسب با تعداد کارکنان و مراجعه کنندگان باشد به عنوان نماز خانه پیش بینی شود.

ماده (۵) در کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه به منظور ارتقای دانش و بینش کارکنان و خانواده آنها در مورد نماز و فلسفه و راز و رمز آن، اقدامات لازم از طریق برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری، مسابقات کتابخوانی و دوره‌های آموزشی و سایر روشهای موثر به صورت فراگیر به عمل آید.

ماده (۶) وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز علاوه بر موارد فوق الذکر، اقدامات زیر را به عمل آورد:

پ: کلیه معلمان، دبیران و اساتید مراکز آموزشی به روشهای مناسب با فلسفه نماز آشنا شده و شیوه‌های اثر گذاری بر دانش‌آموزان و دانشجویان را بیاموزند.

ث: در کلیه مراکز آموزشی و پرورشی، محلی برای اقامه نماز تعیین شود و فضای عمومی این مراکز همواره مشوق دانش‌آموزان و دانشجویان برای اقامه نماز و زنده نمودن فرهنگ نماز باشد.

ج: در طرحهای ساختمانهای جدید مراکز آموزشی و پرورشی، محل نمازخانه به صورت شاخص مورد نظر قرار گیرد.

چ: در اردوها، برنامه‌ها و جشنواره‌های آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی با فرا رسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

ح: برنامه ساعات درسی مراکز آموزشی به گونه‌ای تنظیم شود که با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

خ: انجمن اولیا و مربیان در جلسات و برنامه‌های خود، والدین را نسبت به امر نماز فرزندان توجیه و تشویق نموده و نسبت به تشویق والدین برای ساخت نمازخانه در مدارس اقدام نمایند.

د: سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور بودجه لازم را برای احداث نمازخانه در مراکز آموزشی فاقد نمازخانه پیش بینی نماید به نحوی که سالیانه تا ۱۰ درصد در این مراکز نمازخانه مناسب احداث گردد.

ذ: بین مدارس و مساجد همجوار آنها ارتباط برقرار شود و دانش‌آموزان برای شرکت در مراسم نماز جماعت و جمعه ترغیب شوند.

ر: در کتابخانه‌ها جایگاه ویژه‌ای برای کتب مربوط به نماز اختصاص یافته و به جمع‌آوری آثار منتشر شده در خصوص نماز اقدام شود تا در اختیار علاقمندان قرار گیرد.

ماده (۱۴) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - در نظام گزینش و ارزیابی عملکرد مدیران، میزان اهتمام آنان به نماز را مدنظر قرار دهد.

ب - در دوره‌های آموزش ضمن خدمت کارکنان دولت، مباحث مربوط به فلسفه و رموز نماز ارائه شود.

اهداف، تسهیلات و وظایف

در نظام تعلیم و تربیت اسلامی هدف رسیدن به قرب الهی است و این هدف غایی در قالب اهداف رفتاری مصوب شورای عالی آموزش و پرورش تأکید شده است.

تعریف:

اقامه شکوهمند نماز، تقویت و تعمیق فرهنگ نماز به عنوان یکی از فرایض ارزشی اسلام تلقی شده و ترویج ابعاد مختلف آن در آموزش و پرورش بر اساس مفاد مندرج در این شیوه نامه زیر نظر شورای سیاستگذاری انجام می پذیرد.

هدف راهبردی:

اعتلاء فرهنگ اقامه نماز در محیط‌های آموزشی و پرورشی

اهداف فرعی:

- ترفیع جایگاه نماز در مدارس
- بسترسازی برای تبادل تجارب مدارس در خصوص اقامه نماز
- توسعه و ترویج فرهنگ نماز در بین کارکنان، دانش‌آموزان و اولیاء

گستره اجرا:

کلیه واحدهای آموزشی، پرورشی و ادارات آموزش و پرورش شهرستان‌ها، مناطق، نواحی و ادارات کل استانها

ساختار و وظایف:

الف - ستاد وزارت: در هر سه ماه یک جلسه تشکیل می‌گردد.
اعضاء: ستاد اقامه نماز (مقام عالی وزارت، معاونین باتفاق مدیرکل و معاون اقامه نماز)

شرح وظایف:

- سیاستگذاری توسعه و ترویج اقامه نماز در آموزش و پرورش
- تدوین اسناد قانونی (سند راهبردی، آیین نامه، و شیوه نامه اجرایی و...)
- تخصیص اعتبارات ملی
- برنامه ریزی و هماهنگی با نهادها و سازمان‌های مرتبط
- هدایت، نظارت و ارزشیابی عملکرد استان‌ها
- ب - اداره کل استان: در هر ماه یک جلسه تشکیل می‌گردد.
- اعضاء: ستاد اقامه نماز اداره کل آموزش و پرورش (کلیه اعضای شورای معاونین / حضور مدیرکل نوسازی، کارشناس مسئول انجمن اولیاء و مربیان، رئیس گروه قرآن، نماز و عترت و رئیس گروه‌های آموزشی مورد تأکید می‌باشد) توصیه می‌شود دبیر ستاد اقامه نماز و رییس رسیدگی به امور مساجد استان نیز در جلسات دعوت شود.

شرح وظایف:

- تدوین برنامه‌های عملیاتی در سطح استان
- تخصیص اعتبارات استانی
- بهره‌گیری از منابع و ظرفیت‌های فرا سازمانی استان
- هدایت، نظارت و ارزشیابی عملکرد مناطق و ادارات تابعه
- ج - منطقه، ناحیه و شهرستان: در هر ماه یک جلسه تشکیل می‌گردد.
- اعضاء: ستاد اقامه نماز منطقه (شورای معاونین باتفاق کارشناسان مسئول آموزشی و کارشناس مسئول یا کارشناس اقامه نماز)

شرح وظایف:

- عملیاتی نمودن راهکارها در اداره و سطح مدارس و اجرای اقدامات چهارگانه
- تبیین و توجیه عوامل و دست اندرکاران
- بسترسازی برای تبادل تجربیات مدارس
- نظارت و ارزشیابی بر عملکرد مدارس
- د - آموزشگاه: تشکیل جلسات هر دو هفته یکبار

اعضاء: ستاد اقامه نماز(شورای معلمین باتفاق نمایندگان انجمن اولیاء و مربیان و شورای دانش آموزی) توصیه میشود رئیس هیأت امنا و امام جماعت مسجد محل نزدیک به مدرسه نیز در جلسه دعوت شوند.

شرح وظایف:

- تبیین برنامه‌ها برای معلمان، اولیاء و دانش‌آموزان
- زمینه سازی برای مشارکت معلمان، دانش‌آموزان و اولیاء در اجرای برنامه‌ها
- تنظیم برنامه‌های اجرایی در آموزشگاه
- اجرای اقدامات چهارگانه: تمهیدی، تبلیغی، تعلیمی و تعمیقی معرفی شده در این شیوه نامه

- نظارت بر فعالیت‌های درون آموزشگاه
- استفاده بهینه از ظرفیت جلسات و کلاس‌های آموزش خانواده

اقدامات چهارگانه:

فرایند توسعه و ترویج اقامه نماز در آموزش و پرورش شامل چهار قلمرو عملیاتی زیر می‌باشد:

الف: اقدامات تمهیدی

ب: اقدامات تبلیغی

ج: اقدامات تعلیمی

د: اقدامات تعمیقی

لازم به ذکر است که چهار حوزه فوق لازم و ملزوم یکدیگر هستند و نمی‌توان تقدم و تأخری برای هر کدام از آنها قائل شد. ممکن است هر کدام در شرایط و موقعیت‌های متفاوت به گونه‌های متنوعی اجرا گردند. با بیان مصداق‌های مربوط به هر کدام از حوزه‌های فوق، حدود انتظارات و شاخص‌های عملکردی را روشن می‌نماید و مجریان را از انتظارات مربوط مطلع می‌سازد.

الف - اقدامات تمهیدی در مدارس و ادارات:

- ۱ - ایجاد فضای فیزیکی(نمازخانه) و روانی مناسب و بانشاط
- ۲ - تنظیم برنامه هفتگی آموزشگاه با لحاظ نمودن زنگ نماز
- ۳ - جذب امام جماعت واجد شرایط(طبق دستورالعمل)
- ۴ - بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در جامعه(سازمان‌ها و ارگان‌ها)

- ۵ - تخصیص اعتبارات لازم برای اجرای برنامه‌ها (مطالبه و پیگیری مستمر جهت جذب حداکثری از ۲۰٪ اعتبارات سازمان نوسازی جهت تجهیز و بهسازی نمازخانه‌ها)
- ۶ - لحاظ نمودن برنامه اقامه نماز جماعت در مجموع اردوها، جلسات، همایش‌ها و...
- ۷ - تسهیل و نوسازی دانش‌آموزان از طریق طراحی و نوسازی علاقه بر امکانات بهداشتی بر اساس جمعیت دانش‌آموزان
- ۸ - پخش اذان به نحو مطلوب
- ۹ - محرم سازی برای مدارس دخترانه

ب - اقدامات تبلیغی در مدارس و ادارات:

- ۱- نصب بنر تصاویر و نوشته‌های هنری متنوع در خصوص فریضه نماز
- ۲- نصب جدول اوقات نماز بصورت ماهانه (طبق افق منطقه)
- ۳- طراحی و زیباسازی فضای نمازخانه با استفاده از طراحی‌های گرافیکی و توجه به اموری چون: (فرش مناسب، تزئین دیوارها، تأمین وسایل سرمایشی، گرمایشی و...)
- ۴- برگزاری جلسات و نشست‌های آموزشی برای دانش‌آموزان و همکاران
- ۵- برگزاری نمایشگاه نماز در آموزشگاه (تجارب اولیاء و دانش‌آموزان)
- ۶- استفاده از ظرفیت صدا و سیما استان جهت انعکاس نمازهای جماعت دانش‌آموزی
- ۷ - طراحی و اجرای برنامه‌های جذاب در نمازخانه مثل داستان گوئی، سرودها؛ نمایش و پخش فیلم‌هایی با موضوعات مرتبط با نماز

ج - اقدامات تعلیمی در مدارس و ادارات: (با تأکید بر رعایت تدریج و آسان‌گیری)

- ۱- آموزش اسرار و فلسفه نماز به الف / همکاران ب / اولیاء دانش‌آموزان ج / دانش‌آموزان د / ائمه جماعات از طریق همایش‌ها، جلسات، کارگاه و...
- ۲- آموزش احکام نماز ویژه دانش‌آموزان دختر و پسر
- ۳- تهیه محصولات فرهنگی (سی دی، بروشور، کتاب و...) ویژه اولیاء و دانش‌آموزان
- ۴- برگزاری فعالیت‌های فوق برنامه (مسابقات، شب شعر و...) ویژه اولیاء و دانش‌آموزان
- ۵- آموزش عملی نماز به دانش‌آموزان متناسب با گروه‌های سنی
- ۶- فراخوان راهکارهای مؤثر برای توسعه و ترویج فرهنگ نماز
- ۷- آموزش و توجیه مربیان

د - اقدامات تعمیقی در مدارس و ادارات:

- ۱- بهره‌گیری از افراد حائز شرایط و موجه جهت همکاری برای اقامه نماز

- ۲- واگذاری مدیریت و برنامه ریزی به دانش آموزان و جذب مشارکت حداکثری آنان و تقسیم بندی مسئولیت ها بین آنان
- ۳- حضور جدی مسئولین ادارات و مدیر، معلمان و همکاران آموزشگاه در اقامه نماز جماعت
- ۴- برنامه ریزی برای تشویق دانش آموزان و گروه های فعال آموزشگاه از طریق نصب عکس، جایزه و...
- ۵- بازدید از مراکز دینی، مساجد تاریخی و اردوهای نماز و...
- ۶- دعوت از چهره های محبوب و اثرگذار و علماء ربانی
- ۷- برگزاری جلسات پرسش و پاسخ برای دانش آموزان و همکاران
- ۸- برگزاری دعا، نیایش، مناجات و اجرای مراسم توسط هیئت های مذهبی در مدارس

فضای مکانی اقامه نماز در آموزشگاه ها:

- الف - آموزشگاه های همجوار مسجد
- ب - آموزشگاه های دارای نمازخانه مناسب
- ج - آموزشگاه های دارای فضای منعطف (حیاط، راهرو و...)
- د - شدیداً از اختصاص مکان های حاشیه ای و معیوب ساختمان مدارس به نماز خانه پرهیز شود.

ستاد اقامه نماز آموزشگاه با مدیریت مدیران مدارس و با مشارکت دانش آموزان تمهیدات لازم برای اقامه نماز در فضاهای فوق را متناسب با آموزشگاه فراهم نمایند.

فضای زمانی اقامه نماز در آموزشگاه ها:

زنگ نماز: برنامه های دروس هفتگی مدارس به نحوی تنظیم شود که نماز جماعت در وقت اذان اقامه گردد.

برای این منظور لازم است ۲۰ دقیقه وقت اقامه نماز جماعت از سرجمع ساعات روزانه محاسبه شود تا به یک درس خاص از نظر زمانی خللی وارد نشود.

در زنگ نماز برنامه های تبلیغی و تشویقی مدیریت آموزشگاه به گونه ای باشد که حداکثر دانش آموزان در نماز جماعت شرکت داوطلبانه داشته باشند و از انجام هرگونه فعالیت دیگری از جمله تشکیل کلاس، بازی و ایجاد سر و صدا در محوطه، فروشگاه و... جلوگیری بعمل آید و در صورت ضرورت دانش آموزان معذور در کلاس ها به آشنایی با اسرار و احکام نماز بپردازند.

در هر صورت زنگ نماز با اهتمام جدی برگزار گردد.

- در صورت عدم وجود مکان مکفی و متناسب با دانش‌آموزان نماز در دو وقت (با اندکی فاصله) اقامه گردد.

امام جماعت:

با توجه به اهمیت ویژه امام جماعت مناسب در اقامه نمازجماعت و برای دستیابی به اهداف تعیین شده رعایت مفاد طرح ساماندهی ائمه جماعت مدارس، بویژه موارد ذیل تأکید می‌شود:

- ۱- اولویت انتخاب با «امام جماعت روحانی» است.
- ۲- تعامل و تنظیم توافقنامه با حوزه‌های علمیه و مراکز دینی برای تأمین روحانی واجد شرایط ضروری است.
- ۳- در صورت عدم تأمین امام جماعت روحانی یکی از همکاران شاغل در واحدهای آموزشی که مقبولیت بیشتری در بین همکاران و دانش‌آموزان دارند امامت جماعت آموزشگاه را بعهده بگیرد.

شرایط امام جماعت:

- قرائت صحیح و وقت شناسی و نظم در امور
- آراستگی ظاهری، خوشرویی و محبوبیت در بین کارکنان و دانش‌آموزان
- تأهل برای ائمه جماعت مرد در آموزشگاه‌های دخترانه
- توانایی ارتباط صمیمانه و تأثیرگذار با دانش‌آموزان و آشنا به روانشناسی تربیتی و مسائل خاص دوران کودکی و نوجوانی
- قدرت پاسخگویی به سؤالات دانش‌آموزان و تجزیه و تحلیل مسائل فرهنگی زمان

الزامات:

باعنایت به نقش مهم مدیر مدارس در اجراء مطلوب برنامه‌ها، تأکید می‌گردد نسبت به موارد ذیل اهتمام جدی معمول گردد:

- ۱- در انتصاب مدیران مدارس مهمترین شاخص تعهد به مسائل اعتقادی به ویژه اقامه نماز مورد توجه قرار گیرد و در صورت عدم احراز آن از انتصاب وی خودداری گردد.
- ۲- بر اساس فعالیت‌ها و برنامه‌های اجرایی برای اقامه نماز و توسعه فرهنگ آن از سوی مدیر آموزشگاه مبتنی بر فرآیند ارزشیابی سالیانه اقدامات شایسته اعمال گردد، در صورت عملکرد قابل قبول تشویق و در غیر این صورت پس از تذکرات لازم نسبت به عزل وی اقدام گردد.

۳- در همه شاخص‌های ارزیابی فعالیت‌های مدارس، اولین ملاک ارزیابی وضعیت کمی و کیفی اقامه نماز مورد توجه قرار گیرد. لذا اولین پرسش همه ناظران و ارزشیابان باید معطوف به اقامه نماز و توسعه فرهنگ آن باشد.

۴- توسعه فرهنگ اقامه نماز در بین دانش‌آموزان می‌بایستی با رویکرد تشویقی و ترغیبی باشد، تأکید می‌گردد به هیچ عنوان از اقدامات قهری و تنبیهی استفاده نشود. در این خصوص روش‌های غیرمستقیم، اقناعی، اعتمادساز و اصلاحی مؤثرترین روش‌ها خواهد بود.

۵- بنا بر اهمیت موضوع اقامه نماز تأکید می‌شود که همه عوامل انسانی در مدارس نسبت به امر نماز مشارکت نموده و مسئولیت مستقیم ایفاء نمایند، لذا از واگذاری کل موضوع به یک فرد خاص خودداری شود، به ویژه تعمیق فرهنگ اقامه نماز نیازمند بسیج همه جانبه و همکاری‌های یکپارچه می‌باشد. البته مدیر آموزشگاه به عنوان مسئول، برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای شیوه نامه را به عهده خواهد داشت.

۶- تشکیل جلسات و همایش‌ها برای مدیران مدارس و توجیه شیوه نامه و اتخاذ راهکارهای اجرایی مؤثر

۷- از آنجا که بهترین الگوهای رفتاری دانش‌آموزان معلمان و دبیران هستند، باید نسبت به مشارکت آنان در ترویج اقامه نماز اقدامات تشویقی، مالی و اداری لازم صورت پذیرد.

۸- بهترین شیوه تبلیغی برای اقامه نماز، شناخت دانش‌آموزان نسبت به نماز و دلایل اقامه آن است که خود نوعی خودشناسی است. در این خصوص استفاده از روش‌های اجتماعی و جمعی مانند (اردوهای جمعی و هدفمند) مؤثر است. این برنامه با مشارکت معلمان و دبیران و معاونین پرورشی سودمندتر است (تأکید بر دوره‌های ابتدایی و راهنمایی).

۹- استفاده از ظرفیت‌های فرادستگاهی مانند امور مساجد، ارشاد اسلامی، سازمان

تبلیغات اسلامی و... و ایجاد توافقات بین دستگاهی در همکاری با مدارس

۱۰- معرفی دانش‌آموزان، دبیران نمونه و الگو و اقدامات تشویقی در ارزشیابی تشخیصی دبیران و مدیران.

اعتبارات:

علاوه بر اعتباراتی که از سوی ستاد اقامه نماز وزارت متبوع به استان‌ها ابلاغ می‌گردد از جمله: (سرانه اقامه نماز مدارس، حق ایاب و ذهاب ائمه جماعات روحانی و اعتبارات ابلاغی برای اجرای برنامه‌های ملی)، ضروری است استان‌ها، مناطق و آموزشگاه‌ها از ظرفیت‌های موجود برون و درون سازمانی و کمک خیرین استفاده نمایند.

ارزشیابی برنامه‌های اقامه نماز:

یکی از مهمترین ساز و کارهای اجراء مطلوب هر برنامه ای فرایند ارزشیابی از آن است و این مهم در آموزش و پرورش که گستره وسیعی دارد از اهمیت زیادی برخوردار است، زیرا در نظام ارزشیابی حدود و انتظارات شاخص‌ها و نهایتاً وضعیت تشویق و تنبیه تعیین تکلیف می‌شود.

ارزشیابی از برنامه‌های اقامه نماز در این شیوه نامه مبتنی بر وظایف و قلمروهای تمهید، تبلیغ، تعلیم و تعمیق خواهد بود که در سه جدول جداگانه ارزیابی می‌شود.

الف: ارزیابی عملکرد ادارات کل و مناطق در خصوص اقامه نماز کارکنان
ب: ارزیابی از عملکرد ادارات کل و مناطق نسبت به اقدامات اجراء شیوه نامه اقامه نماز
ج: ارزیابی از عملکرد مدیران مدارس نسبت به اجراء شیوه نامه اقامه نماز

تذکرات:

- ارزیابی عملکرد مدارس هر سه ماه یک بار انجام می‌شود.
- آندسته از مدیرانی که بر اساس شیوه نامه عملکرد عالی و خوب داشته باشند به همان ترتیب مورد تشویق قرار می‌گیرند.
- آندسته از مدیران که عملکرد متوسط داشته باشند به منطقه دعوت و توصیه‌ها و تذکرات لازم ارائه می‌شود.
- آندسته از مدیران که عملکرد ضعیف داشته باشند با هماهنگی اداره کل در پایان خردادماه از مدیریت آموزشگاه عزل می‌گردند.
- عملکرد هر مدرسه در پایان خرداد ماه از سوی واحد ارزیابی عملکرد برای اقدام به مدیر آموزش و پرورش منطقه گزارش گردد.
- ارزیابی از برنامه اقامه نماز به عهده ارزیابی عملکرد، ستاد اقامه نماز و حوزه‌های مرتبط آموزشی خواهد بود.

الف: ارزیابی ادارات کل و مناطق:

مرحله	شاخص های عملکرد	عالی (۴)	خوب (۳)	متوسط (۲)	ضعیف (۱)	غریب	امتیاز
تمهید	وضعیت فضای فیزیکی (ساخت ، تجهیز و زینا سازی)					۳	
	جذب امام صنعت واجد شرایط (طبق دستورالعمل)					۳	
	بهروگیری از ظرفیت های موجود در جامعه (سازمان ها و ارگان ها) در اعتلاء فرهنگ نماز					۱	
	لحاظ نمودن برنامه اقامه نماز جماعت در مجبوع اردوها ، جلسات ، و همایش ها					۳	
	اینگار و نوآوری در مرحله تمهید					۳	
تبلیغ	نصب بنر تصاویر و نوشته های هنری متنوع در خصوص فریضه نماز					۱	
	برگزاری جلسات و نشست های آموزشی برای دانش آموزان و همکاران					۲	
	تعیین جدول اوقات نماز بصورت ماهانه (مطابق اوقات شرعی)					۱	
	طراحی و زیباسازی فضای نماز خانه با استفاده از طراحی های گرافیکی (فروش دیوارها، سرمایشی، گرمایشی و ...					۲	
	اینگار و نوآوری در مرحله تبلیغ					۲	
تعلیم	آموزش اسرار نماز و فلسفه نماز به همکاران، اولیا، و دانش آموزان از طریق همایش ها، جلسات، کارگاه و ...					۳	
	فراخوان راهکارهای مؤثر برای توسعه و ترویج فرهنگ نماز					۲	
	آموزش و توجه مربیان و همکاران در خصوص دستورالعملها					۲	
	اینگار و نوآوری در مرحله تعلیم					۳	
تعمیق	بهروگیری از افراد حاضر خارج شرایط و موجه جهت همکاری برای اقامه نماز					۱	
	برنامه ریزی برای تشویق دانش آموزان، همکاران و گروه های فعال آموزشگاه از طریق نصب عکس، جایزه و ...					۲	
	حضور جدی مسئولین ادارات و مدیر، معلمان و همکاران آموزشگاه در اقامه نماز جماعت					۲	
	ندوت از چهره های محبوب و اثرگذار و علماء ربانی					۲	
	اینگار و نوآوری در مرحله تعمیق					۳	
اجراء	ارسال به موقع شیوه نامه به مدارس					۱	
	توجیه و تبیین شیوه نامه					۲	
	تخصیص اعتبارات کافی					۲	
	جذب و انتصاب مدیران بر اساس شیوه نامه					۲	
	بازدید و نظارت بر عملکرد ستاد اقامه نماز مدارس					۳	
	تشویق و ترغیب مدیران موفق مدارس					۲	
	آموزش دوره ای آئمه ی جماعت مدارس					۲	
	برگزاری فراخوان تجارب موفق					۱	
	گزارش گیری از برنامه های نماز مدارس					۲	
	عزل مدیران ضعیف طبق شیوه نامه					۳	
اینگار	خلافت و نوآوری در فرایند اجرا					۳	
	جمع امتیازات						

ب: ارزیابی عملکرد مدیران مدارس نسبت به اجراء شیوه نامه:

مرحله	شاخص های عملکرد	عالی(۴)	خوب(۳)	متوسط(۲)	ضعیف(۱)	ضرر	افتتاح
تهدید	ایجاد فضای فیزیکی (نماز خانه) و روانی مناسب و باشناط					۳	
	تنظیم برنامه هفتگی آموزشگاه با لحاظ کردن رنگ نماز					۳	
	جذب امام جماعت واجد شرایط (طبق دستورالعمل)					۲	
	بهره گیری از ظرفیت های موجود در جامعه(سازمان ها و ارگان ها)					۱	
	تخصیص اعتبارات لازم برای اجرای برنامه‌ها					۱	
	لحاظ نمودن برنامه اقامه نماز جماعت در مجموع اردوها ، جلسات و همایش‌ها					۳	
تبلیغ	تسهیل وضو سازی دانش آموزان از طریق طراحی وضوخانه علاوه بر امکانات بهداشتی بر اساس جمعیت دانش آموزان					۲	
	پخش آذان به نحو مطلوب					۳	
	محرم سازی برای مدارس دخترانه					۲	
	ایستکار و نوآوری در مرحله تهدید					۳	
	نصب بنر تصاویر و نوشته های هنری متنوع در خصوص فریضه نماز					۲	
	نصب جدول اوقات نماز بصورت ماهانه(طبق افق منطقه)					۲	
	برگزاری جلسات و نشست های آموزشی برای دانش آموزان و همکاران					۲	
تعلیم	برگزاری نمایشگاه نماز در آموزشگاه(تجارب اولیه و دانش آموزان)					۳	
	ایستکار و نوآوری در مرحله تبلیغ					۳	
	آموزش اسرار و فلسفه نماز به همکاران ، اولیاء و دانش آموزان از طریق همایش ها ، کارگاه و ...					۳	
	آموزش احکام نماز ویژه دانش آموزان دختر و پسر					۳	
	تهیه محصولات فرهنگی (لوح فشرده ، بروشور ، کتاب و ...) ویژه اولیاء و دانش آموزان					۱	
	برگزاری فعالیت های فوق برنامه(مسابقات ، شب شعر و ...) ویژه اولیاء و دانش آموزان					۱	
	آموزش عملی نماز به دانش آموزان متناسب با گروه های سنی					۲	
	آموزش و توجیه مربیان و همکاران در خصوص دستور العمل					۲	
	برگزاری جلسات پرسش و پاسخ برای دانش آموزان					۲	
تعقیق	ایستکار و نوآوری در مرحله تعلیم					۳	
	بهره گیری از افراد حاضر شرایط و توجه جهت همکاری برای اقامه نماز					۲	
	واگذاری مدیریت و برنامه ریزی به دانش آموزان و جذب مشارکت حداکثری آنان و تقسیم بندی مسئولیت ها بین آنان					۳	
	حضور حداکثری مدیر ، معلمان و همکاران آموزشگاه در اقامه نماز جماعت					۳	
	برنامه ریزی برای تشویق دانش آموزان و همکاران و گروه های فعال آموزشگاه از طریق نصب عکس ، جایزه و ...					۲	
	بالادید از مراکز دینی ، مساجد تاریخی و اردوهای نماز و ...					۱	
	دعوت از چهره های محبوب و اثرگذار و علماء ربانی					۲	
	ایستکار و نوآوری در مرحله تعقیق					۳	
جمع امتیازات							

برنامه‌های ملی ستاد اقامه نماز:

طرحها و برنامه‌های ستاد اقامه نماز شامل ۷ برنامه به شرح زیر می‌باشد:

۱. آموزش عملی نماز
 ۲. جشن شکوفایی
 ۳. مسابقات اذان، احکام و انشای نماز
 ۴. آشنایی با تقلید و مرجعیت
 ۵. سامان دهی ائمه جماعات مدارس
 ۶. طرح نشستهای دینی و جلسات پرسش و پاسخ
 ۷. طرح پیوند مدرسه، مسجد و نمازهای جمعه
- اکنون شرح مختصری برای هر یک از طرحها و برنامه‌های فوق الذکر ارائه می‌گردد که توجه دقیق به مفاد هر یک به اجرای مطلوب‌تر برنامه‌ها می‌انجامد.

۱. آموزش عملی نماز:

قطعاً مهمترین وظیفه وزارت آموزش و پرورش در توسعه فرهنگ نماز همانا آموزش نماز به نوباوگان دوره ابتدایی است. در این برنامه کلیه آموزگاران دوره ابتدایی با بهره‌گیری از روشهای مفید و سودمند و متنوع اقدام به آموزش عملی نماز در اوقاتی از برنامه‌ی روزانه و هفتگی کلاس خود می‌نمایند. گاهی دانش‌آموزان را کنار شیر آب برده و آموزش عملی وضو می‌دهند و گاهی در سر کلاس سجاده پهن نموده و یا دانش‌آموزان را به نمازخانه برده و اذکار و افعال نماز را به صورت عملی آموزش می‌دهند. با توجه به محتوای پلکانی در نظر گرفته شده به شرح زیر، یک روند منطقی و کارشناسی شده برای آموزش اذکار و افعال نماز پیش بینی گردیده است:

پایه اول: آموزش وضو، حمد و سوره.

پایه دوم: علاوه بر تمرین و تکرار آموزش‌های پایه اول، آموزش «اذکار» و «افعال» اذان، حمد و سوره، رکوع، سجده، قنوت.

پایه سوم: علاوه بر تمرین و تکرار آموزش‌های پایه‌های اول و دوم، آموزش اذکار اقامه، تسبیحات اربعه، تشهد و سلام.

❖ تذکر: تا پایان پایه سوم دانش‌آموزان نمازهای دو، سه و چهار رکعتی را فرا گرفته‌اند. پایه چهارم: علاوه بر تمرین و تکرار آموزشهای پایه‌های قبل، و بردن دانش‌آموزان به نمازخانه و اقامه نماز ظهر و عصر، آموزش مسائل اولیه احکام ساده مانند: طهارت، تیمم، مکان و لباس نمازگزار.

پایه پنجم: علاوه بر تمرین و تکرار آموزشهای پایه‌های قبل، و شرکت دادن دانش‌آموزان

در نماز جماعت مدرسه، آموزش احکام دیگری مانند زمان نماز، نماز مسافر، وضوی جبیره.

نکته: با عنایت به اهتمام مقام عالی وزارت و برنامه‌های تحول بنیادین وزارت متبوع و تغییرات پیش بینی شده برای سال تحصیلی آینده؛ موضوعات مربوط به پایه ششم ابتدایی را نیز برای تمیید مقدمات توسط همکاران به شرح زیر، به اطلاع می‌رساند.

پایه ششم ابتدایی: علاوه بر تمرین و تکرار آموزش‌های پایه‌های قبل، بردن دانش‌آموزان به مساجد، نمازهای جمعه و آشنایی با نمازهای عید فطر و قربان.

قطعاً آندسته از مناطق آموزشی که با نظارت و ارزیابی، آموزگاران موفق این طرح را مورد تشویق قرار داده و با کلیه آموزگاران مجری با تکریم برخورد می‌نمایند، از توفیق بیشتری برخوردار بوده و می‌توانند اطمینان حاصل کنند که از این پس هیچ دانش‌آموز دوره ابتدایی نخواهند داشت که به دوره تحصیلی بعدی راه‌یابد و خدای ناکرده نماز را نیاموخته باشد.

تذکر: رویکرد برنامه‌های نماز مبتنی برداستان‌ها و حکایت‌ها و بازیهای آموزشی باشد تا دلچسب‌ترین لحظات و خاطرات در آن مقطع خلق شود.

۲. جشن شکوفایی:

هم اکنون این برنامه برای کلیه دانش‌آموزان دختر پایه سوم ابتدایی در تمامی مدارس و مناطق آموزشی برگزار می‌گردد ولی بررسی‌ها نشان می‌دهد این جشن برای پسران سوم راهنمایی به صورت ۱۰۰ درصدی برگزار نمی‌گردد ضمن توصیه جدی به برگزاری جشن شکوفایی برای کلیه پسران، جای آن دارد که مسائل زیر نیز در اجرای این جشن‌ها مدنظر قرار گیرند:

– علیرغم وجود روح شادی و نشاط که باید در جشن‌های شکوفایی حاکم باشد اما هیچگاه نباید به گونه‌ای باشد که به ابتدال کشیده شده و سرتاسر مراسم فقط به موسیقی و کف زدن پرداخته شود.

– ایجاد لحظاتی معنوی و روحانی که دانش‌آموزان را به تأمل و تفکر وادارد. در طول اجرای جشن بسیار لازم است؛ مثلاً با مهارت مجری مراسم، کلیه دانش‌آموزان با دقت متن عهدنامه‌ی خود را که بیانگر اهمیت ورود به سن تکلیف می‌باشد را جمع خوانی نمایند. بنابراین باید در انتخاب مجری مراسم دقت لازم بعمل آید.

– برنامه‌های مراسم جشن بایستی با توجه به حضور دانش‌آموزان تنظیم شود و از برگزاری برنامه‌های خسته‌کننده مانند: سخنرانی‌های طولانی و متعدد خودداری و بجای آن از بیان شیوا و قصه‌های قرآنی و سودمند که یقیناً کارساز است، بهره‌گرفته شود.

- آن دسته از جشن‌های شکوفایی که معلمان و اولیای دانش‌آموزان نیز حضور دارند و تحت تأثیر مسائل معنوی جشن قرار می‌گیرند بسیار پسندیده و مؤثر می‌باشد.

- از برگزاری جشن‌های تجملی و پر هزینه و اخذ مبالغ هنگفت از اولیاء دانش‌آموزان خودداری شود. اما اهداء جانماز و قرآن و رساله‌های آموزشی یا دانش‌آموزی به همه دانش‌آموزان توصیه می‌شود.

- در کلاس‌های آموزش خانواده به اولیاء گرامی دانش‌آموزان توصیه گردد که نسبت به برگزاری جشن عبادت در منزل برای فرزندان خود اقدام نمایند.

۳. مسابقات اذان، احکام و انشای نماز:

- این مسابقات همه ساله با هدف جذب دانش‌آموزان و افزایش معارف ایشان در ۴ مرحله آموزشگاهی، منطقه‌ای، استانی و کشوری برگزار می‌گردد که مرحله کشوری در دو رشته احکام و انشای نماز به شیوه‌ی جشنواره‌ای است.

- تبلیغات مناسب در سطح آموزشگاه در اوایل سال تحصیلی با همکاری معلمان دروس مختلف می‌تواند بر تعداد شرکت‌کنندگان این مرحله بیفزاید.

- توزیع مناسب کتب مسابقات و تشکیل کلاسهای آموزشی جذاب برایجاد و افزایش انگیزه شرکت دانش‌آموزان در این مسابقات می‌افزاید.

- از معرفی نمودن دانش‌آموزان آماده قبل از اجرای مسابقه در سطح آموزشگاه جداً خودداری شود.

- اهمیت این مسابقات در توسعه فرهنگ نماز به این مسئله مربوط است که تلاش شود تا تعداد بیشتری از دانش‌آموزان در سطح مدرسه در این مسابقات شرکت نمایند.

- برنامه زمان بندی مسابقات و رعایت کیفیت مطلوب در اجرای سطح آموزشگاهی و منطقه‌ای مراعات گردد.

۴. آشنایی با تقلید و مرجعیت:

- در پایه‌های اول دبیرستان پسران و سوم ابتدایی دختران این طرح به اجرا در می‌آید.

- « کتاب در مسیر شکوفایی » به منظور تبیین بحث تقلید و مرجعیت تهیه و در دسترس دانش‌آموزان پسر و مریمان پرورشی، ائمه جماعات مدارس و دبیران دینی دبیرستانهای پسرانه قرار می‌گیرد.

- مسابقه هماهنگ از محتوای کتاب در مسیر شکوفایی در سطح مناطق استان برگزار گردد.

- به منظور رعایت اصول فقهی و حساسیتهای لازم در بحث تقلید و مرجعیت، اکیداً از تبلیغ مستقیم برای تقلید دانش‌آموزان از مرجع خاصی اجتناب گردد.

- پوستر و کتاب معرفی مراجع عظام تقلید جهت آشنایی دانش آموزان با آن بزرگواران تهیه و دسترس آنان قرار گیرد.
- جمع آوری اطلاعات و آمار دانش آموزان در جهت تهیه رساله عملیه مراجع منتخب و تهیه کلی رساله توضیح المسائل برای دانش آموزان کاری پسندیده است.
- راه اندازی کاروانهای دانش آموزی جهت دیدار با مراجع عظام با رعایت جمیع شرایط و قوانین حرکتیهای اردویی بسیار پسندیده می باشد.

۵. سامان دهی ائمه جماعات مدارس:

- این طرح دارای شیوه نامه خاص می باشد و همه ساله این شیوه نامه که دارای مراحل مختلف روشهای جذب، آموزش و انتخاب ائمه جماعات موفق و محاسبه حق ایاب و ذهاب می باشد، به استانها ابلاغ گردیده است.
- رعایت ضوابط انتخاب و اعزام ائمه جماعات روحانی به عنوان امام جماعت به مدارس طی شیوه نامه مربوطه «طرح ساماندهی ائمه جماعات مدارس» مورد تأکید جدی می باشد.
- در سال تحصیلی جاری نیز پایگاه کلید رضوان جهت محاسبه و اعلام حق ایاب و ذهاب روحانیون آماده و آموزش داده شده است. کماکان پرداخت حق ایاب و ذهاب هر ۳ ماه یکبار انجام می پذیرد.
- این برنامه دارای قابلیتهای مهمی همچون: ارسال اطلاعات سریع در زمان کوتاه - ایجاد بانک اطلاعات ائمه جماعات - بانک اطلاعات نمازخانه ها و دیگر موارد مورد نیاز ستادهای اقامه نماز آموزش و پرورش می باشد.
- دوره های آموزشی ائمه جماعات روحانی در ۴ سطح مقدماتی، تکمیلی، پیشرفته و عالی تعریف شده است که تاکنون دوره های مقدماتی تکمیلی برای تعدادی از امامان محترم جماعت برگزار شده است.
- در هنگام اعزام ائمه جماعات به دوره های متمرکز، دقت شود تا ائمه جماعات به صورت تکراری معرفی نگردند.
- برای آموزش غیرحضوری ائمه جماعات فرهنگی از بسته های آموزشی مناسب استفاده خواهد شد.
- در مورد معرفی ائمه جماعات موفق مدارس، مناطق آموزشی ۱۰ درصد از بالاترین امتیازات را به استان معرفی می نمایند. ادارات کل آموزش و پرورش نیز ۱۰ درصد از معرفی شده های مناطق را به ترتیب اولویت در امتیاز به ستاد اقامه نماز وزارت متبوع معرفی می نماید. بنابراین ائمه جماعات موفق معرفی شده از هر استان به میزان یک درصد از کل ائمه جماعات استان می باشد.

۶. طرح نشستهای دینی و جلسات پرسش و پاسخ:

با توجه به نیاز دانش‌آموزان و به منظور ایجاد زمینه‌ی مناسب برای پاسخ‌گویی به پرسش‌های ایشان یکی از بهترین راههای افزایش آگاهی و معارف و ایجاد انگیزه برای مطالعه و پژوهش در بین دانش‌آموزان، تشکیل جلسات پرسش و پاسخ و نشست‌های دینی است. مهمترین مسائلی که در تشکیل چنین جلساتی باید رعایت شود به شرح زیر است:

- دسترسی به کارشناس کارآزموده، آگاه، خوش بیان و مخاطب شناس که بتواند جلسات پرسش و پاسخ را به خوبی اداره نموده و پاسخ سؤالات دانش‌آموزان را به شیوه‌ای متین، گویا، مستدل و دلنشین ارائه نماید؛ مهمترین رکن تشکیل این جلسات است. بنابراین توصیه جدی می‌شود اگر به چنین کارشناسی که می‌تواند یکی از روحانیون موفق و یا از فرهنگیان و دانشگاهیان خوشنام باشد، دسترسی نیست، این جلسات تشکیل نشود.

- تشکیل حداقل ۳ جلسه پرسش و پاسخ در طول سال تحصیلی (هر فصل یک جلسه) با اطلاع رسانی مناسب از آغاز سال تحصیلی، ضروری است.
- زمان و مکان تشکیل جلسات به گونه‌ای باشد تا دانش‌آموزان با آرامش و تمرکز و به دور از خستگی در این جلسات شرکت نمایند.

- موضوع جلسه محدود به موضوعی خاص اعلام شود و از طرح پرسش‌های پراکنده در زمینه‌های گوناگون خودداری گردد. همچنین سؤالات می‌تواند به صورت مکتوب یا شفاهی در جلسه مطرح گردد. این موضوع به توانمندیهای کارشناس مربوطه که به مدرسه دعوت شده است باز می‌گردد که بتواند در حین پاسخگویی به سؤالات، جهت مناسبی نیز به پرسش‌ها بدهد.

- به هر میزان که پاسخ‌ها کوتاه، مستدل و منطقی ارائه شود، بهره دانش‌آموزان از جلسه بیشتر خواهد بود و هم به لحاظ کمی تعداد بیشتر و هم به لحاظ کیفی سؤالات بهتری مطرح خواهد شد.

- یقیناً توفیقات بیشتر جلسه پرسش و پاسخ، تأثیر مستقیمی بر حضور بیشتر و کیفی‌تر دانش‌آموزان در نماز جماعت مدرسه خواهد داشت.

- هزینه برگزاری جلسات پرسش و پاسخ از محل سرانه اقامه نماز قابل تأمین می‌باشد.

۷. طرح پیوند مدرسه، مسجد و نمازهای جمعه:

نقش و جایگاه مساجد و نمازهای جمعه در توسعه فرهنگ دینی برکسی پوشیده نیست و تاکنون بسیاری از مدیران خوش سلیقه آموزش و پرورش در سطوح مختلف در استفاده

از این امکان به نفع دانش‌آموزان عمل نموده‌اند.

مقام معظم رهبری در پیامشان به نوزدهمین اجلاس سراسری نماز (مهر ۱۳۸۹) نیز به این مهم سفارش و تأکید نمودند و به همین مناسبت از این پس «پیوند مدرسه، مسجد و نمازهای جمعه» که تاکنون بصورت موردی در سطح مدارس و مناطق پیگیری می‌شد، اکنون بصورت یکی از برنامه‌های ملی در ستاد اقامه نماز وزارت متبوع مطرح می‌گردد. لازم است تا کلیه ستادهای اقامه نماز آموزش و پرورش در سطوح استانی، منطقه‌ای و آموزشگاهی نسبت به رعایت مفاد زیر دقت بعمل آورند:

۱- شایسته است در اولین فرصت مدیران محترم مدارس برای هماهنگی بیشتر با هیئت امنای مساجد همجوار، نشست و جلسه‌ای ترتیب داده تا در آن پیرامون تعامل مسجد و مدرسه و نحوه بهره‌گیری بیشتر دانش‌آموزان از فضای مسجد و راهکارهای جذاب سازی برنامه‌های مذهبی، فرهنگی مسجد تصمیمات لازم اتخاذ گردد.

۲- لازم است در جلسات با هیئت امناء علاوه بر ساعات رسمی کار مدارس، برای اوقات فراغت دانش‌آموزان و استفاده ایشان از برنامه‌های مسجد و نمازهای جمعه نیز راهکارهایی اندیشیده شود.

۳- اعلام اسامی و اهداء جوایز دانش‌آموزان برگزیده علمی، ورزشی و فرهنگی و هنری مدارس در مساجد که از توصیه‌های رهبر معظم انقلاب نیز است، می‌تواند در برنامه‌های این طرح جایگاه ویژه‌ای داشته باشد. این برنامه‌ها می‌تواند با دعوت قبلی از خانواده دانش‌آموزان در بین نماز مغرب و عشاء انجام پذیرد.

۴- برگزاری کلاسهای آموزش خانواده که معمولاً ماهیانه ۲ ساعت می‌باشد در مساجد همجوار برنامه ریزی و اجرا گردد.

۵- حضور دسته جمعی دانش‌آموزان در مساجد به هنگام نمازجماعت و نمازهای جمعه علاوه بر برکات زیادی که دارد می‌تواند آسیب‌هایی را نیز مانند: شلوغ کردن، بی نظمی در مساجد، رعایت نکردن نظافت و... به همراه داشته باشد که می‌بایستی بادقت نسبت به این موضوعات توجه نموده و دقت نظر لازم برای پیشگیری از این مسائل بعمل آید.

امید است با تلاش و پشتکار و اخلاص تمامی دست‌اندرکاران امر مهم توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز بتوانیم زمینه‌های مناسب دعوت فطری دانش‌آموزان و مخاطبان برای ارتباط با آفریدگار هستی را فراهم نمائیم.

یاد آوری

علاوه بر سرانه اقامه نماز که سالیانه مبلغ ۲۷۰۰۰ ریال بابت هر دانش‌آموز به حساب مدارس واریز می‌گردد، در طول سال اعتباراتی نیز تحت عنوان کمک به اجرای برنامه‌های

ملی اقامه نماز به ادارات کل آموزش و پرورش ابلاغ می‌گردد، شایسته است این مبالغ تنها در ارتباط با توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز در قالب برنامه‌های ملی هزینه گردد. همچنین دقت و نظارت بر هزینه‌کرد سرانه اقامه نماز در مدارس با توجه به بخشنامه شماره ۷۰۰/۱۸۶۳۵ مورخ ۸۸/۱۱/۱۰ و مطالبی که در این مجموعه آمده به عهده‌ی ادارات کل و ادارات مناطق می‌باشد.

در تمامی واحدهای سازمانی ستادی، استانی و حتی منطقه‌ای دوره‌های آموزشی توسعه فرهنگ نماز حداقل به میزان ۲۰ درصد نیروی انسانی موجود طراحی، برنامه‌ریزی و اجرا گردد.

در اجرای دوره‌های آموزشی اولویت با ائمه جماعات روحانی، فرهنگی، مدیران مدارس، معلمان دوره ابتدایی، مربیان پرورشی و کارشناسان اقامه نماز و رابطین محترم می‌باشد. احداث، تجهیز و بهسازی نمازخانه‌های مدارس صرفاً از طریق سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور و واحدهای استانی مربوطه پیگیری گردد. محاسبه و ارسال گزارش مربوط به حق ایاب و ذهاب ائمه جماعات روحانی مدارس هر ۳ ماه و تنها از طریق سامانه «کلیدرضوان» انجام گردد.

رهنمود مسابقات اذان، احکام و انشای نماز

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی):

... بار دیگر نسل جوان و نیک نهاد کشور را به قدردانی از فرصت نماز که فرصت شکفتگی معنوی و پالایش روحی است فرا می‌خوانم. به مسوولان فرهنگی و رسانه‌یی و همه‌ی مبلغان دینی اهمیت ترویج این فریضه و نقش بی‌همتای آن در پرورش فضیلت‌ها و زدودن فسادها، را یادآور می‌شوم.

مقدمه

قرآن کریم ما را به مسابقه و سبقت گرفتن از یکدیگر در خوبی‌ها، توصیه می‌کند: (فاستبقوا الخیرات) و از پیشتانان ستایش می‌کند. (السابقون السابقون اولئک المقربون) و به سبقت گیرنده قسم یاد می‌کند. (فالسابقات سبقا). پیامبر عزیز اسلام (ص) نیز، برای رشد و تعالی روح و جسم انسان از روش برگزاری مسابقه، بهره می‌برد. مسابقات اذان، احکام و انشای نماز، ابزار و روشهایی هستند که اگر به خوبی اجرا شوند، می‌توانند ما را در هدایت و تربیت دانش‌آموزان کمک کنند. بدیهی است که اگر در انجام آن کوتاهی یا بی‌توجهی شود آسیب‌زا خواهد بود.

اهداف:

گسترش و اعتلای فرهنگ حیات بخش اذان و نماز. آشنایی دانش‌آموزان با مسایل مربوط به احکام.

ترغیب و هدایت نسل نوجوان و جوان در زمینه آموزش و انجام صحیح شعائر و احکام دینی.

افزایش آگاهی‌های دانش‌آموزان در زمینه معارف نماز از طریق انشا نویسی با موضوع نماز. ایجاد فضای مناسب جهت رشد و شکوفایی استعدادهای دانش‌آموزان. ایجاد روحیه رقابت سالم بین دانش‌آموزان.

به منظور دستیابی به اهداف فوق و فراهم نمودن زمینه انجام عالی‌ترین نوع پرستش و نیایش یعنی «نماز» ضرورت برگزاری مسابقات اذان و احکام و انشای نماز به عنوان یکی از اهداف تربیتی در نوجوانان و جوانان از سوی ستاد اقامه نماز وزارت آموزش و پرورش مورد توجه قرار گرفته است که رهنمود برگزاری آن بدین وسیله تقدیم می‌گردد:

شرایط شرکت کنندگان:

۱. شرکت در مسابقات اذان، احکام و انشای نماز داوطلبانه می‌باشد.
 ۲. مسابقات اذان، فقط ویژه پسران و در مدارس پسرانه برگزار می‌شود.
 ۳. کلیه دانش‌آموزان دوره‌های مختلف تحصیلی (ابتدایی، راهنمایی و متوسطه) می‌توانند در این مسابقات شرکت نمایند.
 ۴. اخذ رضایت‌نامه کتبی از اولیا جهت شرکت دانش‌آموزان در مرحله منطقه / شهرستان، استان و کشوری الزامی است.
- تبصره - کلیه شرکت کنندگان در مسابقات سنوات قبل می‌توانند در تمامی مراحل مسابقات سال بعد نیز شرکت نمایند.

چگونگی اجرای مسابقات:

- الف. مسابقات در چهار مرحله به شرح ذیل برگزار می‌شود:
- مرحله اول: آموزشگاه.
 - مرحله دوم: ناحیه / شهرستان / منطقه.
 - مرحله سوم: استان.
 - مرحله چهارم: کشوری.
- تبصره ۱. جدول زمان‌بندی برگزاری مسابقات در مراحل اول تا سوم با توجه به شرایط جغرافیایی و امکانات هر استان و با عنایت به شاخصهای زمان بندی برنامه‌های ستاد اقامه نماز وزارت آموزش و پرورش تنظیم گردد.
- تبصره ۲. زمان و مکان برگزاری مرحله چهارم (کشوری) در تابستان می‌باشد که در موعد مقتضی به اطلاع استان‌ها می‌رسد.

تبصره ۳. مسابقات خواهران و برادران در تمامی مراحل جداگانه و مستقل برگزار می‌شود.
تبصره ۴. با توجه به این که یکی از اهداف برگزاری مسابقات اذان، احکام و انشای نماز ایجاد زمینه‌های مناسب برای فراگیری معارف دینی می‌باشد لذا توصیه می‌شود تشکیل کلاس‌های آموزشی اذان، احکام و انشا نماز در مراحل مختلف مسابقات، مورد توجه همکاران محترم قرار گیرد.

تبصره ۵. دانش‌آموزان دوره ابتدایی فقط در مرحله اول و دوم مسابقات شرکت خواهند کرد.

تبصره ۶. مسابقات احکام و انشای نماز در مرحله‌ی کشوری به صورت جشنواره برگزار می‌گردد.

ب. بخش صحیح خوانی نماز

صحت قرائت و تجوید و فصاحت

۱. صحت قرائت نماز داری «۱۴» امتیاز می‌باشد.

۲. به ازای هر غلط اعرابی یا کلمه‌ای «۱» امتیاز کسر می‌شود و در صورت اصلاح «۰/۵» امتیاز کسر می‌شود.

۳. تلفظ غلط مخارج حروف خاص عربی «ح، غ، ص، ض، ط، ظ، ذ، ع، ق» در هر مورد ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

تبصره: تکرار اغلاط اعرابی، کلمه‌ای و تلفظ حروف در صورتی که عیناً تکرار شود برای بار اول ۰/۵ امتیاز و در صورت تکرارهای بعدی ۱ امتیاز کامل کسر می‌شود.

۴. کشش حرکات کوتاه مانند: «ک» در «شَرِیکَ لَهُ» و کوتاه کردن حروف مدی مانند: «هو» در «وَحْدَهُ لَا» در هر مورد ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

۵. وقف به حرکت و وصل به سکون (مانند: فی الدنيا حسنه و فی الاخره) در هر مورد ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

۶. فصاحت حروف و حرکات: ادای حروف و تلفظ روان و حرکات آنها براساس لهجه‌ی فصیح عربی و نداشتن تکلف هنگام قرائت نماز.

۷. تفخیم حروف «خ، ق، غ، ض، ص، ط، ظ، ر» مشدد باید به صورت درشت و پر حجم ادا شود و حروف مابقی باید نازک (ترقیق) ادا شود و در صورت رعایت نکردن هر کدام ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

۸. کشش مدهای واجب (مد متصل و لازم) و توازن مدهای مستحب (مد منفصل) ضروری است و در صورت رعایت نکردن هر کدام ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

۹. عدم کشش حروف غنوی در «ن» و «م» مشدد به میزان دو حرکت، باعث

کسر ۵/۰ امتیاز در هر مورد می‌شود.
 ۱۰. اگر در مواردی که نباید قلقله کرد، «ق، ط، ب، ج، د» حروف ساکن قلقله شود و یا بالعکس آن، ۵/۰ امتیاز کسر می‌شود.

صوت

۱. صوت دارای «۲» نمره است.
۲. وضوح و صافی صدا دارای ۱ امتیاز بوده و شامل: عدم اضطراب، لرزش، خش، (دم و بازدم)، گرفتگی، صنی بودن صدا، می‌باشد.
۳. زیبایی صدا دارای ۱ امتیاز و شامل ملاحظت و گیرایی صوت می‌باشد.

لحن

۱. لحن دارای «۲» امتیاز است.
۲. هماهنگی لحن و معنا دارای ۱ امتیاز و شامل (تطابق لحن با معنا) می‌باشد.
۳. نظم قرائت دارای ۱ امتیاز بوده و شامل (توازن سرعت در طول قرائت نماز) است.

آداب و نظم حرکات نماز

۱. آداب و نظم حرکات نماز
۲. «آرامش و طمأنینه، قیام، رکوع، سجود، قعود»
 امتیازات هر یک از این موارد براساس واجبات و مستحبات ذکر شده در توضیح المسائل مراجع معظم تقلید است و کلاً دارای ۲ امتیاز می‌باشد.

نحوه‌ی محاسبه‌ی امتیاز بخش صحیح خوانی نماز

صحيح خوانی نماز	امتیاز مبنا	امتیاز قابل احتساب برای دانش آموز
مسابقات اذان	۲۰	۲۰
مسابقات انشای نماز	۲۰	۲۰
مسابقات احکام	۲۰	۲۰

:

مسابقات اذان

نوع آزمون و مواد مسابقات اذان

امتیاز	مواد	ردیف
۱۵	آزمون کتبی	۱
۱۸	لحن	۲
۱۷	تجوید و صحت قرائت اذان	۳
۲۵	صوت	۴
۲۵	صحیح خوانی نماز	۵
۱۰۰	جمع امتیاز	۶

آزمون کتبی:

- آزمون کتبی از کتب «پنجره‌ای به زیبایی ۱ و ۲» متناسب با دوره تحصیلی به عمل می‌آید.
- آزمون کتبی دانش‌آموزان اهل سنت از کتب «آبشار رحمت ۱ و ۲» متناسب با دوره تحصیلی به عمل می‌آید.

لحن:

- لحن براساس مواد مندرج در جدول شماره ۵ به عمل خواهد آمد.
- ملاک لحن در اذان، لحن عربی می‌باشد و کلیه امتیازات و ضوابط براساس لحن عرب محاسبه می‌گردد.

تجوید:

- به ازای هر غلط تجویدی درجه یک مانند عدم رعایت مخارج و صفات و احکام ۱ نمره کسر می‌گردد و در صورت تکرار همان غلط به ازای هر مورد یک نمره کسر می‌شود و در مجموع سه نمره کسر می‌شود.
- به ازای هر غلط تجویدی درجه دو مانند نقصان در صفات و احکام و... به نسبت نقصان ۰/۲۵ - ۰/۵ - ۰/۷۵ با تشخیص داور کسر می‌گردد.
- کشیدن حروف مدی ولو این که سبب نداشته باشند، به شرط رعایت توازن در تمامی اذان مانعی ندارد مانند کشیدن حرف الف (حرف الف در لفظ جلاله الله در جمله الله اکبر).
- به ازای هر مورد نفس کشیدن در میان هر عبارت ۲ نمره کسر می‌گردد.

صحت اذان:

- به ازای هر غلط اعرابی و حرفی ۲ امتیاز کسر می‌شود.
- به ازای هر غلط کلمه‌ای (کم یا اضافه کردن کلمه یا بیش از یک غلط اعرابی در کلمه) ۳ نمره کسر می‌شود.
- در اغلاط اعرابی در صورت اصلاح با یک نفس یک امتیاز کسر می‌گردد و در صورت تکرار غلط اعرابی ۳ امتیاز در مجموع کسر می‌گردد.
- در صورت اصلاح کلمه‌ای یا حرفی در یک نفس ۱ امتیاز و در صورت تکرار غلط ۳ امتیاز در مجموع کسر می‌گردد.
- در صورت حذف یا اضافه کردن عبارات اذان به ازای هر عبارت ۴ امتیاز و چنانچه بیش از دو عبارت تکرار شود ۱۶ امتیاز کسر می‌گردد.

صوت

آزمون صوت براساس مواد مندرج در جدول شماره ۳ به عمل خواهد آمد.

صحیح خوانی نماز

آزمون صحیح خوانی نماز برای اساس مواد مندرج در جدولهای ۴ و ۵ به عمل خواهد آمد.

عبارات اذان:

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	اللَّهُ أَكْبَرُ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	اللَّهُ أَكْبَرُ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	اللَّهُ أَكْبَرُ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	اللَّهُ أَكْبَرُ
حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
اللَّهُ أَكْبَرُ	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
اللَّهُ أَكْبَرُ	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّ اللَّهِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيًّا حَجَّةُ اللَّهِ

تذکر:

۱. ملاک ادای حدود و عبارات اذان براساس نظر هیئت محترم داوران می باشد.
۲. حذف یا اضافه نمودن جملاتی از عبارات اذان در ابتدا یا فواصل یا انتهای عبارات باعث کسر امتیاز می شود.
۳. دانش آموزان اهل سنت می توانند اذان را به شیوه ی خاص خویش بگویند.
۴. دانش آموزان باید از بیان مقدمات و مؤخرات اذان و اذکار مستحبی دیگر خودداری نمایند.

جدول امتیازات، رتبه بندی و معرفی نفرات برتر مسابقات اذان

جدول شماره ۱

جدول داوری لحن مسابقات اذان - ۱۸ امتیاز

نام و نام خانوادگی:	دوره:	پایه:
استان:	شهرستان:	آموزشگاه:

ردیف	موارد	امتیاز	امتیاز کسب شده	توضیحات
۱	رعایت حالت مناسب در شروع و فرود	۲/۵		
۲	رعایت همگونی آهنگ و عدم خروج از ردیف صدا و آهنگ	۴		
۳	رعایت سرعت متناسب در طول اجرا	۲/۵		
۴	هماهنگی و تطبیق کامل تحریرها و مصنوعی نبودن آنها	۲		
۵	بدون تکلف اجرا کردن اذان و حالات ظاهری مؤذن	۳		
۶	تقلیدی نبودن اذان مشروط به برخورداری از کیفیت مناسب	۳		
۷	ایجاد حالات و احساسات متناسب با متن اذان (تذکر- دعوت- ترغیب- تشویق)	۲		
جمع کل		۱۸		

نام و نام خانوادگی داور		امتیاز به عدد	
امضاء		امتیاز به حروف	

جدول شماره ۲ جدول داوری تجوید و صحت قرائت مسابقات اذان - ۱۷ امتیاز

نام و نام خانوادگی:	دوره:	پایه:
استان:	شهرستان:	آموزشگاه:

ردیف	موارد	توضیحات	امتیاز
۱	اغلاط اعرابی و حرفی		
۲	اغلاط کلمه‌ای		
۳	اغلاط عبارتی		
۴	اغلاط تجویدی		
۵	نفس کشیدن		
۶	زمان اذان		
جمع کل			

نام و نام خانوادگی داور		امتیاز به عدد	
امضاء		امتیاز به حروف	

جدول شماره ۳

جدول داوری صوت مسابقات اذان - ۲۵ امتیاز

نام و نام خانوادگی:	دوره:	پایه:
استان:	شهرستان:	آموزشگاه:

ردیف	موارد	امتیاز	امتیاز کسب شده	توضیحات
۱	ارتفاع صدا	۴		
۲	رسایی و قوت صدا	۶		
۳	وضوح و صافی صدا	۴		
۴	طنین و زیبایی صدا	۳/۵		
۵	نرمی و انعطاف صدا	۳/۵		
۶	کمیت و کیفیت تحریرها	۴		
جمع کل			۲۵	

نام و نام خانوادگی داور		امتیاز به عدد	
امضاء		امتیاز به حروف	

- ارتفاع صدا: «فاصله زیر و بم صدا»، میزان اوج صدا که در اذان از اهمیت زیادی برخوردار است.
- رسایی و قوت صدا و استمرار آن پایان اذان.
- وضوح و نرمی صدا: عدم اضطراب، لرزش، خش، شهیق، زفیر، گرفتگی و خیشومی بودن صدا.
- نرمی و انعطاف پذیری صدا: توانایی و سرعت انتقال صوت از پرده ای به پرده ی دیگر.
- کمیت و کیفیت تحریرها: منظور از کمیت تحریرها سرعت و تعداد تحریرها در واحد زمان است نه تعداد آن در طول اذان، هر چه تعداد تحریرها در زمان واحد بیشتر باشد، امتیاز آن بیشتر می باشد و منظور از کیفیت تحریرها، توازن و تناسب آن می باشد.

جدول شماره ۴

جدول داوری صحت قرائت، تجوید و فصاحت - ۱۴ امتیاز

نام و نام خانوادگی: دوره: پایه:
استان شهرستان: آموزشگاه:

ردیف	موارد	به ازاء هر مورد	امتیازات منفی
۱	غلط اعرابی یا کلمه ای	۱-	
۲	در صورت اصلاح	۰/۵-	
۳	تلفظ غلط حروف	۰/۵-	
۴	کشش حرکات کوتاه	۱-	
۵	کوتاه کردن حروف مدی	۰/۵-	
۶	وقف به حرکت	۰/۵-	
۷	وصل به سکون	۰/۵	
۸	عدم لحن عربی قرائت نماز	۰/۵-	
۹	تفخیم و ترقیق	۰/۵-	
۱۰	مد و غنه	۰/۵-	
۱۱	قلقله و سکون	۰/۵-	
جمع امتیازات منفی			
امتیاز کسب شده			
امتیاز نهایی			

امضاء

نام و نام خانوادگی داور:

جدول شماره ۵

آزمون صحیح خوانی نماز - مسابقه اذان
جدول داوری صوت و لحن و آداب و نظم حرکات نماز - ۶ امتیاز

نام و نام خانوادگی:	دوره:	پایه:
استان:	شهرستان:	آموزشگاه:

ردیف	موارد	حداکثر امتیاز	امتیازات کسب شده
صوت - ۲ امتیاز	وضوح و صافی صدا	۱	
	زیبایی صدا	۱	
لحن - ۲ امتیاز	هماهنگی لحن و معنا	۱	
	نظم قرائت	۱	
آداب و نظم حرکات نماز - ۲ امتیاز	آرامش و طمأنینه	۱	
	قیام	۰/۵	
	رکوع	۰/۲۵	
	سجود	۰/۲۵	
جمع امتیازات کسب شده			
نام و نام خانوادگی داور:			
امضاء			

جدول شماره ۶

جدول امتیازات و رتبه‌بندی مسابقات اذان در مرحله آموزشگاه

نام آموزشگاه: پایه و دوره تحصیلی: سال تحصیلی:

رتبه	جمع	صحیح خوانی	صوت	تجوید و صحت	لحن	کتابی	نام و نام خانوادگی	دیف
		نماز	۲۵	۱۷	۱۸	۱۵		
								۱
								۲
								۳
								۴
								۵
								۶
								۷
								۸
								۹
								۱۰
								۱۱
								۱۲
								۱۳
								۱۴
								۱۵
								۱۶
								۱۷
								۱۸
								۱۹
								۲۰

مسئول آموزشگاه:

معاون یا مربی پرورشی آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۷

جدول معرفی نفرات برتر مسابقات اذان آموزشگاه (جهت ارائه به منطقه)

پایه	نام و نام خانوادگی	امتیاز	ملاحظات
اول			
دوم			
سوم			
پیش دانشگاهی			

جدول شماره ۹

جدول معرفی نفرات برتر مسابقات اذان منطقه (جهت ارائه به استان)

دوره	پایه	نام و نام خانوادگی (رتبه اول)	آموزشگاه	امتیاز	ملاحظات
راهنمایی	اول				
	دوم				
	سوم				
متوسطه	اول				
	دوم				
	سوم				
	پیش دانشگاهی				

آمار دانش آموزان شرکت کننده در مسابقه اذان مرحله آموزشگاه از منطقه

دوره	پایه	تعداد شرکت کنندگان (مرحله آموزشگاه)	جمع کل شرکت کنندگان در هر دوره تحصیلی	ملاحظات
راهنمایی	اول			
	دوم			
	سوم			
متوسطه	اول			
	دوم			
	سوم			
	پیش دانشگاهی			

مسئول اقامه نماز منطقه:

نام و نام خانوادگی:
امضاء:

رئیس آموزش و پرورش منطقه:

نام و نام خانوادگی:
مهر و امضاء:

جدول شماره ۱۰

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات اذان در مرحله استان

استان: پایه و دوره تحصیلی:

ردیف	نام و نام خانوادگی	منطقه یا شهرستان	کتبی	لحن	تجوید و صحت اذان	صوت	صحیح خوانی نماز	جمع	رتبه
			۱۵	۱۸	۱۷	۲۵	۲۵	۱۰۰	
۱									
۲									
۳									
۴									
۵									
۶									
۷									
۸									
۹									
۱۰									
۱۱									
۱۲									
۱۳									
۱۴									
۱۵									
۱۶									
۱۷									
۱۸									
۱۹									
۲۰									

کارشناس اقامه نماز استان:

نام و نام خانوادگی:

معاون پرورشی و تربیت بدنی استان:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۱۱

جدول معرفی نفرات برتر مسابقات اذان استان جهت ارائه به ستاد (کشوری)

دوره	پایه	منطقه یا شهرستان	آموزشگاه	امتیاز	ملاحظات
راهنمایی	اول				
	دوم				
	سوم				
متوسطه	اول				
	دوم				
	سوم				
	پیش دانشگاهی				

آمار دانش آموزان شرکت کننده در مسابقه اذان مرحله آموزشگاه از منطقه

دوره	پایه	تعداد شرکت کنندگان	جمع کل شرکت کنندگان در هر دوره تحصیلی	ملاحظات
راهنمایی	اول			
	دوم			
	سوم			
متوسطه	اول			
	دوم			
	سوم			
	پیش دانشگاهی			

کارشناس اقامه نماز استان:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

مدیرکل آموزش و پرورش استان:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۱۲

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات اذان در مرحله کشوری پایه و دوره ی تحصیلی:

ردیف	استان	نام و نام خانوادگی	کتبی ۱۵	لحن ۱۸	تجوید و صحت اذان ۱۷	صوت ۲۵	صحیح خوانی ۲۵	جمع ۱۰۰	رتبه
۱	آذربایجان شرقی								
۲	آذربایجان غربی								
۳	اردبیل								
۴	استثنایی								
۵	اصفهان								
۶	البرز								
۷	ایلام								
۸	بوشهر								
۹	چهارمحال و بختیاری								
۱۰	خراسان جنوبی								
۱۱	خراسان شمالی								
۱۲	خراسان رضوی								
۱۳	خوزستان								
۱۴	زنجان								
۱۵	سمنان								
۱۶	سیستان و بلوچستان								
۱۷	شهر تهران								
۱۸	شهرستان های تهران								
۱۹	عشایر								
۲۰	فارس								
۲۱	قزوین								
۲۲	قم								
۲۳	کردستان								
۲۴	کرمان								
۲۵	کرمانشاه								
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد								
۲۷	گلستان								
۲۸	گیلان								
۲۹	لرستان								
۳۰	مازندران								
۳۱	مرکزی								
۳۲	هرمزگان								
۳۳	همدان								
۳۴	یزد								

امضاء

نام و نام خانوادگی مسئول کمیته فنی :

مسابقات احکام

نوع آزمون و مواد مسابقات احکام

امتیاز	مواد مسابقات	ردیف
۲۰	آزمون کتبی	۱
۶۰	آزمون عملی	۲
۲۰	صحیح خوانی نماز	۳
۱۰۰	جمع امتیازات	

آزمون کتبی

- آزمون کتبی از کتب ویژه مسابقات که همه ساله به تفکیک پایه تحصیلی و جنسیت توسط این ستاد توزیع می‌شود، به عمل می‌آید.
- آزمون کتبی دانش‌آموزان اهل سنت از کتب آبشار رحمت ۱ و ۲ متناسب با دوره تحصیلی برگزار خواهد شد.
- آزمون کتبی در مرحله آموزشگاهی کتاب، مرحله‌ی منطقه و در مرحله استانی از کل کتاب آزمون به عمل می‌آید.

آزمون عملی

- براساس مواد مندرج در جدول شماره ۱ به عمل خواهد آمد.

صحیح خوانی نماز

- آزمون «صحیح خوانی» به صورت شفاهی خواهد بود و هر یک از دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات یک نماز سه رکعتی را به صورت عملی و به طور کامل می خوانند.

تذکر: در مرحله کشوری این مسابقه در قالب جشنواره برگزار خواهد شد. در این مرحله دانش آموزان برتر در کارگاه های آموزشی که با حضور اساتید مجرب برگزار خواهد شد، شرکت خواهند نمود.

داوری آزمون عملی

جدول شماره ۱ جدول داوری آزمون عملی مسابقات احکام - ۶۰ امتیاز

نام و نام خانوادگی:	دوره:	پایه:
استان:	شهرستان:	آموزشگاه:

ردیف	موارد	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	توضیحات
۱	صحت انجام عمل	۳۰		
۲	رعایت آداب و مستحبات و زیبایی عمل	۱۵		
۳	پاسخ به سؤالات	۱۵		
جمع کل		۶۰		

نام و نام خانوادگی داور		امتیاز به عدد	
امضاء		امتیاز به حروف	

جدول شماره ۲

جدول داوری صحت قرائت، تجوید و فصاحت - ۱۴ امتیاز

نام و نام خانوادگی:	دوره:	پایه:
استان	شهرستان:	آموزشگاه:

ردیف	موارد	به ازاء هر مورد	امتیازات منفی
۱	غلط اعرابی یا کلمه‌ای	-۱۰	
۲	در صورت اصلاح	-۵	
۳	تلفظ غلط حروف	-۲	
۴	کشش حرکات کوتاه	-۲	
۵	کوتاه کردن حروف مدی	-۲	
۶	وقف به حرکت	-۲	
۷	وصل به سکون	-۲	
۸	عدم لحن عربی قرائت نماز	-۰/۵	
۹	عدم تفخیم و ترقیق	-۰/۵	
۱۰	مد و غنه	-۰/۵	
۱۱	قلقله و سکون	-۰/۵	
جمع امتیازات منفی			
امتیاز کسب شده			
امتیاز نهایی			
نام و نام خانوادگی داور:		امضاء :	

جدول شماره ۳

داوری صوت و لحن و آداب و حرکات نماز ۶ امتیاز

نام و نام خانوادگی: دوره: پایه:
استان شهرستان: آموزشگاه:

ردیف	موارد	حداکثر امتیاز	امتیازات کسب شده
صوت - ۲ امتیاز	وضوح و صافی صدا	۱	
	زیبایی صدا	۱	
لحن - ۲ امتیاز	هماهنگی لحن و معنا	۱	
	نظم قرائت	۱	
آداب و نظم حرکات نماز - ۲ امتیاز	آرامش و طمأنینه	۱	
	قیام	۰/۵	
	رکوع	۰/۲۵	
	سجود	۰/۲۵	
جمع امتیازات منفی			
امتیاز کسب شده			
امتیاز نهایی			
نام و نام خانوادگی داور:			
امضاء			

جدول امتیازات، رتبه بندی و معرفی نفرات برتر «مسابقه احکام»

جدول شماره ۱
جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات احکام در مرحله آموزشگاه

نام آموزشگاه: پایه و دوره تحصیلی: سال تحصیلی:

ردیف	نام و نام خانوادگی	کتبی ۲۰	آزمون عملی ۶۰	صحیح خوانی نماز ۲۰	جمع ۱۰۰	رتبه
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						
۹						
۱۰						
۱۱						
۱۲						
۱۳						
۱۴						
۱۵						
۱۶						
۱۷						
۱۸						
۱۹						
۲۰						

معاون یا مربی پرورشی آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

مسئول آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۲

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات احکام در مرحله منطقه / شهرستان / ناحیه

استان: پایه و دوره تحصیلی:

رتبه	جمع	صحیح خوانی نماز	آزمون عملی	کتبی	آموزشگاه	نام و نام خانوادگی	ردیف
	۱۰۰	۲۰	۶۰	۲۰			
							۱
							۲
							۳
							۴
							۵
							۶
							۷
							۸
							۹
							۱۰
							۱۱
							۱۲
							۱۳
							۱۴
							۱۵
							۱۶
							۱۷
							۱۸
							۱۹
							۲۰

رئیس آموزش و پرورش منطقه:

نام و نام خانوادگی:
مهر و امضاء:

مسئول اقامه نماز منطقه:

نام و نام خانوادگی:
امضاء:

جدول شماره ۳

جدول آماری و نتایج مرحله دوم مسابقات احکام منطقه / شهرستان (جهت ارائه به استان)

پایه تحصیلی	تعداد شرکت کنندگان مرحله اول		نام و نام خانوادگی		رتبه	نام آموزگار/شماره	امتیازات		
							مجموع	میانگین	حداکثر
			نفرات برتر (مرحله دوم)				۲۰	۶۰	۱۰۰
اول راهنمایی	پسر	دختر	پسر :						
			دختر :						
دوم راهنمایی			پسر :						
			دختر :						
سوم راهنمایی			پسر :						
			دختر :						
اول متوسطه			پسر :						
			دختر :						
دوم متوسطه			پسر :						
			دختر :						
سوم متوسطه			پسر :						
			دختر :						
پیش دانشگاهی			پسر :						
			دختر :						

مسئول اقامه نماز منطقه / شهرستان :
نام و نام خانوادگی :
امضاء :

رئیس آموزش و پرورش منطقه :
نام و نام خانوادگی :
مهر و امضاء :

جدول شماره ۴

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات احکام مرحله استان

استان: پایه و دوره تحصیلی:

ردیف	نام و نام خانوادگی	آموزشگاه	شهرستان	کتابی ۲۰	آزمون عملی ۶۰	صحیح خوانی نماز ۲۰	جمع ۱۰۰	رتبه
۱								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								
۷								
۸								
۹								
۱۰								
۱۱								
۱۲								
۱۳								
۱۴								
۱۵								
۱۶								
۱۷								
۱۸								
۱۹								
۲۰								

کارشناس اقامه نماز استان:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

معاون پرورشی و تربیت بدنی استان:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۵

جدول آماری و نتایج مرحله دوم مسابقات احکام منطقه / شهرستان (جهت ارائه به استان)

پایه تحصیلی	تعداد شرکت کنندگان مرحله اول		نام و نام خانوادگی	نام پدر	نام شهرستان / منطقه	نام آموزشگاه	امتیاز
	پسر	دختر					
اول راهنمایی			پسر:				
			دختر:				
دوم راهنمایی			پسر:				
			دختر:				
سوم راهنمایی			پسر:				
			دختر:				
اول متوسطه			پسر:				
			دختر:				
دوم متوسطه			پسر:				
			دختر:				
سوم متوسطه			پسر:				
			دختر:				
پیش دانشگاهی			پسر:				
			دختر:				

کارشناس اقامه نماز استان:

نام و نام خانوادگی:
امضاء:

معاون پرورشی و تربیت بدنی استان:

نام و نام خانوادگی:
مهر و امضاء:

جدول شماره ۶

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات اذان در مرحله کشوری پایه و دوره ی تحصیلی:

ردیف	استان	نام و نام خانوادگی	کتبی ۱۵	لحن ۱۸	تجوید و صحت اذان ۱۷	صوت ۲۵	صحیح خوانی ۲۵	جمع ۱۰۰	رتبه
۱	آذربایجان شرقی								
۲	آذربایجان غربی								
۳	اردبیل								
۴	استثنایی								
۵	اصفهان								
۶	البرز								
۷	ایلام								
۸	بوشهر								
۹	چهارمحال و بختیاری								
۱۰	خراسان جنوبی								
۱۱	خراسان شمالی								
۱۲	خراسان رضوی								
۱۳	خوزستان								
۱۴	زنجان								
۱۵	سمنان								
۱۶	سیستان و بلوچستان								
۱۷	شهر تهران								
۱۸	شهرستان های تهران								
۱۹	عشایر								
۲۰	فارس								
۲۱	قزوین								
۲۲	قم								
۲۳	کردستان								
۲۴	کرمان								
۲۵	کرمانشاه								
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد								
۲۷	گلستان								
۲۸	گیلان								
۲۹	لرستان								
۳۰	مازندران								
۳۱	مرکزی								
۳۲	هرمزگان								
۳۳	همدان								
۳۴	یزد								

امضاء

نام و نام خانوادگی مسئول کمیته فنی :

جدول شماره ۷

جدول معرفی نفرات برتر و آمار مسابقات احکام - مرحله آموزشگاه (جهت ارائه به منطقه)

پایه	تعداد شرکت کنندگان مرحله اول	نام و نام خانوادگی رتبه اول	امتیاز	ملاحظات
اول				
دوم				
سوم				
پیش دانشگاهی				
جمع شرکت کنندگان				

مدارس راهنمایی فقط پایه‌های اول، دوم و سوم را تکمیل خواهند کرد.

مریی یا معاون پرورشی آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

مدیر آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

مسابقات انشای نماز

مواد و امتیازات مسابقات انشای نماز

امتیاز	مواد مسابقات	ردیف
۸۰	انشای نماز	۱
۲۰	صحیح خوانی نماز	۲
۱۰۰	جمع امتیازات	

انشای نماز

- انشای ارسالی در هر مرحله به صورت خوانا و خوش خط و حداقل در دو صفحه A۴ و حداکثر در ۵ صفحه تدوین شود.
- در هر مرحله ابداع، نوآوری، نگارش زیبا، اصول ویرایشی از مواردی می‌باشند که در امتیازدهی داوران حایز اهمیت خواهند بود.
- معیارهای ارزشیابی از انشای نماز دانش‌آموزان براساسا مندرجات جدول شماره ۲ می‌باشد.
- تکمیل و ارسال مشخصات نویسنده انشای نماز، طبق مندرجات جدول شماره ۱ برای هر یک از شرکت کنندگان الزامی است.

جدول شماره ۱

مشخصات دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات انشای نماز
عنوان انشاء:

--

نام و نام خانوادگی:.....
 استان:.....
 شهرستان / منطقه:.....
 آموزشگاه:.....
 پایه و دوره تحصیلی:.....

جدول شماره ۲

جدول دآوری مسابقه انشای نماز

نام و نام خانوادگی:..... نام شهرستان :.....
 نام استان :..... پایه و دوره تحصیلی:.....

ردیف	معیارهای ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	مقدمه	۵	
۲	وسعت دید و گستره تفکر	۱۵	
۳	کیفیت نظم و ارتباط منطقی مطالب	۱۲	
۴	سادگی و روانی در بیان موضوع	۸	
۵	نوآوری و خلاقیت	۸	
۶	بهره گیری از اصطلاحات و ترکیبات ادبی بدیع و تازه	۸	
۷	کیفیت جمع بندی مطالب و نتیجه گیری	۱۲	
۸	توجه به قواعد نگارش و ویرایش	۱۲	
	جمع امتیاز	۸۰	

نام و نام خانوادگی داور:

امضاء:

جدول شماره ۳

جدول داوری صحت قرائت، تجوید و فصاحت - ۱۴ امتیاز

نام و نام خانوادگی: دوره: پایه:			
استان شهرستان: آموزشگاه:			
ردیف	موارد	به ازاء هر مورد	امتیازات منفی
۱	غلط اعرابی یا کلمه‌ای	-۱۰	
۲	در صورت اصلاح	-۵	
۳	تلفظ غلط حروف	-۲	
۴	کشش حرکات کوتاه	-۲	
۵	کوتاه کردن حروف مدی	-۲	
۶	وقف به حرکت	-۲	
۷	وصل به سکون	-۲	
۸	عدم لحن عربی قرائت نماز	-۰/۵	
۹	عدم تفخیم و ترقیق	-۰/۵	
۱۰	مد و غنه	-۰/۵	
۱۱	قلقله و سکون	-۰/۵	
جمع امتیازات منفی			
امتیاز کسب شده			
امتیاز نهایی			
نام و نام خانوادگی داور: امضاء:			

جدول شماره ۴

جدول داوری صوت و لحن و آداب و نظم حرکات نماز - ۶ امتیاز

نام و نام خانوادگی: دوره: پایه:
 استان شهرستان: آموزشگاه:

ردیف	موارد	حداکثر امتیاز	امتیازات کسب شده
صوت - ۲ امتیاز	وضوح و صافی صدا	۱	
	زیبایی صدا	۱	
لحن - ۲ امتیاز	هماهنگی لحن و معنا	۱	
	نظم قرائت	۱	
آداب و نظم حرکات نماز - ۲ امتیاز	آرامش و طمانینه	۱	
	قیام	۰/۵	
	رکوع	۰/۲۵	
	سجود	۰/۲۵	
جمع امتیازات منفی			
امتیاز کسب شده			
امتیاز نهایی			

جدول امتیازات، رتبه بندی و معرفی نفرات برتر «مسابقه انشای نماز»

جدول شماره ۱
جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات انشای نماز - مرحله آموزشگاه
نام آموزشگاه: پایه و دوره تحصیلی: سال تحصیلی:

ردیف	نام و نام خانوادگی	صحیح خوانی نماز	انشاء نماز	جمع	رتبه
		۲۰	۸۰	۱۰۰	
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					
۱۶					
۱۷					
۱۸					
۱۹					
۲۰					

مسؤل آموزشگاه:
نام و نام خانوادگی:
مهر و امضاء:

معاون یا معاون پرورشی آموزشگاه:
نام و نام خانوادگی:
امضاء:

جدول شماره ۲

جدول معرفی نفرات برتر و آمار مسابقات انشای نماز - مرحله آموزشگاه..... (جهت ارائه به منطقه)

ملاحظات	امتیاز	نام و نام خانوادگی رتبه اول	تعداد شرکت کنندگان در مرحله آموزشگاهی	(جهت ارائه به منطقه) پایه
				اول
				دوم
				سوم
				پیش دانشگاهی
				جمع شرکت کنندگان

مربی یا معاون پرورشی آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

مدیر آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۳

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات انشای نماز / مرحله منطقه

استان: پایه و دوره تحصیلی:

رتبه	جمع	انشای نماز	صحیح خوانی نماز	نام و نام خانوادگی	آموزشگاه	ردیف
	۱۰۰	۸۰	۲۰			
						۱
						۲
						۳
						۴
						۵
						۶
						۷
						۸
						۹
						۱۰
						۱۱
						۱۲
						۱۳
						۱۴
						۱۵
						۱۶
						۱۷
						۱۸
						۱۹
						۲۰

مسؤل اقامه نماز منطقه:

نام و نام خانوادگی:

امضاء:

رئیس آموزش و پرورش منطقه:

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

جدول شماره ۴

جدول آماری و نتایج مرحله دوم مسابقات انشای نماز مرحله منطقه / شهرستان (جهت ارائه به استان

پایه تحصیلی	تعداد شرکت کنندگان مرحله اول		نام و نام خانوادگی	نام پدر	نام آموزشگاه	امتیاز انشای نماز	امتیاز صحیح خوانی نماز	جمع امتیازات
	پسر	دختر						
اول راهنمایی			پسر					
			دختر					
دوم راهنمایی			پسر					
			دختر					
سوم راهنمایی			پسر					
			دختر					
اول متوسطه			پسر					
			دختر					
دوم متوسطه			پسر					
			دختر					
سوم متوسطه			پسر					
			دختر					
پیش دانشگاهی			پسر					
			دختر					

رئیس آموزش و پرورش منطقه:

نام و نام خانوادگی:
مهر و امضاء:

مسؤل اقامه نماز منطقه / شهرستان:

نام و نام خانوادگی:
امضاء:

جدول شماره ۵

جدول امتیازات و رتبه بندی مسابقات انشای نماز مرحله استان

استان: پایه و دوره تحصیلی: سال تحصیلی:

رتبه	جمع ۱۰۰	انشای نماز ۸۰	صحیح خوانی نماز ۲۰	منطقه	آموزشگاه	نام و نام خانوادگی	ردیف
							۱
							۲
							۳
							۴
							۵
							۶
							۷
							۸
							۹
							۱۰
							۱۱
							۱۲
							۱۳
							۱۴
							۱۵
							۱۶
							۱۷
							۱۸
							۱۹
							۲۰

معاون پرورشی و تربیت بدنی استان:
نام و نام خانوادگی:
مهر و امضاء:

کارشناس اقامه نماز:
نام و نام خانوادگی:
امضاء:

جدول شماره ۶

جدول آماری و نتایج مرحله دوم مسابقات انشای نماز استان (جهت ارائه به ستاد کشوری)

پایه تحصیلی	تعداد شرکت کنندگان مرحله اول		نام و نام خانوادگی	نام پدر	نام آموزشگاه	امتیاز انشای نماز	امتیاز صحیح خوانی نماز	جمع امتیازات
	پسر	دختر						
			نفرات برتر			۴۰	۸۰	۱۰۰
اول راهنمایی			پسر					
			دختر					
دوم راهنمایی			پسر					
			دختر:					
سوم راهنمایی			پسر:					
			دختر:					
اول متوسطه			پسر:					
			دختر:					
دوم متوسطه			پسر:					
			دختر:					
سوم متوسطه			پسر:					
			دختر:					
پیش دانشگاهی			پسر:					
			دختر:					

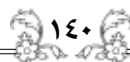
مسابقات فرهنگی و هنری دانش آموزی با محوریت نماز

در راستای فراهمین مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) مبنی بر استفاده از تمامی ظرفیت‌ها در نهادینه کردن امر نماز و با توجه به سیاست‌های اداره کل امور قرآن، نماز و عترت (ع) وزارت متبوع، ستاد اقامه نماز در سال تحصیلی جاری علاوه بر برگزاری مسابقات اذان، احکام و انشای نماز اقدام به برگزاری مسابقاتی در قالب نرم افزار فرهنگی و هنری و ادبی نموده است.

در این دوره از مسابقات تعداد ۱۳ استان بصورت آزمایشی در این طرح قرار می‌گیرند در صورت موفق بودن طرح انشاء ... در سالهای آینده این امر تعمیم یافته و دستورالعمل اصلاحی آن ارسال خواهد شد.

۱ - این مسابقات فقط در استان مورد نظر برگزار می‌شود.

۲ - این مسابقات فقط تا مرحله استانی در سطح آموزشگاه و منطقه، بصورت رقابتی و مسابقه برگزار می‌شود و در مرحله کشوری برگزیدگان آن بصورت جشنواره حضور پیدا خواهند کرد.

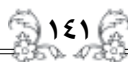
- ۳- اعتبارات ویژه این مسابقات بصورت مجزا به استان مجری ابلاغ خواهد شد.
- ۴- شیوه نامه و فرم داوری این مسابقات توسط استان مجری طرح تنظیم و نمونه آن به حوزه ستادی جهت اصلاح و بازنگری ارسال گردد (از شیوه نامه مسابقات فرهنگی - هنری استفاده شود)
- ۵- در رشته‌های انفرادی از هر رشته ۱ نفر، از هر دوره تحصیلی به تفکیک جنسیت و در رشته‌های گروهی یک گروه از هر دوره تحصیلی به تفکیک جنسیت جهت جشنواره کشوری معرفی گردد.
- ۶- در رشته هنرهای دستی فقط طراحی و دوخت سجاده در قسمت دختران و طراحی و ساخت محراب در قسمت پسران انجام شود.
- ۷- تأکید می‌گردد تمامی این مسابقات با موضوع و محوریت فرهنگ اقامه نماز برگزار گردد.

اسامی استانهای مجری طرح

ردیف	نام استان	رشته مسابقه
۱	آذربایجان شرقی	بازیهای رایانه ای
۲	اصفهان	فیلم کوتاه (مستند - داستانی)
۳	خراسان رضوی	سرود
۴	شهر تهران	وبلاگ نویسی
۵	خوزستان	نمایش (تئاتر)
۶	قم	ساخت بسته های بلوتوثی با موضوع نماز
۷	کهگیلویه و بویراحمد	خطاطی (نستعلیق - شکسته نستعلیق - ثلث و نسخ)
۸	کرمان	هنرهای دستی (مطابق دستورالعمل)
۹	کرمانشاه	نمایشنامه نویسی
۱۰	فارس	شعر
۱۱	البرز	ساخت انیمیشن
۱۲	همدان	فیلمنامه نویسی
۱۳	قزوین	عکاسی

نظارت و ارزشیابی:

با عنایت به اهمیت موضوع و ارزشیابی از مراحل اجرایی و محتوایی فعالیت‌ها و ارائه باز خورد از میزان اثر بخشی و رضایت مندی استفاده کنندگان و رفع موانع و

تقویت محاسن برنامه‌ها براساس فرم زیر از فعالیت‌های اقامه نماز استان، منطقه و مدرسه
ارزیابی به عمل می‌آید.

باسمه تعالی

جدول خودارزیابی و ارزیابی عملکرد برنامه‌ها و فعالیتهای اقامه نماز
اداره کل آموزش و پرورش استان

سال تحصیلی

برگه شماره ۱

مجموع	شاخص		معیار سنجش	استاندارد (نقطه هدف)	سقف امتیاز	خودارزیابی		ارزیابی		کد مستندات و شواهد
	کلی	جزیی				اعمال کرد	آزمای	اعمال کرد	آزمای	
مجموع (۳۰۰)	طراحی و برنامه ریزی ارزیابی (۱۵۵)	نمایه برنامه جامع یکساله	برنامه ها	۱۰	۵۰					
			مؤلفه ها	۵						
		جلسه ستاد اقامه نماز اداره کل	تعداد	۶	۶۰					
	نظارت مستقیم (بازدید) (۱۹۰)	جلسه کارشناسان اقامه نماز مناطق	تعداد	۳	۴۵					
		تنظیم جدول زمان بندی بازدید از مناطق و مدارس	تعداد	۱	۱۰					
		بازدید از مناطق آموزشی و پرورشی	تعداد	۶۰	۶۰					
		بازدید از مدارس	تعداد	۶۰	۶۰					
	مشارکت (۵۰)	گزارش تحلیلی بازدیدهای اداره کل و ارائه به مناطق	تعداد	۶۰	۶۰					
		سهم بخش های درون سازمانی اداره کل در برنامه ها	تعداد	۵	۲۰					
		سهم بخش های برون سازمانی اداره کل در برنامه ها	تعداد	۵	۳۰					
	پایگاه رایانه ای (۸۸)	فعال سازی بانک اطلاعات نمازخانه در سامانه کلید رضوان	نرم افزار	۱	۲۰					
		بانک اطلاعات دانش آموزی ^۱	۱	۱	۲۰					
فعال سازی و انعکاس اخبار نماز در وب سایت اداره کل		تعداد/خ/بر	۲	۴۸						
مالی (۱۲۰)	صورت هزینه اعتبارات ملی تخصیصی از سوی وزارت خانه	تعداد	۴	۲۰						
	صورت هزینه اعتبارات استانی (تخصیصی از سوی استانداری و سایر ادارات استان)	تعداد	۲	۴۰						
	صورت هزینه ۲۰٪ اعتبارات نوسازی بابت آراستگی و تجهیز نمازخانه ها	تعداد	۱	۲۰						
	صورت هزینه اعتبارات اداره کل استان	تعداد	۱	۱۰						
	پرداخت به موقع حق ایاب و ذهاب ائمه جماعات روحانی	نوبت	۳	۳۰						
تولیدات (۹۰)	تولید منابع نوشتاری ، دیداری ، شنیداری	تعداد	۲	۵۰						
	تهیه و توزیع منابع نوشتاری ، دیداری و شنیداری	تعداد	۴	۴۰						
	جمع کل					۶۰۳				

دبیر شورای ارزیابی ستاد اقامه نماز
امضاء

نام و نام خانوادگی مسئول اقامه نماز اداره کل
امضاء

نام و نام خانوادگی کارشناس مسئول اقامه نماز
امضاء

کد مستندات و شواهد	ارزیابی		خودارزیابی		سقف امتیاز	استاندارد (نقطه هدف)	معیار سنجش	شاخص	
	اعمال	عکس	اعمال	عکس				جزیی	کلی
					۲۰	۱۰	درصد	آموزش مدیران ابتدایی	ارتقاء دانش و بینش (توسعه) (۲۵۰)
					۲۰	۱۰	درصد	آموزش معاونین پرورشی	
					۴۰	۲۰	درصد	آموزش آموزگاران پایه سوم ابتدایی	
					۴۰	۲۰	درصد	آموزش انجمن جماعات روحانی	
					۲۰	۱۰	درصد	آموزش مدرسان آموزش خانواده	
					۲۰	۱۰	درصد	پوشش آموزش اولیا دانش آموزان بر اساس مستندات انجمن اولیا و مربیان	
					۴۰	۲	تعداد	تحقیق استانی با موضوع نماز ۱	پژوهش (۴۰)
					۵۰	۱۰۰	درصد	نماز جماعت با حضور امام جماعت	اندراج ساعت نماز در متن برنامه آموزشی (۱۰۰)
					۵۰	۵۰٪	درصد	جذب امام جماعت روحانی	اجرای طرح ساماندهی انجمن جماعات (۴۰)
					۲۰	۱۰۰	درصد	رعایت ضوابط جذب (شورای سه نفره)	اعزام فعالین (۳۰)
					۲۰	۱۰۰	درصد	پوشش پایه سوم ابتدایی / دختران	چشن شکوفایی (۶۰)
					۴۰	۱۰۰	درصد	پوشش پایه سوم راهنمایی / پسران	
					۴۰	۱۰۰	درصد	پوشش پایه اول متوسطه / پسران	
					۴۰	۱۰۰	درصد	پوشش پایه سوم راهنمایی / دختران	
					۴۰	۲۰	درصد	پوشش اذان - راهنمایی/متوسطه /پسر	
					۶۰	۴۰	درصد	پوشش راهنمایی /متوسطه (دختر)	
					۴۰	۳۰	درصد	راهنمایی/متوسطه(پسر)	مسابقات اذان احکام و انشای نماز (۱۹۰)
					۳۰	۳۰	درصد	راهنمایی / متوسطه (دختر)	
					۲۰	۲۰	درصد	راهنمایی/متوسطه (پسر)	
					۳۰	۱۰۰	درصد	پوشش دانش آموزان ابتدایی ۵پایه دختر وپسر	
					۵۰	۵۰	درصد	طرح پیوند مساجد و مدارس	آموزش عملی نماز (۳۰)
					۱۲۰	۶۰	تعداد	برگزاری جلسات پرسش و پاسخ دانش آموزی	تقویت و تحکیم برنامه های نماز (۵۰)
					۱۲۰	۶۰	تعداد	برگزاری جلسات پرسش و پاسخ دانش آموزی	گفتمان دینی (۱۲۰)
					۳۰	۱ - ۲۰	تعداد	پیگیری احداث نمازخانه و تبدیل فضاهای اشغال شده توسط مدیران	توسعه سرانه فضای نمازخانه مدارس (۳۰)
					۶۰	۳۰	سایتینتر مربع	سرانه فضای نمازخانه مراکز آموزشی (۶۰)	
					۱۶۸۳			جمع کل	

دبیر شورای ارزیابی ستاد اقامه نماز

امضاء

نام و نام خانوادگی مسئول اقامه نماز اداره کل

امضاء

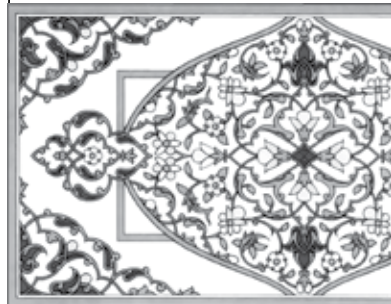
نام و نام خانوادگی کارشناس مسئول اقامه نماز

امضاء

شوه نامه عترت

بخش سوم

آئین نامه شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی مناسبت های ولایی
طرح ها و برنامه های مناسبت های ولایی
رمضان
دهه کرامت
دهه بصیرت و ولایت
طرح زلال سرخ عاشورا
طرح عطر انتظار
شیوه نامه اجرایی کلاسهای آموزش مداحی
رهنمود برگزاری مسابقه صحیفه سجادیه
فرم ارزیابی عملکرد فعالیتهای قرآن و عترت

آیه ۳۲ سوره مبارکه حج:

و من يعظم شعائر الله فانها من تقوى القلوب
و هر کس شعائر الهی را بزرگ دارد، این کار نشانه تقوای دل هاست.

پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم):

اِنِّی تارک فیکم الثَّقَلینِ مَا اِنْ تمسکتُم بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدِی... کتَابُ اللَّهِ وَ عِزَّتِی أَهْلَ بَیْتِی، وَ لَنْ یُفْتَرِقَا حَتَّى یَرِدَا عَلَی الْحَوْضِ فَانْظُرُوا کَیْفَ تَخْلُقُونِی فِیْهِمَا.

من در بین شما دو چیز گرانقدر می‌گذارم تا وقتی که به آن دو تمسک جویند، بعد از من، هرگز گمراه نمی‌شوید؛ کتاب خدا (قرآن) و عترت، خاندانم و این دو هرگز از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا در کنار حوض بر من وارد شوند و...

مقدمه

هر مکتبی برای زنده، پویا، با نشاط و امید بخش بودن خود، نیازمند دو عامل است: عامل اول برخورداری از پشتوانه‌ی فکری و عملی؛ عامل دوم ترسیم و تضمین آینده‌ای روشن. در مذهب حیات بخش شیعه، هر دو عامل در حدّ اعلای خود وجود دارد. همین امر باعث شده که در گذر زمان و روز به روز، بر درخشندگی این مذهب افزوده شود و هر روز، شمار بیشتری از جویندگان حقیقت را جذب و کام تشنه‌ی آنان را از زلال معارف گوارای الهی سیراب نماید. از آن جا که سیره‌ی گفتاری و رفتاری معصومین (علیهم السلام) ترجمان قرآن است، ترویج، تعمیق و توسعه‌ی فرهنگ ولایی از مهم ترین راهکارهای تحقق اهداف بلند اسلام عزیز است بخصوص که تأثیرپذیری مخاطبان نوجوان و جوان از الگوهای عینی و عملی، بیشتر است. آشنا کردن فرزندان جامعه‌ی اسلامی با اهل بیت (علیهم السلام) و فراهم ساختن زمینه‌ی الگوبرداری از این کامل ترین مصداق‌های بندگان صالح خداوند، دغدغه‌ی اصلی هر مسلمان واقعی بوده و هست. بر همین اساس در واحدهای آموزشی، طی سال‌های متمادی، از مناسبت‌های دینی و ولایی به عنوان فرصت‌های ارزشمند تعظیم و تکریم شعائر الهی استفاده می‌شده و برنامه‌های گوناگونی به مرحله‌ی اجرا در می‌آمده است. طبیعتاً، با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی مبتنی بر ولایت فقیه به عنوان الگویی از حکومت جهانی حضرت صاحب العصر والزمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) از یک سو، و توسعه، تشدید و تنوع ترفند دشمنان بر ضد ارزشهای دینی از سوی دیگر، اقتضا می‌کرد به منظور

بهره‌مندی از ظرفیت گسترده‌ی مناسبت‌های ولایی، برنامه‌های ویژه‌ای با رویکرد رواج روحیه‌ی نشاط و شادابی دینی در میان دانش‌آموزان تدارک و اجرا گردد. در راستای این هدف، به ابتکار ستاد همکاری‌های وزارت آموزش و پرورش و حوزه‌های علمیه، دبیرخانه‌ی «دهه‌ی بصیرت و ولایت» با عضویت نمایندگان این دو نهاد در معاونت پرورشی و فرهنگی تأسیس گردید تا برای گرامی داشت یکی از بزرگ‌ترین و سرنوشت‌سازترین روزهای تاریخ دینی و اسلامی، (از عرفه تا عید غدیر) به کمک واحدهای آموزشی بشتابد. این حرکت زیبای فرهنگی از سوی عموم فرهنگیان و دانش‌آموزان در سراسر کشور اسلامی مورد استقبال گسترده قرار گرفت. سال ۱۳۸۹ باهدف محقق شدن منویات مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (حفظه الله) و تاکید وزیر محترم وزارت آموزش و پرورش جناب آقای دکتر حاج بابایی برای دستیابی به این مهم در سطوح مرکز، استان و منطقه، مدرسه، مسئولیت این دبیرخانه به اداره کل قرآن، نماز و عترت (علیهم السلام) واگذار شد و پس از تشکیل جلسات متعدد، افق‌های جدیدی برای فعالیت‌های مرتبط گشوده شد و در نهایت، به پیشنهاد و تصویب اعضای محترم دبیرخانه و به منظور پوشش مناسبت‌های مختلف ولایی، عنوان مجموعه به «شورای سیاستگذاری و برنامه‌ریزی مناسبت‌های ولایی» تغییر یافت.

آیین نامه شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی مناسبت های ولایی

ترکیب اعضای شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی مناسبت های ولایی

رئیس شورا	معاون پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع
نایب رئیس	مشاور وزیر و مدیرکل اداره کل قرآن، نماز و عترت (علیهم السلام)
عضو شورا	معاون وزیر و رئیس سازمان مدارس غیر دولتی و توسعه مشارکاتها و خانواده
عضو شورا	نماینده ستاد همکاریهای وزارت آموزش و پرورش و حوزه های علمیه
عضو شورا	معاون اداره کل قرآن و عترت (علیهم السلام)
عضو شورا	معاون تبلیغ و آموزشهای کاربردی حوزه علمیه قم
عضو شورا	معاون فرهنگی حوزه های علمیه خاوران
عضو شورا	نماینده تام الاختیار دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم
عضو شورا	نماینده تام الاختیار سازمان تبلیغات اسلامی
عضو شورا	نماینده تام الاختیار سازمان اوقاف و امور خیریه
عضو شورا	نماینده تام الاختیار مؤسسه فرهنگی تبلیغی آینده سازان حوزه علمیه قم
عضو شورا	فرمانده بسیج دانش آموزی و فرهنگیان
عضو شورا	قائم مقام معاونت پرورشی در سازمان دانش آموزی
عضو شورا	مشاور امور استانهای معاونت پرورشی و فرهنگی
عضو شورا	مشاور نیروی انسانی معاونت پرورشی و مسئول حراست
عضو شورا	مدیرکل روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش
عضو شورا	مشاور معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی
عضو شورا	مدیرکل دفتر امور تربیتی و مشاوره
عضو شورا	مدیرکل دفتر آموزش ابتدایی
عضو شورا	مدیرکل دفتر آموزش راهنمایی
عضو شورا	مدیرکل دفتر آموزش متوسطه

نماینده تام الاختیار صدا و سیما جمهوری اسلامی
 عضو شورا
 نماینده تام الاختیار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
 عضو شورا
 نماینده سازمان آموزش و پرورش استثنایی
 عضو شورا
 کارشناس مسئول عترت
 دبیر شورا

اهداف کلی

گسترش فرهنگ و زمینه سازی التزام عملی به ارزشهای اخلاقی با الگو قراردادن سیره اهل بیت (علیهم السلام).
 تبلیغ، توسعه و تحکیم اصول و مبانی دینی بخصوص اصل متریقی ولایت مطلقه‌ی فقیه.
 توسعه و تعمیق بصیرت در مناسبتهای ولایی به منظور مقابله با بدعت‌ها، خرافات و تهاجم فرهنگی دشمنان.

اهداف جزئی

شناخت ابعاد مختلف زندگانی اهل بیت به ویژه حضرت امام رضا (علیه السلام) و حضرت معصومه (سلام الله علیها) در دهه کرامت.
 آشنایی با معارف علوی و تبیین جایگاه ولایت و امامت در فرهنگ غدیر.
 آشنایی با فرهنگ ایثار و شهادت و تبیین و پاسداشت فرهنگ عاشورا.
 تقویت و تعمیق شناخت و محبت نسبت به حضرت مهدی (عج) و آشنایی با فرهنگ انتظار.

راهبردها

استفاده از فرصت‌های مغتنم در مناسبت‌های ولایی به منظور حضور پرشور و با نشاط دانش‌آموزان و فرهنگیان.
 استفاده از ظرفیت حوزه‌های علمیه و دیگر نهادهای فرهنگی برای انتقال معارف دینی.
 تحکیم اصول محوری اجتماعی اسلام مانند: وحدت، پیروی از رهبری، تقویت روحیه‌ی مشارکت و قانون‌مداری و... بر پایه محبت به اهل بیت (علیهم السلام).
 بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگی - هنری (داستان، بازی، هنرهای تجسمی و نمایشی) و اجتماعی سازمانهای همسو.
 امید آفرینی و ایجاد فضای شاد و با نشاط در اعیاد و ایام ولادت حضرات معصومین (علیهم السلام) با بهره‌گیری از فضا و امکانات مذهبی شهرهای زیارتی و رهنمودهای مراجع معظم تقلید.

راهکارها

برگزاری دوره‌های آموزشی.

اعزام فضلا، طلاب و صاحبزوران به مدارس برای برگزاری نشستهای پرسش و پاسخ پیرامون عوامل و مفاهیم مربوط به فرهنگ غدیر، عاشورا، انتظار و... برگزاری نشست کمیته همکاریهای آموزش و پرورش و حوزه‌های علمیه ویژه مناسبتهای ولایی.

تشکیل و ثبت هیئات مذهبی در مدارس و راه اندازی کلاسهای آموزش مداحی با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان دانش آموزی و نهادهای مردمی. برگزاری مسابقات فرهنگی، هنری از قبیل: نقاشی، عکس، فیلم تئاتر و بهره مندی از فضای مجازی (وب سایت، وبلاگ نویسی، بلوتوث، پیامک و...). معرفی منابع نوشتاری، دیداری و شنیداری (کتاب، نرم افزار و...). بهره مندی از ابتکارات و خلاقیت‌های استان، شهرستان و مدارس...

وظایف شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی مناسبت‌های ولایی

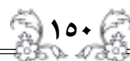
تصویب دستورالعمل‌های مربوط و ارسال آن به استانها. ایجاد تعامل مناسب با حوزه‌های علمیه، سازمانها و نهادهای مرتبط. برنامه ریزی برای تهیه، تولید و توزیع منابع و محتوای آموزشی، تبلیغی. تصویب دوره‌های آموزشی مورد نیاز. پیش بینی اعتبارات مالی لازم جهت اجرای طرح‌ها و برنامه‌ها. ارزشیابی و نظارت و بر فعالیت‌ها و عملکرد ادارات تابعه.

برنامه ریزی مناسبت‌های ولایی

زمان بندی و اعلام دستور جلسات به اعضا. تهیه و تدوین پیش نویس دستورالعمل‌های مربوط و ارسال آن به استانها پس از تصویب اعضا. پیگیری اجرای مصوبات شورا. تهیه گزارش و ارسال به مقامات ذیربط و اعضای شورا.

ترکیب اعضای ستاد استانی سیاستگذاری و برنامه ریزی مناسبت‌های ولایی

رئیس ستاد	مدیرکل آموزش و پرورش استان
عضو ستاد	امام جمعه مرکز استان
عضو ستاد	مدیر کل امور اجتماعی استانداری
عضو ستاد	مدیرکل اداره اوقاف و امور خیریه استان

مدیر کل اداره ارشاد اسلامی استان	عضو ستاد
مدیر کل صدا و سیما استان	عضو ستاد
معاون پرورشی و فرهنگی	نائب رئیس ستاد
معاون توسعه مدیریت، پشتیبانی اداره کل	عضو ستاد
معاون آموزش ابتدایی اداره کل	عضو ستاد
معاون آموزش متوسطه اداره کل	عضو ستاد
مدیر حوزه‌های علمیه برادران	عضو ستاد
مدیر حوزه‌های علمیه خواهران	عضو ستاد
دبیر کمیته همکاری‌های آموزش و پرورش و حوزه‌های علمیه استان	عضو ستاد
رئیس اداره تبلیغات اسلامی استان	عضو ستاد
رئیس سازمان دانش آموزی	عضو ستاد
رئیس روابط عمومی اداره کل	عضو ستاد
رئیس حراست اداره کل	عضو ستاد
رئیس ارزیابی عملکرد اداره کل	عضو ستاد
رئیس گروه قرآن، نماز و عترت	دبیر ستاد
رئیس انجمن اولیاء و مربیان (خانواده)	عضو ستاد
رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان	عضو ستاد
فرمانده بسیج دانش آموزی و فرهنگیان عضو ستاد	عضو ستاد
مسئول محترم کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان	عضو ستاد
مسئول اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان استان	عضو ستاد
دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه استان	عضو ستاد

وظایف ستاد استانی

تشکیل جلسات قبل از هر مناسبت
 عملیاتی نمودن دستورالعمل‌های ستادی
 تصویب و ابلاغ طرح‌های ابتکاری مرتبط با هر مناسبت برای اجرا در سطح استان
 ایجاد تعامل مناسب با حوزه‌های علمیه، سازمانها و نهادهای مرتبط
 تولید و توزیع محصولات فرهنگی با هماهنگی شورای مرکزی
 پیش بینی اعتبارات مالی لازم جهت اجرای طرح و برنامه‌ها
 نظارت و ارزشیابی از فعالیت دفاتر و ادارات تابعه
 اداره آموزش و پرورش استثنایی موظف است بر اساس ویژگی‌های دانش‌آموزان، دستورالعمل‌ها بومی سازی و به مدارس استثنایی تابعه ابلاغ نماید

ترکیب کمیته شهرستان، منطقه، ناحیه

رئیس اداره
 معاون پرورشی و تربیت بدنی
 رئیس کمیته
 نایب رئیس

عضو کمیته	امام جمعه شهرستان
عضو کمیته	دبیر کمیته همکاری های آموزش و پرورش و حوزه های علمیه
عضو کمیته	مدیر حوزه های علمیه برادران
عضو کمیته	مدیر حوزه های علمیه خواهران
عضو کمیته	رئیس اداره تبلیغات اسلامی
عضو کمیته	رئیس اداره اوقاف و امور خیریه
عضو کمیته	معاون آموزش ابتدایی
عضو کمیته	معاون آموزش راهنمایی
عضو کمیته	معاون آموزش متوسطه
عضو کمیته	مسئول روابط عمومی اداره
عضو کمیته	مسئول حراست اداره
عضو کمیته	مسئول ارزشیابی عملکرد اداره
عضو کمیته	مسئول انجمن اولیاء و مربیان (خانواده)
عضو کمیته	مسئول اتحادیه انجمن اسلامی دانش آموزان
عضو کمیته	مسئول سازمان دانش آموزی
عضو کمیته	مسئول بسیج دانش آموزی
دبیر کمیته	مسئول قرآن، نماز و عترت اداره
عضو کمیته	نماینده مدارس استثنایی شهرستان

وظایف کمیته شهرستان، منطقه و ناحیه

تشکیل جلسات کمیته شهرستان و تقسیم وظایف
 عملیاتی نمودن دستورالعمل های ستادی
 بررسی و تصویب طرح های ابتکاری
 پیش بینی تأمین اعتبارات مالی لازم جهت اجرای برنامه ها
 ایجاد تعامل مناسب با حوزه های علمیه، سازمانها و نهادهای مرتبط
 تولید و توزیع محصولات فرهنگی - تبلیغی مناسب با هماهنگی ستاد اجرایی استان
 ارزیابی از عملکرد مدارس و ارائه گزارش های تصویری و مکتوب به ستاد استان

ترکیب شورای مدرسه

رئیس شورا	مدیر آموزشگاه
دبیر شورا	معاون یا مربی پرورشی
عضو شورا	معاون آموزشی
عضو شورا	نماینده دبیران
عضو شورا	امام جماعت آموزشگاه
عضو شورا	مسئول (انجمن اولیاء و مربیان)
عضو شورا	نماینده تشکلهای دانش آموزی

وظایف شورای مدرسه

تشکیل جلسه و تقسیم وظایف

هماهنگی به منظور استفاده از ظرفیت مساجد و تکایای همجوار برای برگزاری مراسم و مناسبت‌ها

تبلیغات و اطلاع رسانی، آماده سازی و دایر کردن ایستگاه‌های صلواتی با مشارکت خیرین بهره‌گیری از ظرفیت تشکل‌های دانش آموزی خصوصاً هیئات مذهبی تهیه گزارش تصویری و مکتوب از اجرای برنامه‌ها و ارسال به اداره.

طرح ماو برنامه های مناسبت های ولایی

۱- ماه مبارک رمضان

و هذا شهر عظمته و کرمته و شرفته و فضله علی الشهور...
ماه رمضان ماه خداوند، ماه نزول قرآن و از شریف ترین ماه ها است. در این ماه درهای آسمان و بهشت گشوده و درهای جهنم بسته می شود، و عبادت در شب قدر بهتر از عبادت هزار ماه است. روزه به عنوان یکی از واجبات دین که فضایی چون انفاق، اطعام، احسان، صله رحم، مهرورزی، صداقت، عمل صالح و... در آن متجلی است و این فریضه الهی ایجاب می کند که با تشکیل جلسات شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی مناسبت های ولایی ویژه ماه مبارک رمضان در خصوص موارد ذیل تصمیم گیری لازم انجام پذیرد:

آماده سازی و غبار رویی فضای نماز خانه ادارات و مدارس.
آذین بندی و چراغانی سر در ادارات، مدارس و پایگاه های تابستانی به مناسبت حلول ماه رمضان.

تشکیل جلسات آموزش، تلاوت، مفاهیم قرآن کریم و تفسیر قرآن کریم.
برگزاری مراسم ویژه برای دانش آموزانی که برای اولین بار مکلف به گرفتن روزه می شوند.

ضیافت سفره افطار در نیمه ماه مبارک رمضان «ولادت امام حسن مجتبی (علیه السلام)»
در ادارات و مدارس با همکاری افراد خیر.
تأکید بر اقامه نماز جماعت.

دعوت از مبلغین و سخنرانان در ایام خاص ماه.
تهیه و توزیع محصولات فرهنگی مناسب.
برگزاری محافل انس با قرآن و عترت.
تمهید مقدمات بهره مندی همکاران و خانواده معززشان از فیوضات لیالی قدر.
برگزاری باشکوه مراسم سوگواری ایام شهادت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام).
حضور پرشور و با نشاط در مراسم عید سعید فطر و اهتمام نسبت به احیای سنتهای پسندیده این روز بزرگ از قبیل صله رحم، اطعام، پرداخت زکات فطره و....
انجام سایر فعالیتهای مناسب.

۲- دهه کرامت

دهه کرامت (اول الی دهم ماه ذی القعدة) (ایام ولادت هشتمین اختر تابناک امامت و ولایت حضرت امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت احمد بن موسی شاهچراغ (ع) می باشد.
این ایام فرصت مناسبی برای اهتمام ویژه به حفظ ارزشهای الهی، کرامتها و اندیشه های ناب این سه نور آسمانی است. به منظور بزرگداشت هر چه باشکوه تر این ایام با تشکیل ستاد اجرایی مناسبت های ولایی استان ویژه دهه کرامت موارد ذیل مورد توجه قرار گیرد.
فضا سازی و چراغانی و تزئین سر در ادارات، مدارس و مزین نمودن تابلوهای اعلانات با احادیث گهربار و مطالب مرتبط با حضرت امام رضا (علیه السلام) و حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها)
قرائت بخشی از زیارت امام رضا علیه السلام و حضرت معصومه (سلام الله علیها) و حضرت احمد بن موسی (شاهچراغ) (ع) در ایام ولادت آن بزرگواران در مراسم آغازین مدارس

تجلیل از دختران نمونه با رویکرد عفاف و حجاب
قرائت صلوات خاصه حضرت امام رضا (علیه السلام) در طول مراسم آغازین مدارس
برگزاری اردوهای دانش آموزی به مقصد شهرهای زیارتی به ویژه مشهد مقدس و قم با رعایت ضوابط و مقررات.

۱- تشکیل جلسات امام شناسی در قالب پرسش و پاسخ درباره زندگی امام هشتم (علیه السلام) با حضور فضلا و طلاب حوزه های علمیه و فرهیختگان فرهنگی و اساتید حوزوی

۲- تهیه و توزیع محصولات فرهنگی مناسب

۳- حفظ چهل حدیث رضوی به تناسب دوره های تحصیلی

۴- برگزاری ایستگاه صلواتی در مدارس توسط هیئات مذهبی با مشارکت اولیاء و خیرین

۳- دهه بصیرت و ولایت

ایام مبارک عرفه تا عید سعید غدیر خم (نهم الی هیجدهم ذی الحجه) فرصت مناسبی برای بازخوانی و تبیین مبانی اعتقادی مکتب اهل بیت (علیهم السلام) است. معرفت به مبانی اعتقادی و تعمیق بصیرت، آشنایی و انس با امامت و ولایت بخصوص نظام ولایی در زمان غیبت، اشاعه و ترویج فرهنگ خود سازی و فداکاری در راه آرمانهای الهی و قربانی کردن هواهای نفسانی چهار پیام محوری و ارزشمند عرفه، قربان و غدیر است. شایسته است با تشکیل جلسه ستاد سیاستگذاری و برنامه ریزی مناسبتهای ولایی ویژه دهه بصیرت و ولایت تمهیدات لازم برای اجرای برنامه های ذیل صورت پذیرد:

- ۱- تبلیغات و اطلاع رسانی از طریق وسایل ارتباط جمعی و رسانه های گروهی
- ۲- برنامه ریزی برای برگزاری مراسم پر فیض دعای عرفه در ادارات و مدارس با رعایت شرایط سنی دانش آموزان
- ۳- آذین بندی مدارس، مراکز آموزشی و ادارات
- ۴- دیدار با مراجع، نماینده محترم ولی فقیه، ائمه جمعه و مسئولین
- ۵- برگزاری نشست ویژه کمیته همکاریهای آموزش و پرورش و حوزه های علمیه
- ۶- دیدار با سادات و برگزاری مراسم جشن تکریم از آنها
- ۷- زیارت اماکن و بقاع متبرکه
- ۸- برگزاری مسابقات فرهنگی، هنری و ورزشی
- ۹- برگزاری اردوهای دانش آموزی منتخبین به ویژه سادات به مقصد شهرهای زیارتی به ویژه مشهد، قم و شیراز
- ۱۰- برپایی همایش های منطقه ای، استانی با مشارکت اولیاء و مسئولین سایر ارگانهای فرهنگی
- ۱۱- هماهنگی در راستای اطلاع رسانی به رسانه ها به ویژه صدا و سیما و برگزاری نشست های خبری با حضور مسئولین
- ۱۲- حضور در نمازهای جمعه و سخنرانی پیش از خطبه های نماز و تبیین جایگاه غدیر و ولایت در امر تعلیم و تربیت
- ۱۳- حضور در مدارس و تقدیم شاخه های گل به دانش آموزان سادات و فرهنگیان.
- ۱۴- اعزام فضلاء، طلاب و صاحب نظران به مدارس (برگزاری جلسات پرسش و پاسخ)
- ۱۵- استفاده از ظرفیت مراکز، نهادها و مؤسسات مانند بنیاد بین المللی غدیر و...
- ۱۶- بهره مندی از طرحها و برنامه های سال قبل و سایر ابتکارات و خلاقیت های استان و شهرستان و مدارس
- ۱۷- جمع بندی و ارسال گزارش های مصور به ستاد

۴- طرح زلال سرخ عاشورا

السلام علیک یا اباعبدالله الحسین (علیه السلام)

نهضت الهی و گلگون حضرت اباعبدالله الحسین «علیه السلام» یکی از نوادر عظیم حیات بشری است که مبتنی بر فلسفه و نگرش جهاد و ایثار در شریعت منور اسلام، به وقوع پیوست و باعث شد تا روند حرکت اسلام از مسیر انحراف بدعت گذاران خارج و در طریق نورانی و راستین شارع مقدس قرار گیرد. لذا ضروری است که اهداف ذیل در گستره همکاران دلسوز، دانش آموزان و اولیاء محترم ایشان تبیین گردد.

اهداف

- ۱- تبیین فلسفه نهضت حسینی بویژه جهاد و امر به معروف و نهی از منکر و ظلم ستیزی
- ۲- تبیین فلسفه قیام با تکیه بر شرح تاریخی نهضت قبل از حرکت به سمت مکه تا بعد از رسیدن اسراء کربلا به مدینه منوره
- ۳- زدودن انحراف و آرایش‌های عقیدتی و خرافی از چهره و بطن نهضت حسینی
- ۴- عینیت بخشیدن به اهداف اباعبدالله الحسین «علیه السلام» و سیره عملکردی ایشان در زمینه فعالیت‌های فردی و اجتماعی مخاطبین طرح
- ۵- معرفی حقیقت وجودی و شخصیتی حضرت امام حسین علیه السلام و خاندان مطهر و یاران صدیق و با وفایشان در راستای شناخت امام زمان (عج) و تکلیف الهی در مورد ایشان

ضرورت‌ها

ایجاد معرفت نظری و عملی در بین جوانان نسبت به وجود مقدس اباعبدالله الحسین علیه السلام در راستای امام شناسی

معرفی خاندان مطهر و یاران راستین ایشان در حیطه ارائه الگوهای عملی و عینی یک مجاهد حقیقی

مقابله با هجمه فرهنگی استکبار و صهیونیسم بین الملل در میادین ایجاد انحراف در باورها و جایگزین نمودن الگوهای الهی به جای نمادهای شیطانی و تفکر پذیرش ظلم و سازش با ظالم

برنامه ریزی و مدیریت حرکت‌های دانش آموزی در قالب هیئات و تکایا و کانون‌های فرهنگی و تربیتی

دستورالعمل و شیوه نامه اجرایی طرح

با تشکیل جلسات ستاد شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی ولایی یک ماه قبل از ماه محرم و دعوت از نمایندگان تشکلهای دانش آموزی جلسات را حول محور بررسی و اجرایی نمودن برنامه های پیشنهادی ذیل و نیز برنامه های منطبق با فرهنگ اجتماعی و جغرافیایی استان تشکیل داده و با تعیین وظایف اعضاء بصورت یکپارچه در واحدهای آموزشی با حضور مدیریت و شورای آموزشگاه، شاهد دمیدن بیش از پیش عطر فرهنگ عاشورایی و نتیجتاً معطر شدن فضای اجتماعی تحت پوشش باشیم. برنامه های پیش بینی شده حول سه محور آموزش، تبلیغ، پشتیبانی و تدارکات ارائه می گردد:

الف: آموزش

با استفاده از کتاب «مشق سرخ» که برگرفته از آثار استاد شهید مرتضی مطهری یا منابع دیگر به تشخیص شورای استان در مورد عاشورای حسینی تدوین و تألیف گردیده، جلسات آموزش کارگاهی جهت دانش آموزان و اولیاء محترم ایشان که در ۵ جلسه قابلیت برگزاری خواهد داشت. و طی این جلسات مفاهیم توحیدی، معاد شناسی، امام شناسی، تکلیف فردی و اجتماعی مسلمان در مبارزه با ظلم و تحقق عدالت به مستمعین منتقل گردد.

ب: تبلیغ

۱- با هدایت معرفتی بند الف و با استفاده از طلاب و روحانیون بزرگوار، دانش آموزان در قالب هیئات حسینی که در مدارس و کانون های فرهنگی و تربیتی، مساجد و تکایای فعال هم جوار سازماندهی شده اند، مجلس عزای حسینی را برگزار نموده و بصورت کاملاً برنامه ای به سمت عزاداری ناب و بدور از همه خرافه ها و شائبه های افزوده شده هدایت گردند.

در این راستا فعال نمودن انجمن محبان اهل البیت علیهم السلام در کانون های فرهنگی و تربیتی و برپایی خیمه های عزا و استفاده از ابزار دیداری و شنیداری موجود به اقتضاء امکانات و سلاقی بومی و محلی نظیر سیاه پوش نمودن فضای خاصی از آموزشگاه به عنوان «تکیه عزای حسینی» که با پرچم ها و پوستر و تراکت های حامل پیام، فضایی حماسی و بروشور ایجاد نماید و امتداد این فضا سازی در محیط آموزشگاه و کانون های فرهنگی و تربیتی مورد تأکید است.

۲- برنامه ریزی جهت حضور با شکوه هیئات مذهبی دانش آموزان در نمازهای جماعت ظهر و عصر روز تاسوعا و عاشورا

۳- استمرار حرکت این هیئات در دهه سوم ماه صفر المظفر با برنامه تنظیمی و استفاده از فضای مساجد و تکایا و منازل که قابلیت و امکان حضور هیئت دانش آموزی را داشته باشند. (با هدایت اساتید و روحانیان در همه جلسات)

۴- برگزاری گردهمایی در قالب دسته‌ها و هیأت دانش آموزی در اربعین حسینی در مراکز بارز و مورد توجه هر شهر و منطقه به عنوان جلسه نهایی حرکت تبلیغی طرح با سخنرانی یکی از علماء بزرگ هر شهر و منطقه.

۵- برگزاری نمایشگاه دستاوردهای فرهنگی و هنری دانش آموزی با محوریت موضوعی، عاشورا، کربلا، شهادت، جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، استکبار ستیزی، شجاعت و شهامت و وفاداری به امام زمان از جهت باور و تسلیم با نگاهی به حرکت عظیم امام خمینی (ره) و شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس.

۶- گردهمایی دانش آموزی در قالب دسته‌ها و هیئات عزاداری در نمازهای جمعه از آغاز محرم الحرام تا اربعین حسینی برای استمرار فضای معرفتی و عزاداری در سطح شهر و منطقه.

۷- نمایش فیلم‌های مرتبط با واقعه عاشورا و مقدمات و مؤخرات این نهضت عظیم در صورت دسترسی و امکان برای دانش‌آموزان (هماهنگی با دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی و ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی و مراکز استانی)

۸- استفاده از فضای رسانه ای صدا و سیما جمهوری اسلامی استان، شامل تهیه گزارشات خبری و حضور در برنامه‌های معرفتی و عزاداری.

ج: پشتیبانی و تدارکات

جهت تهیه و تأمین نیازهای تدارکاتی و تأمین نیروی انسانی موارد ذیل قابل حصول خواهد بود:

۱- برای کمک به اجرا این برنامه همانند سایر برنامه‌های مناسبت‌های ولایی بودجه تخصیص و ابلاغ خواهد شد.

۲- هماهنگی با استانداران محترم و جذب بودجه‌های فرهنگی استان از طریق جذب مشارکت و طرح‌های فرهنگی استان

۳- استفاده از نیروی انسانی، فضا و امکانات دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی و ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان‌ها و مراکز تشکلی دانش آموزی.

۴- جذب مشارکت مردمی از طریق انجمن‌های اولیاء و مربیان (خانواده) و هدایت نذورات و همیاری خیرین به سمت هدفمند نمودن این فعالیت‌های مالی در راستای تقویت برنامه‌های فرهنگی و آموزشی آموزش و پرورش در اجرای طرح.

۵- طرح عطر انتظار؛ توسعه و تعمیق فرهنگ انتظار و مهدویت

و نریدان من علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمه و نجعلهم الوارثین (قصص/۵)

هدف

اندیشه «مهدویت» به دلیل دارا بودن ویژگیهای منحصر به فرد بسیار، یکی از توانمندترین عوامل رشد جامعه دینی ما است. طرح درست و گسترش این فرهنگ نورانی در جامعه، باعث رشد، بالندگی هر چه بیشتر جامعه و حفظ آن از فرو غلتیدن در فسادها و تباهی‌ها است.

ایجاد فرهنگ معرفتی نسبت به فلسفه انتظار موعود و جایگاه آن در ادیان الهی و بویژه در اسلام درگستره دانش‌آموزان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به گونه‌ای که از طریق کسب معرفت و ایجاد محبت به اهلبیت عصمت و طهارت (ع) این امر نماد فعالیت‌های اجتماعی ایشان گردد و انس با انوار منوره الهی در عملکرد فردی و اجتماعی ایشان به عنوان یک صفت بارز جلوه‌گر باشد.

ضرورت‌ها

با توجه به هجمه فرهنگی استکبار و صهیونیسم بین الملل نسبت به فرهنگ مهدویت و جایگاه این اصل حیات بخش و انسان ساز که عامل حرکت و پویایی امت اسلامی است و از طرفی کوتاهی و کم کاری در این امر مقدس و خطیر، از یک سو زمینه ساز بروز خرافات و سطحی نگری و از سوی دیگر موجب در دست گرفتن این مقوله سترگ به وسیله افرادی ناشایست کم دانش و یا بی دانش شده است. از این رو بایسته است افکار و قلوب اجتماع بویژه نوجوانان و جوانان از هرگونه شبهات و انحرافات زدوده و از چشمه زلال معارف و عشق و لطف معصومین (ع) بویژه وجود مقدس امام حّی و ناظر حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) بهره مند و سیراب گردند.

راهکارهای دستیابی به اهداف

الف - برگزاری دوره‌های آموزشی

ب - برگزاری مسابقات فرهنگی، هنری و همایش‌های مهدوی

ج - برگزاری گفت‌وگو و نشست‌های پرسش و پاسخ با مدیریت موضوعی پیرامون

عوامل و مفاهیم مربوط به فرهنگ انتظار

الف - برگزاری دوره‌های آموزشی - دستورالعمل اجرایی

دوره‌ها برای مقطع راهنمایی و متوسطه طراحی گردیده بصورتی که هر منطقه بر حسب جنسیت و مقطع یک دوره برگزار نموده که مجموعاً شامل ۴ دوره آموزشی خواهد بود. محتوای دوره، همانند سالهای گذشته با هماهنگی مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم تدوین گردیده و شامل ۸ سرفصل موضوعی است که طی ۸ جلسه آموزشی اجرا می‌گردد و در خاتمه یک جلسه پرسش و پاسخ کارگاهی از محتوای متون تدریس شده تکمله آموزش خواهد بود.

در خاتمه برگزاری، اردویی یک روزه زیارتی «مسجد مقدس جمکران» از طریق هماهنگی با مجتمع یاوران مهدی واقع در جنب مسجد مقدس جمکران اقدامی در جهت تثبیت قلبی و فکری آموزه‌های ارائه شده در طول دوره می‌باشد. مکان برگزاری به اقتضاء حساسیت و شأنیت دوره از فضای مطلوب با امکانات مورد نیاز از جمیع جهات فیزیکی و آموزشی در نظر گرفته شده تا دانش‌آموزان با علاقه و تمایل قلبی در جلسه حضور یابند از طریق استان به دانش‌آموزانی که آزمون پایانی دوره را با موفقیت به پایان می‌رسانند گواهی پایانی به همراه بسته فرهنگی مرتبط اهداء شود.

ب - برگزاری مسابقات فرهنگی، هنری و همایش‌های مهدوی

۱- در قالب مسابقات:

با توجه به اثر گذاری فطری فعالیت‌ها و برنامه‌های فرهنگی و هنری در قلوب و افکار نسل جوان یکی از ابزارهای توسعه و تعمیق فرهنگ حیاتبخش انتظار، هدایت دانش‌آموزان از طریق مدیریت موضوعی مسابقات فرهنگی و هنری می‌باشد شاخه‌هایی که امکان فعالیت در این مسیر را دارند عبارتند از:

۲- فرهنگی شامل: شعر، نثر ادبی، داستانی، مقالات، کتابخوانی، روزنامه دیواری، وبلاگ‌نویسی

۳- هنری شامل: خط، گرافیک، نقاشی، تئاتر، سرود، هنرهای دستی تجسمی، نمایشی، آوایی

برگزاری همایش‌های مهدوی با محتوای معرفتی و هنری:

در این همایش‌ها با استفاده از برگزیدگان دانش آموزی اعم از شرکت کنندگان در مسابقات فرهنگی هنری و قرآن و نماز، تشکل‌های دانش آموزی و علاقه مندان به مباحث و برنامه‌های مهدوی سعی بر انتقال مفاهیم موضوعی بحث انتظار و مهدویت خواهد بود.

دستورالعمل اجرایی

ابتدا طی نظر سنجی از همکاران ارجمند (مربیان و معاونین پرورشی و دبیران دینی و قرآن مناطق و شهرستانها)، موضوعات مورد نیاز و شبهات موجود در بین دانش آموزان منطقه، در حیطه مباحث مهدویت احصاء و سپس به فراخور نیاز زمانی و اجتماعی و جغرافیایی، موضوعات متناسب را با هماهنگی دفاتر نمایندگی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) انتخاب نموده و در مورد موضوعات اطلاع رسانی و تبلیغ لازم صورت پذیرد.

مفاد همایش عبارت خواهند بود از:

- ۱- سخنرانی پیرامون موضوع یا موضوعات اعلام شده قبلی
- ۲- پرسش و پاسخ و جلسه کارگاهی حول موضوع بحث
- ۳- ارائه شعر یا قطعه نثر ادبی، در ارتباط با موضوع بحث، توسط دانش آموزان
- ۴- اجرای سرود دانش آموزی مرتبط
- ۵- پخش کلیپ از مجموعه کلیپ های مهدوی
- ۶- استفاده از احادیث و روایات مرتبط در قالب تراکت و کارهای هنری و گرافیکی دانش آموزی
- ۷- تشکیل نمایشگاه محصولات فرهنگی مهدوی شامل کتب، لوح فشرده، نرم افزار، فیلم و سایر اقلام
- ۸- برگزاری مسابقات حضوری کتبی و یا شفاهی حول موضوعات طرح شده در طول زمان برگزاری همایش، با اعلام قبلی
- ۹- ضروری است برای تأمین اساتید مورد نیاز و تهیه محصولات فرهنگی مرتبط از طریق مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم و نمایندگی های بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) اقدام شود.

ج - برگزاری نشست های پرسش و پاسخ

در این قسمت فعالیت های ذیل لازم الاجرا خواهد بود:

نیاز سنجی از دانش آموزان نسبت به مفاهیم مهدوی از طریق توزیع و تکمیل پرسش نامه های تخصصی مکتوب و نظر مربیان و معلمان دینی و مدیران محترم واحدهای آموزشی و تدوین آنها در محورهای مشخص..

هماهنگی با دفتر بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) که در مرکز استان و یا نزدیکترین دفتر استان همجوار، جهت انتقال موضوعات و جذب اساتید تخصصی در مورد برگزاری نشست ها.

تعیین محل برگزاری نشست به اقتضاء جمعیت تحت پوشش و فراهم بودن امکانات فیزیکی و شرایط جغرافیایی موجود. ایجاد جاذبه‌های تشویقی نظیر هدایا و مسابقات حضوری و فراهم نمودن امکان ایاب و ذهاب از طریق جلب مشارکت سازمان‌های خدمات شهری.

تأمین اعتبار مورد نیاز

- ۱- برای کمک به اجرا این برنامه همانند سایر برنامه‌های مناسبتهای ولایی بودجه تخصیص و ابلاغ خواهد شد.
- ۲- جلب مشارکت ارگان‌هایی که مسئولیت‌های فرهنگی هم جهت و در نتیجه بودجه‌های تخصصی مشخص در این رابطه دارند، نظیر ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، استانداری‌ها (بودجه‌های فرهنگی)، دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه و... قابلیت حصول خواهند یافت.
- ۳- استفاده از خیرین علاقه‌مند در بخش‌های خصوصی که با مدیریت مدبرانه و جذاب امکان پذیر خواهد بود.

شوه نامه اجرایی کلاسهای آموزش و مسابقات مداحی

این انقلاب و این جامعه به سنت و آیین مداحی و شعری که در جهت صحیح باشد نیازمند است.

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

هنر مداحی از جمله هنرهایی است که مورد توجه ائمه معصومین (علیهم السلام) بوده است، توجه و عنایت خاص آن بزرگواران به برگزاری مراسم عزاداری سالار شهیدان و نیز اعیاد مذهبی شیعی باعث شد تا به تدریج شاعران، مرثیه سرایان و نغمه خوانان از منزلت خاصی در جامعه شیعه برخوردار شوند.

از سوی دیگر تاکید آن حضرات بر نقل و تحلیل صحیح وقایع و معارف مربوط به اهل بیت، دارندگان این منزلت اجتماعی را با مسئولیت سنگینی مواجه نمود که اندکی سهل اندیشی در آن عواقب جبران ناپذیر دنیوی و اخروی را در پی خواهد داشت. این مطلب با توجه به اقبال عمومی آحاد ملت ایران به ویژه نوجوانان و جوانان به مجالس مذهبی خصوصاً عزاداری سالار شهیدان حساسیت متدینین و مراجع عظام بالاخص مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) را نسبت به امر اصلاح شیوه‌های عزاداری و نظارت بر مجریان آن بیش از پیش نموده است. به همین دلیل ایجاد مرکزی جهت سازماندهی، آموزش، مسابقات، هدایت و نظارت بر عملکرد هیئتهای مذهبی و مداحان دانش آموز و روند مداحی در جامعه بیش از پیش احساس میشود

در همین راستا مقام معظم رهبری (حفظه الله تعالی) در بیانات متعدد خود همواره

توصیه بر ایجاد چنین مراکزی داشته‌اند که از ویژگی‌های زیر برخوردار باشد:

- ۱- تعیین ضوابط صنفی مداحی و تشخیص واجدین شرایط این هنر و نظارت بر عملکرد آنان
- ۲- تغذیه فکری و آموزش فنی مداحی

احراز این دو ویژگی هیئت‌های مذهبی و مداحان دانش آموزی مناسبت‌های ولایی تبدیل به مرکزی می‌شود که از یک سو به ثبت نام و تشکیل پرونده مداحی تازه واردان می‌پردازد و از سوی دیگر به آموزش و ایجاد رقابت (مسابقه) آنان اقدام می‌نماید.

دراستای نظارت مستمر و شناسایی و ایجاد انگیزه برای دانش‌آموزان مستعد و حضور در کلاسهای مداحی، برگزاری مسابقات سالم در بین آنها در دو مرحله منطقه تا استان ضروری می‌باشد. و برای منتخبین استانها همه ساله یک همایش کشوری در یکی از شهرهای مذهبی برگزار خواهد شد

اداره کل امور قرآن، نماز و عترت (ع) وزارت آموزش و پرورش امید آن دارد که با تاسیس " هیئت‌های مذهبی و مداحان دانش‌آموزی مناسبت‌های ولایی " و برگزاری مسابقات پرشور در شهرستانها و مراکز استانهای کشور و نهایتاً به صورت کانون مرکزی، حداکثر تلاش خویش را در جهت تحقق منویات مقام معظم رهبری مبذول دارد.

۱- اهداف:

الف - خود سازی و تجسم عینی شیعه بودن دانش‌آموزان مداح اهل بیت (علیهم السلام)،
 ب - ارتقای سطح معرفتی و علمی مداحان اهل بیت (علیهم السلام) و اشاعه و تعمیق فرهنگ توسل به آن حضرات معصوم (علیهم السلام)
 ج - استفاده از اشعار مناسب آیینی و اصیل و نوحه‌های حماسی و مراثی مستند و در عین حال مورد تأیید عقل و شرع.

۲- شرایط شرکت کنندگان

- ۱- ظاهر آراسته و متخلق به اخلاق اسلامی و شهرت به تدین در بین دانش‌آموزان
- ۲- داشتن صدای زیبا و رسا
- ۳- آشنا با ادعیه و پیش زمینه مداحی
- ۴- علاقمند به مداحی و مرثیه خوانی و خدمت به اهل بیت (علیهم السلام)

رهنمودهای ویژه:

الف - تحقیق پیرامون کتب معتبر آیین عزاداری و خدمت به اهل بیت (علیهم السلام)

و مطالعه کاربردی آن و رفع شبهات در این زمینه و در نهایت معرفی به دانش‌آموزان. (مجموعه کتب و سی دی نوحه‌های دفتر هنر و ادبیات هلال وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی، و کتابهای مقتل بویژه: لحوف معرفی می‌گردد).

ب - فراخوان و شناسایی دانش‌آموزان ذاکر و مداح که در مراسم مدارس اعم از زیارت عاشورا، مدایح و مراثی اهل بیت (علیهم السلام) به فعالیت می‌پردازند.

ج - معرفی کتابهای معتبر سیره حضرات معصومین (علیهم السلام) به دانش‌آموزان
د - تحقیق و پژوهش پیرامون شناخت شعرای معاصر برای معرفی دیوان اشعار ایشان به دانش‌آموزان با مشورت صاحب نظران و پیشکسوتان

هـ - شناسایی نوحه‌ها یا سبکها و ریتمهای اصیل و مورد تأیید علمای اعلام که وهن به مذهب را در ضمیر ناخودآگاه دانش‌آموز ایجاد نماید. (برای مثال: پرهیز از نوحه‌هایی که با سبکهای ترانه‌های کذابی که متأسفانه در جامعه نیز رواج دارد وهن در اذهان دانش‌آموزان ایجاد می‌نماید).

ی - تشکیل کلاس‌های آموزش مداحی در هر منطقه و شهرستان با حضور اساتید فن

۴- دستورالعمل اجرایی:

اجرای این دستورالعمل از وظایف ستاد سیاستگزاری و برنامه ریزی مناسبتهای ولایی بوده و اصل در این شیوه اجرایی، شناسایی ذاکرین و مداحان اهل بیت (علیهم السلام) از بین دانش‌آموزان است.

۱ - تشکیل شورا یا ستاد در اولین فرصت در سطح استان، منطقه و مدرسه و فراخوانی، شناسایی، ارزیابی ذاکرین و مداحان مدرسه

۲ - معرفی دانش‌آموزان واجد شرایط از مدرسه به منطقه

۳ - کسانی که در عرصه مداحی پا می‌گذارند باید از این موضوع مطمئن باشند که دارای صوت زیبایی هستند، البته هر صدا و آوایی مناسب مداحی نیست که بهترین راه برای تشخیص یک صدای خوب برای مداحی آنست که نزد استاد این هنر، تست صدایی داده شود تا استاد بر پایه آنالیز صدای شخص که مبتنی بر فاکتورهایی است بگوید که این صدا قابلیت هنر مداحی را دارد یا خیر؟

۴ - تشکیل چند جلسه آموزش مداحی برای دانش‌آموزان مستعد شناسایی شده.

۵ - برگزاری مسابقه مداحی در منطقه و معرفی نفرات منتخب به استان

۶ - برگزاری مسابقه در مرحله استان و معرفی ۷ نفر جهت حضور در همایش کشوری

جدول داوری مسابقه مداحی

استان :

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

منطقه / شهرستان :

ردیف	موارد	امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ظاهر آراسته و مناسب	۵	
۲	رعایت حالت مناسب در شروع و فرود	۱۵	
۳	رعایت همگونی آهنگ و عدم خروج از ردیف صدا و آهنگ	۱۵	
۴	رعایت سرعت متناسب در طول اجرا	۵	
۵	بدون تکلف اجرا نمودن	۱۰	
۶	رسا بودن صدا	۱۰	
۷	ایجاد حالات و احساسات متناسب با متن	۱۰	
۸	سلیس و روان بودن	۱۰	
۹	رعایت زمان (حداقل ۵ و حداکثر ۸ دقیقه)	۱۰	
۱۰	تاثیر اجرا به مخاطبین	۱۰	
جمع کل		۱۰۰	

امضاء داور ۲

امضاء داور ۱

به نام خدا

فرم شناسایی دانش آموزان مداح

۱. مشخصات فردی

نام: نام خانوادگی: نام پدر: شماره شناسنامه: محل صدور:
تاریخ تولد: کد ملی:

۲. اطلاعات تماس

آدرس دقیق منزل:
تلفن ثابت: تلفن همراه: پست الکترونیک:

۳. اطلاعات تحصیلی

نام آموزشگاه: مقطع تحصیلی: نام منطقه:
آدرس آموزشگاه: تلفن:

۴. اساتیدی را که تا کنون از محضر آن ها در زمینه مداحی کسب علم نموده اید نام ببرید.

.....
.....

۵. تا کنون در رشته مداحی چه دوره های آموزشی (مقدماتی، متوسط، پیشرفته) را گذرانده اید.

.....
.....

۶. نام و آدرس هیئتی را که در آن انجام وظیفه می کنید بنویسید.

.....
.....

توجه:

دانش آموز عزیز بعد از تکمیل فرم آن را به مربی یا معاون پرورشی آموزشگاه تحویل دهید.
مربیان و معاونین محترم پرورشی پس از جمع آوری فرمها، آن ها را به شورای
مناسبت های ولایی منطقه ارسال نمایند.

مدارک لازم:

کپی شناسنامه، کپی کارت ملی، دو قطعه عکس

رهنمود برگزاری مسابقه صحیفه سجادیه

صحیفه سجادیه، به حق صحیفه دل‌های آسمانی است. کتابی که سطر سطر آن بر صحیفه جان، نور جانان می‌باشد و واژه واژه آن در دل محبان، فروغ یزدان می‌نشانند. صحیفه سجادیه، آهنگ پر طراوت هستی است، نغمه پر حلاوت نشاط است، زمزمه پر شور عاشقان و نوای دلنشین ساجدان است.

« توصیه من به شما عزیزان این است که باید اخلاق اسلامی را، هم بشناسیم - همه‌مان؛ این دیگر پیر و جوان ندارد؛ اما جوانها بیشتر و بهترند - و هم تحلی به حلیه‌ی اخلاق پیدا کنیم. هر کسی خودش باید با دل خود، با رفتار خود، به طور دائم مشغول تهذیب و مشغول کشتی گرفتن با بدیها و زشتیهای وجود خودش باشد. دعای شریف مکارم الاخلاق را - که دعای بیستم صحیفه‌ی سجادیه است - زیاد بخوانید تا ببینید آن چیزهایی که امام سجاد علیه‌السلام در این دعا از خدا خواسته است، چیست، با دعا‌های صحیفه‌ی سجادیه، با این داروهای شفابخشی که می‌تواند بیماریهای اخلاقی ما را شفا بخشد و زخمهای وجود ما را درمان کند، خودمان را آشنا کنیم. قدر بدانید این دعا و توسل و تضرع و توجه و نورانیتی که از این راه حاصل می‌شود.»

بخشی از بیانات مقام معظم رهبری در اجتماع بزرگ اساتید،

فضلا و طلاب حوزه‌ی علمیه‌ی قم، در مدرسه‌ی فیضیه ۱۳۷۹/۰۷/۱۴

اهداف:

- ۱- گسترش و اعتلای فرهنگ عترت
 - ۲- آشنایی دانش‌آموزان با مضامین بلند دعا‌های صحیفه سجادیه
 - ۳- توسعه و تعمیق ارزشهای اخلاقی در بین دانش‌آموزان با الهام از سیره عملی امام سجاد (علیه السلام) و مفاهیم صحیفه سجادیه
- به منظور دستیابی به اهداف فوق و فراهم نمودن زمینه ارتباط مستمر و سازنده مخلوق با خالق هستی (دعا) با توجه به تقاضاهای مکرر دانش‌آموزان و همکاران ضرورت برگزاری مسابقه صحیفه سجادیه به عنوان یکی از اهداف تربیتی در نوجوانان و جوانان از سوی این اداره کل مورد توجه قرار گرفته است که رهنمود آن بدین وسیله تقدیم می‌گردد.

شرایط شرکت کنندگان:

شرکت در مسابقه صحیفه سجادیه به صورت داوطلبانه می‌باشد.
 کلیه دانش‌آموزان دوره راهنمایی و دوره متوسطه می‌توانند در این مسابقه شرکت نمایند.

چگونگی اجرا مسابقه:

مسابقه به صورت کتابخوانی بوده و از کتاب تهیه شده جهت آشنایی دانش‌آموزان با سیره‌ی عملی امام سجاد علیه السلام استفاده خواهد شد. ضمناً جهت تجلیل از برگزیدگان همایش کشوری نیز منعقد می‌گردد.
 تذکر مهم: با عنایت به آغاز این طرح ارزشمند سال تحصیلی ۹۰-۹۱ به عنوان دوره‌ی آزمایش این طرح تلقی می‌گردد.

نظارت و ارزشیابی:

با عنایت به اهمیت موضوع و ارزشیابی از مراحل اجرایی و محتوایی فعالیت‌ها و ارائه باز خورد از میزان اثر بخشی و رضایت مندی استفاده کنندگان و رفع موانع و تقویت محاسن برنامه‌ها براساس فرم زیر از فعالیت‌های قرآن و عترت استان، منطقه و مدرسه ارزیابی به عمل می‌آید.

جدول خود ارزیابی و ارزیابی عملکرد برنامه ها و فعالیت های قرآن و عترت
برگه شماره ۱
اداره کل آموزش و پرورش استان..... سال تحصیلی.....

مجموع	شاخص		معیار سنجش	استاندارد (نقطه هدف)	سقف امتیاز	خودارزیابی		ارزیابی	کد	
	کلی	جزیی				عملکرد	آراء	عملکرد		آراء
مجموع	طرح و برنامه (۳۵)	نمایه برنامه جامع یکساله تبلیغات و اطلاع رسانی	برنامه ها	۱۵	۲۱					
			مؤلفه ها	۶						
			تعداد	۳						
			کیفیت (تنوع)	۴						
	ارزیابی و نظارت مستقیم (۲۱)	تهیه فرم ارزیابی از مناطق و مدارس و ابلاغ آن بازدید از مناطق و مدارس تحت پوشش جلسات کارشناسان مناطق گزارش تحلیل ارزیابی ها	تعداد	۲	۴					
			تعداد	۲	۶					
			تعداد	۴	۸					
			تعداد	۱	۳					
	عملکرد مالی (۴۰)	جذب اعتبارات درون سازمانی جذب اعتبار از استانداری و شورای برنامه ریزی استان و ... جذب اعتبار سفرهای هیأت دولت جذب اعتباراز سایر دستگاه ها و مشارکت های مردمی	درصد	۱۰۰	۱۰					
			درصد	۱۰۰	۱۰					
			درصد	۱۰۰	۱۰					
			درصد	۱۰۰	۱۰					
	امور ویژه (۲۲)	ابتکارات و تجربیات (استانی ، منطقه ای) تولیدات منابع نوشتاری- دیداری- شنیداری تهیه و توزیع منابع نوشتاری- دیداری- شنیداری پژوهش و تحقیق	تعداد	۲	۴					
			تعداد	۳	۶					
			تعداد	۶	۶					
			تعداد	۳	۶					
	آموزش (ارتقای دانش) (۲۴)	ضمن خدمت (توانمند سازی) کارگاههای آموزشی دوره های توجیهی	تعداد	۳	۶					
			تعداد	۴	۸					
			تعداد	۴	۸					
	جمع کل				۱۴۰					

نام و نام خانوادگی
ارزیاب
امضاء

نام و نام خانوادگی
رئیس گروه قرآن، نماز و عترت
امضاء

نام و نام خانوادگی
معاونت پرورشی و تربیت بدنی
امضاء

جدول خودارزیابی و ارزیابی عملکرد برنامه‌ها و فعالیتهای قرآن و عترت
برگه شماره ۲
اداره کل آموزش و پرورش استان..... سال تحصیلی.....

مردم	شاخص		معیار سنجش	استاندارد (نقطه هدف)	سقف امتیاز	خودارزیابی		ارزیابی		کد مستندات و شواهد
	کلی	جزیی				عملکرد	امتیاز	عملکرد	امتیاز	
مدرسه ی قرآن (۱۱۴)			تشکیل شورای قرآن استان در مناطق	تعداد	۱۲					
			تبلیغات و اطلاع رسانی مناسب	تعداد	۴					
			کیفیت (تنوع)	۳	۱۴					
			ثبت نام و جذب دانش آموز	درصد	۲۰					
			صدور ابلاغ برای عوامل اجرایی و مدیران	تعداد	۱					
			پرداخت حق الزحمه ها و هزینه های جاری مرتب	تعداد	۴					
			برگزاری جلسات توجیهی و همایش	تعداد	۴					
			مدرسه مجازی قرآن	درصد	۲۰					
			تهیه بانک اطلاعاتی مدارس و قرآن آموزان	تعداد	۲					
			راه اندازی و توسعه کمی و کیفی براساس سهمیه و رعایت نرم کلاسی	درصد	۱۰۰					
طرح ملی نهضت حفظ قرآن (نور) (۱۱۴)			تشکیل ستاد مربوطه	تعداد	۱					
			تبلیغات و اطلاع رسانی مناسب	تعداد	۴					
			کیفیت (تنوع)	۳	۸					
			میزان جذب دانش آموز ۱۶ درصد	درصد	۱۰۰					
			میزان جذب فرهنگیان ۴ درصد	درصد	۱۰۰					
			پشتیبانی و ارزیابی	تعداد	۲					
			رعایت مفاد شیوه نامه و زمانبندی	تعداد	۲					
			جذب اعتبار و پرداخت مناسب	درصد	۱۰۰					
			تهیه بانک اطلاعاتی	تعداد	۱					
			برگزاری مطلوب آزمون و تجلیل	تعداد	۲					
کمیسیون آموزش عمومی قرآن (۷۰)			تشکیل جلسات کمیسیون	تعداد	۱۲					
			مصوبات و پی گیری اجرا	تعداد	۲۴					
			گزارش دستگاه ها	تعداد	۱۰					
			مستند سازی تهیه گزارش	تعداد	۱۳					
			صدور ابلاغ	تعداد	۱					
			پاسخ به مکاتبات ستادی و درون استانی	تعداد	۲					
مسابقات قرآن و نهج البلاغه (دانش آموزان) (۱۰۲)			شرکت فعال اعضا	درصد	۱۰۰					
			تبلیغ و اطلاع رسانی مناسب	تعداد	۴					
			کیفیت (تنوع)	۳	۶					
			میزان جذب مرحله آموزشگاه ۵۰ درصد	درصد	۱۰۰					
			برنامه آموزشی دانش آموزان منطقه ای و استانی	تعداد	۲					
			پرداخت بهنگام حق الزحمه عوامل اجرایی و اساتید	درصد	۱۰۰					
			برگزاری جلسات توجیهی آموزشی مدیران، کارشناسان، داوران	تعداد	۲					
			برگزاری مراسم تجلیل منطقه ای و استانی و پرداخت جوایز	تعداد	۳					
			جمع کل		۴۰۰					

نام و نام خانوادگی

ارزیاب

امضاء

نام و نام خانوادگی

معاونت پرورشی و تربیت بدنی رئیس گروه قرآن، نماز و عترت

امضاء

نام و نام خانوادگی

امضاء

جدول خود ارزیابی و ارزیابی عملکرد برنامه‌ها و فعالیتهای قرآن و عترت
برگه شماره ۳
اداره کل آموزش و پرورش استان..... سال تحصیلی.....

معماری	شاخص		معیار سنجش (نقطه هدف)	استاندارد امتیاز	سقف امتیاز	خودارزیابی		ارزیابی		کد مستندات و شواهد
	کلی	جزیی				عملکرد	امتیاز	عملکرد	امتیاز	
برنامه‌های قرآن	مسابقات قرآن فرهنگیان (۵۳)	تبلیغ و اطلاع رسانی مناسب	تعداد	۴	۸					
			کیفیت (تنوع)	۳	۶					
		میزان جذب ۱۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		برنامه آموزشی دانش آموزان منطقه ای و استانی	تعداد	۲	۱۰					
		پرداخت بهنگام حق الزحمه عوامل اجرایی و اساتید	درصد	۱۰۰	۱۰					
		برگزاری جلسات توجیهی آموزشی مدیران، کارشناسان، داوران	تعداد	۲	۶					
		برگزاری مراسم تجلیل منطقه ای و استانی و پرداخت جوایز	تعداد	۳	۳					
	جلسات تفسیر (۵۶)	تبلیغ و اطلاع رسانی مناسب	تعداد	۴						
			کیفیت (تنوع)	۳	۱۴					
		میزان جذب فرهنگیان ۲۰ درصد	درصد	۱۰۰	۲۰					
		راه اندازی جلسات و مدیریت	تعداد	۲	۸					
		تعداد جلسات ماهیانه عام مناطق و استان	تعداد	۱۲	۱۲					
	قرآن صبحگاهی (۳۰)	مدارس تحت پوشش نسبت به کل مدارس ۸۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		میزان مشارکت دانش آموزان ۸۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		استفاده از رادیو قرآن ۸۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
	محافل انس (۲۸)	تعداد کل محافل استانی و منطقه ای فصلی	تعداد	۴	۸					
		محفل به ازای مدرسه ۵۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		محفل به ازای دانش آموز ۵۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
	دوره های ختم قرآن کریم (۳۰)	مدارس تحت پوشش نسبت به کل مدارس ۲۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		میزان مشارکت دانش آموزان ۲۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		میزان مشارکت فرهنگیان ۵ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
	برنامه های ویژه (۲۰)	راه روشن (برنامه مسابقه تلویزیونی)	تعداد	۱	۱۰					
		ترتیل خوانی دانش آموزی	تعداد	۱	۱۰					
	شرکت فعال در برنامه های مشارکتی (۴۰)	طرح ۱۴۴۶ و رادیو قرآن	درصد	۱۰۰	۱۰					
		درس هایی از قرآن	درصد	۱۰۰	۱۰					
		در محضر قرآن	درصد	۱۰۰	۱۰					
		همگام با قرآن	درصد	۱۰۰	۱۰					
	جمع کل					۲۶۰				

نام و نام خانوادگی
ارزیاب
امضاء

نام و نام خانوادگی
رئیس گروه قرآن، نماز و عترت
امضاء

نام و نام خانوادگی
معاونت پرورشی و تربیت بدنی
امضاء

جدول خودارزیابی و ارزیابی عملکرد برنامه‌ها و فعالیت‌های قرآن و عترت
اداره کل آموزش و پرورش استان..... سال تحصیلی..... برگه شماره ۴

موز	شاخص		سنجش معیار (نقطه هدف)	استاندارد	سقف امتیاز	خودارزیابی		ارزیابی		کد مستندات و شواهد
	کلی	جزیی				عملکرد	امتیاز	عملکرد	امتیاز	
برنامه‌های عترت	مناسبت‌های ولایی (۳۸)	برنامه‌های ماه رمضان	تعداد	۴	۸					
		برنامه‌های دهه کرامت	تعداد	۴	۸					
		برنامه‌های دهه بصیرت (همایش سادات، جشن‌های غدیر، کارگاه‌های آموزشی، مسابقه، ابتکارات)	تعداد	۵	۱۰					
		برنامه‌های دهه‌های محرم و صفر	تعداد	۴	۸					
		برنامه‌های دهه فاطمیه	تعداد	۲	۴					
	شبکه علمی مهدویت (۳۰)	میزان تحت پوشش ضمن خدمت ۱۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
		میزان تحت پوشش دانش آموزی درهمایش‌ها و جلسات آموزشی ۲۰ درصد	درصد	۱۰۰	۲۰					
	هیأت‌های مذهبی (۳۰)	میزان تحت پوشش مدارس ۶ درصد	درصد	۱۰۰	۱۲					
		میزان تحت پوشش دانش آموزان ۱۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
	مداحی (۳۰)	برگزاری همایش، گردهمایی و جلسات آموزشی	تعداد	۴	۸					
		میزان تحت پوشش دراستعدادیابی و تربیت مداحان	درصد	۱۰۰	۱۰					
		برگزاری همایش، گردهمایی و جلسات آموزشی	تعداد	۴	۱۲					
	صحیفه سجادیه (۲۲)	تجلیل از مداحان و بستر سازی برای ارائه استعدادها	تعداد	۴	۸					
		تمهید مقدمات و تهیه محتوی	تعداد	۲	۱۰					
	گفتن‌های علمی و امام شناسی (۲۰)	تعداد دانش آموز شرکت کننده در مسابقه ۳ درصد	درصد	۱۰۰	۱۲					
		میزان تحت پوشش مدارس ۱۰ درصد	درصد	۱۰۰	۱۰					
	جمع کل				۱۷۰					

نام و نام خانوادگی
ارزیاب
امضاء

نام و نام خانوادگی
رئیس گروه قرآن، نماز و عترت
امضاء

نام و نام خانوادگی
معاونت پرورشی و تربیت بدنی
امضاء

جمع کل امتیازات استان.....

ردیف	محور	سقف امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	مدیریت	۱۴۲	
۲	برنامه‌های اصلی	۳۷۵	
۳	سایر برنامه‌ها	۲۶۲	
۴	برنامه‌های عترت	۱۶۴	
۵	جمع کل	۹۴۳	

